

Årsmelding 2006

042 044 C + 48, 325 042 042 042 042 042

● C + 48, 26

Årsmelding 2006

Institutt for samfunnsforskning

Oslo 2007

© ISF 2007
Rapport 2007:1

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN: 978-82-7763-237-7 (trykt utgave)
978-82-7763-237-7 (webutgave)
ISSN: 0333-3671

Innhold

Institutt for samfunnsforskning.....	5
Styret.....	7
Styrets sammensetning 2006	7
Styrets beretning	8
Staben	9
3.1 Vitenskapelige stillinger.....	9
3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere	16
3.3 Gjesteforskere	17
3.4 Prosjektassistenter	18
3.5 Administrasjonen	18
3.6 Informasjonsavdelingen	20
3.7 Biblioteket.....	20
3.8 IT-avdelingen	21
3.9 Kantinen	21
3.10 Faglig bakgrunn i staben	22
3.11 Forskningsledere	22
3.12 Vitenskapelig kompetanse.....	22
Prosjekter under arbeid i 2006	25
4.1 Sysselsetting og arbeidsvilkår	26
4.2 Kjønn og samfunn	43
4.3 Sivilsamfunn i endring	52
4.4 Politikk, opinion og demokrati.....	67
4.5 Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter	75
Tilknytning til universitetene.....	89
5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler	89
5.2 Bistillinger ved ISF	90
5.3 Undervisning og sensorvirksomhet.....	90
5.4 Bedømmelseskomitéer	90
Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid	93
6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere.....	93
6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner	100
6.3 Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder	100

6.4	Verv i internasjonale faglige organisasjoner	100
Stabens faglige oppgaver utenom ISF		103
7.1	Norges forskningsråd.....	103
7.2	Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper.....	103
7.3	Søknadsbehandling og konsulentoppgaver	105
7.4	Verv i norske faglige organisasjoner	106
7.5	Vitenskapelige akademier.....	106
7.6	Redaksjonelt arbeid	107
7.7	Offentlige styrever, råd og utvalg.....	109
Publikasjoner		111
8.1	ISF-publikasjoner	111
8.2	Bøker og monografier.....	112
8.3	Rapporter utgitt av andre institusjoner	113
8.4	Tidsskrift- og bokartikler.....	114
8.5	Vitenskapelig publisering	120
8.6	Kongresspapers og -foredrag.....	121
8.7	Kronikker og avisartikler.....	124
Konferanser og seminarer		127
9.1	Konferanser	127
9.2	Seminarer.....	127
9.3	Instituttseminarer	129
9.4	Presentasjonsseminarer.....	130
9.5	Vilhelm Aubert Memorial Lecture	130
9.6	Arvid Brodersen-forelesning	130
Formidling		131
10.1	Tidsskrifter.....	131
10.2	ISF-rapporter	132
10.3	ISF Sammendrag	133
10.4	Hjemmesider på Internett	133
10.5	Brukerkontakt	134
10.6	Mediekontakt og formidling til allmennheten	134
10.7	Annen forskningsformidling.....	136
Administrasjon og økonomi.....		137
11.1	Biblioteket	137
11.2	IT-avdelingen.....	138
11.3	Sekretariatsoppgaver	138
11.4	Instituttets økonomi	139
11.5	Regnskap	141

Institutt for samfunnsforskning

Det overordnede mål for Institutt for samfunnsforskning er å bidra til kunnskap om samfunnets oppbygging og utvikling, samt å utvikle modeller og metoder til å analysere disse forhold.

Fra det ble opprettet i 1950 til omkring 1970 spilte instituttet en avgjørende rolle for fremveksten i samfunnsforskningen i Norge. Institutt for samfunnsforskning har hele tiden vært tverrfaglig orientert, og vil føre denne tradisjonen videre.

Institutt for samfunnsforskning er et av de få samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøene utenfor universitetene som ikke er sektorspesialisert. Instituttet søker å skape et bredt fagmiljø uten skarpe institusjonelle grenser mellom grunnforskning og anvendt eller problemorientert forskning, og ønsker å bidra til at begge typer forskning drives innenfor samme miljø. Dette kommer til uttrykk blant annet gjennom nær kontakt og samarbeid med Universitetet i Oslo, Norges forskningsråd, mer spesialiserte og anvendte institutter samt flere av departementene.

Institutt for samfunnsforskning ser det som en sentral oppgave å drive opplæring av yngre forskere og å legge forholdene til rette for at medarbeiderne kan ta doktorgrad og kvalifisere seg for høyere vitenskapelige stillinger.

De fleste av instituttets prosjekter faller innenfor fem hovedområder, som til dels skjærer på tvers av hverandre:

- Sysselsetting og arbeidsvilkår
- Kjønn og samfunn
- Sivilsamfunn i endring
- Politikk, opinion og demokrati
- Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner

På disse områdene er det et mål å kartlegge og forklare trekk ved norske samfunnsforhold, samt i størst mulig grad se dem i et komparativt perspektiv.

Styret

Styrets sammensetning 2006

Oppnevnt av Norges forskningsråd:

Departementsråd Anne Kari Lande Hasle

Konsulent Laila Stange (varamedlem)

Oppnevnt av Universitetet i Oslo:

Professor Aanund Hylland (nestleder)

Professor Helge Pharo (varamedlem)

Professor Dag Album

Professor Signe Howell (varamedlem)

Oppnevnt av styret ved Institutt for samfunnsforskning:

Professor Eivind Smith (leder)

Rådgiver Terje Hauger (varamedlem)

Professor Jon Elster

Politisk rådgiver Marianne Seip (varamedlem)

Oppnevnt av de ansatte ved Institutt for samfunnsforskning:

Bibliotekar Jon Haakon Hustad

Forsker Pål Schøne (varamedlem)

Forsker Tordis Borchgrevink

Forsker Ragnhild Steen Jensen (varamedlem)

Styrets beretning

Pr. 31. desember 2006 var til sammen 63 medarbeidere ansatt ved Institutt for samfunnsforskning. 45 var ansatt i vitenskapelige stillinger, hvorav fire i II-stillinger

Faglig var 2006 et godt år for instituttet. Tilgangen på nye prosjekter har vært tilfredsstillende. Flere store prosjekter som ble avsluttet, fortjener å løftes frem:

- Medvirkning, læring og belønning i det norske arbeidslivet
- Barns og foreldres erfaringer med delt bosted
- Forbrukersamvirkets historie
- Flerkulturelle demokratier og politisk integrasjon i storbyer

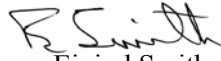
Den vitenskapelige produksjonen har vært god. Til sammen har instituttets forskere vært forfattere, medforfattere eller redaktører av 9 bøker, og utgitt 59 artikler i tidsskrifter og fagbøker.

Resultatregnskapet for 2006 og balansen med noter viser resultatet av virksomheten og den økonomiske stilling pr. 31. desember 2006. Årets resultat etter finansielle poster er kr. 500.375, som overføres til instituttets egenkapital.

Instituttets økonomi er solid, og forutsetningene for fortsatt drift er etter styrets oppfatning fortsatt til stede.

Sykefraværet i 2006 var 3,6 prosent av den totale arbeidsmengden. Skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet er ikke konstatert. Det er ikke noe i instituttets virksomhet som forurenser det ytre miljø.

Oslo 5. februar 2007

Eivind Smith
Styreleder

Anne Kari Lande Hasle

Terje Hauger

Aanund Hylland

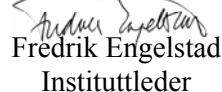
Dag Album

Ragnhild Steen Jensen

Pål Schøne

Fredrik Engelstad
Instituttleder

Staben

Det ble totalt utført 48 årsverk, hvorav 33 forskerårsverk, ved Institutt for samfunnsforskning i 2006. Fem vitenskapelig ansatte er forskningsledere i 50% stilling.

3.1 Vitenskapelige stillinger

Allern, Elin Haugsgjerd

Cand. Polit., statsvitenskap, stipendiat (f.o.m. 8/5-06).

Arbeidsfelt: Partior organisasjoner, partier og interesseorganisasjoner, demokrati teori

Tlf: 23 08 61 55

E-post: elin.h.allern@samfunnsforskning.no

Barth, Erling

Dr.polit, samfunnsøkonomi, forsker I

Forskningsleder Sysselsetting og arbeidsvilkår

Arbeidsfelt: Lønnsdannelse, arbeidskraftsetterspørsel, mobilitet

Tlf: 23 08 61 63

E-post: erling.barth@samfunnsforskning.no

Bergh, Johannes

Cand.polit, statsvitenskap, stipendiat

Arbeidsfelt: Holdninger, valg, likestilling

Tlf: 23 08 61 40

E-post: johannes.bergh@samfunnsforskning.no

Bjørnstad, Thor Christian

Master, sosiologi, vit.ass. (f.o.m. 8/11-06)

Tlf: 23 08 61 20

E-post: tcb@samfunnsforskning.no

Borchgrevink, Tordis

Mag.art., sosialantropologi, forsker II

Arbeidsfelt: Integrasjon, menneskerettigheter, religion

Tlf: 23 08 61 62

E-post: tordis.borchgrevink@samfunnsforskning.no

Brekke, Jan-Paul

Dr. polit., sosiologi, forsker II

Arbeidsfelt: Flyktninger, innvandring, velferd

Tlf: 23 08 61 29

E-post: jan.p.brekke@samfunnsforskning.no

Brochmann, Grete

Dr. polit., sosiologi, forsker I

Forskningsleder Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner
(t.o.m. 1/8-06)

Arbeidsfelt: Innvandring, internasjonal migrasjon, Vest-Europa

Tlf: 23 08 61 18

E-post: grete.brochmann@samfunnsforskning.no

Dale-Olsen, Harald

Dr. polit., samfunnsøkonomi, forsker II (permisjon 6/11-06-8/4-2007)

Arbeidsfelt: Lønn, rekruttering, mobilitet

Tlf: 23 08 61 34

E-post: harald.dale-olsen@samfunnsforskning.no

Engelstad, Fredrik

Dr. philos., sosiologi. Instituttleder (permisjon 13/9-06-17/12-06)

Arbeidsfelt: Makt, kultursosiologi, vitenskapsteori

Tlf: 23 08 61 56

E-post: fredrik.engelstad@samfunnsforskning.no

Ellingsæter, Anne Lise

Dr. philos., sosiologi. Forsker I, (20% stilling)

Arbeidsfelt: arbeid, velferdsstat, kjønn

Tlf: 23 08 61 21 / UIO:22 85 53 60

E-post: a.l.ellingsater@sosiologi.uio.no

Enjolras, Bernard

PhD, økonomi, PhD, sosiologi, forsker II

Forskningsleder Sivilsamfunn i endring (f.o.m. 15/9-06).

Arbeidsfelt: Sivile samfunn, frivillige organisasjoner, kommersialisering, offentlig politikk, modernisering, identitet

Tlf: 23 08 61 24

E-post: bernard.enjolras@samfunnsforskning.no

Gulbrandsen, Trygve

Dr. philos., sosiologi, forsker I

Arbeidsfelt: Makt og eliter, tillit, eierskap, familiebedrifter

Tlf: 23 08 61 83

E-post: trygve.gulbrandsen@samfunnsforskning.no

Gullestad, Marianne

Dr. philos., sosialantropologi, forsker I

Arbeidsfelt: postkoloniale studier, visuell antropologi, narrativ teori

Tlf: 23 08 61 52

E-post: marianne.gullestad@samfunnsforskning.no

Hagelund, Anniken

Dr. polit., sosiologi/sosialantropologi, forsker II (Permisjon 20/3-22/10-06)

Arbeidsfelt: Innvandrings- og integreringspolitikk, politiske diskurser

Tlf: 23 08 61 51

E-post: anniken.hagelund@samfunnsforskning.no

Hardoy, Inés

Dr. polit., samfunnsøkonomi, forsker II (90% stilling)

Arbeidsfelt: Arbeidsmarkedspolitik, effektevaluering, familiepolitikk

Tlf: 23 08 61 35

E-post: ines.hardoy@samfunnsforskning.no

Huse, Marte Kari

Master, samfunnsøkonomi, stipendiat (f.o.m. 1/8-06)

Arbeidsfelt: Arbeidsmarked

Tlf: 23 08 61 58

E-post: mkh@samfunnsforskning.no

Jensen, Ragnhild Steen

Dr.polit., samfunnsgeografi, forsker II
Arbeidsfelt: Kjønn, arbeidsmarked, eierskap
Tlf: 23 08 61 45
E-post: ragnhild.s.jensen@samfunnsforskning.no

Karlsen, Rune

Cand.polit., statsvitenskap, stipendiat (permisjon fra 27/8-20/12-06)
Arbeidsfelt: Valg, politisk kommunikasjon, offentlig opinion
Tlf: 23 08 61 42
E-post: rune.karlsen@samfunnsforskning.no

Krogstad, Anne

Dr. polit., sosialantropologi, forsker I (70% stilling 1/1-30/6-06, 20% stilling fra 1/7-06).
Arbeidsfelt: Politisk kommunikasjon, valgkamp, etniske minoriteters
entreprenørskap
Tlf: 23 08 61 84
E-post: anne.krogstad@samfunnsforskning.no

Lange, Even

Dr. philos., historie, forsker I (20% stilling)
Tlf: 23 08 61 54
Arbeidsfelt: Moderne historie, økonomisk historie
E-post: even.lange@samfunnsforskning.no

Langeland, Nils Rune

Dr. art., historie, forsker II
Arbeidsfelt: Politisk idéhistorie, kulturhistorie, Høyesteretts historie
Tlf: 23 08 61 38
E-post: nils.r.langeland@samfunnsforskning.no

Langvasbråten, Trude

Master, Statsvitenskap, Vit.ass. (100% stilling fra 7/8-7/10-06, 50% fra 8/10-31/12-06).
Arbeidsfelt: kjønn, likestilling, politikk, arbeidsliv
Tlf: 23 08 61 84
E-post: tla@samfunnsforskning.no

Lidén, Hilde

Dr. polit., sosialantropologi, forsker II
Forskningsleder Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner
(f.o.m. 1/8-06).
Arbeidsfelt: Barns rettigheter, minoritetsrettigheter, kjønn
Tlf: 23 08 61 26
E-post: hilde.liden@samfunnsforskning.no

Lorentzen, Håkon

Dr. philos., sosiologi, forsker I
Forskningsleder Sivilsamfunn i endring (t.o.m. 14/9-06).
Konstituert instituttleder (15/9-06-17/12-06)
Arbeidsfelt: Sivilsamfunn i endring
Tlf: 23 08 61 22
E-post: hakon.lorentzen@samfunnsforskning.no

Merok, Eivind

M. Sc., økonomisk historie, vit.ass.
Arbeidsfelt: Moderne økonomisk historie
Tlf: 23 08 61 30
E-post: eivind.merok@samfunnsforskning.no

Nilsen, Kjersti Misje

Master, samfunnsøkonomi, vit.ass (f.o.m. 1/8-06)
Arbeidsfelt: Arbeidsmarked
Tlf: 23 08 61 98
E-post: kjersti.m.nilsen@samfunnsforskning.no

Opstad, Erlend

Master, samfunnsøkonomi, vit.ass. (80% stilling f.o.m. 1/10-06)
Arbeidsfelt: Fagforeninger, arbeidsmarked
Tlf: 23 08 61 19
E-post: erlend.opstad@samfunnsforskning.no

Rogstad, Jon

Dr. polit., sosiologi, forsker II
Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, arbeidsmarked, politisk deltakelse, tillit
Tlf: 23 08 61 31
E-post: jon.rogstad@samfunnsforskning.no

Rusten, Hilde

Master, menneskerettigheter, vit.ass. (f.o.m. 9/10-06)

Arbeidsfelt: Barns rettigheter, minoritetsrettigheter, innvandrings- og asylpolitikk

Tlf: 23 08 61 34

E-post: hru@samfunnsforskning.no

Røed, Marianne

Dr.polit., samfunnsøkonomi, forsker II

Arbeidsfelt: Migrasjon, utdanningsøkonomi, lønnsutvikling

Tlf: 23 08 61 92

E-post: marianne.roed@samfunnsforskning.no

Saglie, Jo

Dr. polit., statsvitenskap, forsker II

Arbeidsfelt: Partiorganisasjoner, valg, lokalpolitikk

Tlf: 23 08 61 50

E-post: jo.saglie@samfunnsforskning.no

Schøne, Pål

Dr. polit., samfunnsøkonomi, forsker II

Arbeidsfelt: lønn, kompetanse, arbeidstilbud

Tlf: 23 08 61 82

E-post: pal.schone@samfunnsforskning.no

Seippel, Ørnulf

Dr. polit., sosiologi, forsker I

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, idrettssosiologi, sosiale bevegelser og miljøsociologi

Tlf: 23 08 61 23

E-post: ornulf.seippel@samfunnsforskning.no

Seland, Idunn

Cand.polit., statsvitenskap, stipendiat (f.o.m. 1/8-06)

Arbeidsfelt: IMER, velferdstat, ungdom

Tlf: 23 08 61 37

E-post: ise@samfunnsforskning.no

Sivesind, Karl Henrik

Dr. polit., sosiologi, forsker I

Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, sivilsamfunn, velferd

Tlf: 23 08 61 27

E-post: karl.henrik.sivesind@samfunnsforskning.no

Skjorten, Kristin

Dr. philos, kriminologi, forsker II

Arbeidsfelt: kjønn, velferdsstat, familie

Tlf: 23 08 61 36

E-post: kristin.skjorten@samfunnsforskning.no

Solheim, Jorun

Mag. art, antropologi, forsker I (70 % stilling 1/1-25/8-06, 20% fra 26/8-06)

Forskningsleder Kjønn og samfunn (vikariat, t.o.m. 25/8-06))

Arbeidsfelt: kjønn, kultur, modernitet

Tlf: 23 08 61 85

E-post: jorun.solheim@samfunnsforskning.no

Stavn, Guro Elin

Master, statsvitenskap, vit.ass

Tlf: 23 08 61 43

E-post: gst@samfunnsforskning.no

Storvik, Aagoth Elise

Dr. polit., sosiologi, forsker II

Arbeidsfelt: Kjønn, ansettelsesprosesser, eliter, inkluderende arbeidsliv

Tlf: 23 08 61 32

E-post: aagoth.storvik@samfunnsforskning.no

Teigen, Mari

Dr. polit., sosiologi, forsker II

Forskningsleder Kjønn og samfunn (permisjon t.o.m. 26/8-06)

Arbeidsfelt: likestillingspolitikk, kjønn, etniske minoriteter

Tlf: 23 08 61 85

E-post: mari.teigen@samfunnsforskning.no

Theien, Iselin

Ph. D., moderne historie, forsker II (fødselspermisjon f.o.m. 1/12-06)

Arbeidsfelt: Forbrukerorganisering, politisk idéhistorie

Tlf: 23 08 61 20

E-post: iselin.theien@samfunnsforskning.no

Torp, Hege

Lic. philos., økonomi, forsker II (permisjon f.o.m. 15/9-05. Sluttet 22/3-06)
Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, arbeidsliv og arbeidsmarkedspolitikk.

Ulseth, Anne-Lene Bakken

Cand. polit., sosiologi, stipendiat
Arbeidsfelt: Idretts sosiologi, kjønn, frivillige organisasjoner
Tlf: 23 08 61 66
E-post: anne-lene.b.ulseth@samfunnsforskning.no

von Simson, Kristine

Master, samfunnsøkonomi, stipendiat (f.o.m. 15/8-06)
Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, innvandring
Tlf: 23 08 61 39
E-post: kristine.von.simson@samfunnsforskning.no

Waldahl, Ragnhild Holmen

Cand.polit, statsvitenskap, stipendiat (50% stilling 1/1-31/7, 100% f.o.m. 1/8-06)
Arbeidsfelt: Sivilsamfunn, offentlig politikk, idrett
Tlf: 23 08 61 46
E-post: ragnhild.h.waldahl@samfunnsforskning.no

Aardal, Bernt

Dr. philos., statsvitenskap
Forskningsleder Politikk, opinion og demokrati, forsker I
Arbeidsfelt: Valgforskning, politiske stridsspørsmål, offentlig opinion, valgordninger, e-valg
Tlf: 23 08 61 60
E-post: bernt.aardal@samfunnsforskning.no

3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere

Omfatter medarbeidere som har hatt arbeidsplass ved Institutt for Samfunnsforskning i 2006, uten et formelt ansettelsesforhold.

Berglund, Frode

Dr. polit., statsvitenskap, NIBR
Arbeidsfelt: Valg, partier, opinion
E-post: frode.berglund@nibr.no

Bjørklund, Tor

Professor i statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Arbeidsfelt: Lokalvalg, komparativ politikk

E-post: tor.bjorklund@stv.uio.no

Tlf: 23 08 61 33

Narud, Hanne Marthe

Professor i statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Arbeidsfelt: Valg og regjeringsdannelser, politisk representasjon, politiske nominasjoner

E-post: h.m.narud@stv.uio.no

Tlf: 23 08 61 00

Sejersted, Francis

Dr. h.c., professor emiritus i historie

Arbeidsfelt: Moderne historie

E-post: francis.sejersted@samfunnsforskning.no

Tlf: 23 08 61 41

Valen, Henry

Professor emeritus i statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Arbeidsfelt: Valg, politisk lederskap, komparativ politikk

E-post: henry.valen@samfunnsforskning.no

Tlf: 23 08 61 61

3.3 Gjesteforskere

Håvard Bjerke

NTNU

5. april – 30. september

Harriet Bradley

University of Bristol, Storbritannia

24.april – 24. mai 2006

Gro Hagemann

Universitetet i Oslo

15. januar – 20. juni

John Higley
University of Texas, Austin, USA
12. oktober - 31. desember 2006

Tone Ognedal
Universitetet i Oslo
18. september – 18. november

Dag Wollebæk
Universitetet i Bergen
10. april – 31. desember

Østreng, Dorte
Høgskolen i Vestfold
1. mars – 15. desember

3.4 Prosjektassistenter

Tone Foyn
Ragnhild Haugen
Jannicke Hjelmervik
Sunniva Holberg
Kari-Anne Svensen Malmo
Anders Nordstoga
Ståle Østhus
Jon Vatnaland

3.5 Administrasjonen

Engelstad, Fredrik
Instituttleder (permisjon 13/9-06-17/12-06)
Tlf: 23 08 61 56
E-post: fredrik.engelstad@samfunnsforskning.no

Lorentzen, Håkon
Konstituert instituttleder (13/9-17/12-06)
Tlf: 23 08 61 22
E-post: hakon.lorentzen@samfunnsforskning.no

Søgård, Eli
Kontorleder (til 7/9-06)
Arbeidsfelt: Personal, økonomi
Tlf: 23 08 61 48
E-post: eli.sogard@samfunnsforskning.no

Svensen, Grete
Kontorleder (fra 7/8-06)
Arbeidsfelt: Økonomi, personal
Tlf: 23 08 61 48
E-post: gsv@samfunnsforskning.no

Denstad, Katrine
Førstekonsulent
Arbeidsfelt: Administrasjon, informasjon, Tidsskrift for samfunnsforskning
E-post: katrine.denstad@samfunnsforskning.no
Tlf: 23 08 61 86

Lund, Lillian
Førstekonsulent
Arbeidsfelt: Lønn, personal og prosjekter/arkiv
Tlf: 23 08 61 49
E-post: lillian.lund@samfunnsforskning.no

Aarseth, Jorunn
Konsulent (64% stilling)
Arbeidsfelt: Post, resepsjon, registre, publikasjoner
Tlf: 23 08 61 17
E-post: jorunn.aarseth@samfunnsforskning.no

Nielsen, Anders
Førstefullmektig
Arbeidsfelt: Resepsjon og informasjon (50% stilling)
Tlf: 23 08 61 17
E-post: anders.nielsen@samfunnsforskning.no

3.6 Informasjonsavdelingen

Moland, Jørgen

Informasjonsleder

Arbeidsfelt: Informasjon og samfunnskontakt

Tlf: 23 08 61 67

E-post: jorgen.moland@samfunnsforskning.no

Severinsen, Johanne

Informasjonsrådgiver (f.o.m. 1/4-06)

Arbeidsfelt: Internett, presse, publikasjoner, arrangementer

Tlf: 23 08 61 25

E-post: johanne.severinsen@samfunnsforskning.no

Aanes, Guttorm

Informasjonsrådgiver (t.o.m. 30/4-2006)

Arbeidsfelt: Internett, presse, publikasjoner, arrangementer

Tlf: 23 08 61 25

E-post: guttorm.aanes@samfunnsforskning.no

3.7 Biblioteket

Lindblad, Sven

Hovedbibliotekar

Tlf: 23 08 61 91

E-post: sven.a.lindblad@samfunnsforskning.no

Grevle, Sidsel

Bibliotekar (50% stilling)

Tlf: 23 08 61 90

E-post: sidsel.grevle@samfunnsforskning.no

Hagen, Eva

Avdelingsbibliotekar

Tlf: 22 54 12 57

E-post: eva.hagen@samfunnsforskning.no

Hoelseth, Rune

Bibliotekassistent

Tlf: 23 08 61 90

E-post: rune.hoelseth@samfunnsforskning.no

Hustad, Jon Haakon
Bibliotekar
Tlf: 22 54 12 76
E-post: jon.h.hustad@samfunnsforskning.no

3.8 IT-avdelingen

Naas, Nils-Eivind
Avdelingsleder IT
Tlf: 23 08 61 87
E-post: nils-eivind.naas@samfunnsforskning.no

Kleiven, Vegard
Driftsleder IT
Tlf: 23 08 61 88
E-post: vegard.kleiven@samfunnsforskning.no

Muren, Stig
Konsulent IT
Tlf: 23 08 61 28
E-post: stig.muren@samfunnsforskning.no

3.9 Kantinen

Skistad, Wenche
Kantineleder
Tlf: 23 08 61 97

Haugen, Audhild
Kantineassistent (50% stilling)
Tlf: 23 08 61 97

3.10 Faglig bakgrunn i staben

Sett på bakgrunn av utdanning fordeler den vitenskapelige staben seg som vist i tabell 1.

Tabellen beskriver det samlede forskningsmiljø ved ISF. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Tabell 1. Den vitenskapelige staben etter fagområde, pr. 31. desember 2006

Fagområde	2004	2005	2006
Sosiologi	14	12	14
Statsvitenskap	4	6	9
Økonomi	7	7	9
Filosofi/idéhistorie	1	1	0
Sosialantropologi	4	6	4
Historie	5	3	3
Kriminologi	1	1	1
Samfunnsgeografi	1	1	1
Menneskerettigheter	0	0	1
I alt	37	37	42

3.11 Forskningsledere

Ved utgangen av 2006 har instituttet følgende forskningsledere:

- Erling Barth (Sysselsetting og arbeidsvilkår)
- Hilde Lidén (Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner)
- Bernard Enjolras (Sivilsamfunn i endring).
- Mari Teigen (Kjønn og samfunn)
- Bernt Aardal (Politikk, opinion og demokrati).

3.12 Vitenskapelig kompetanse

Vitenskapelige medarbeidere tilkjennes formell kompetanse etter samme regler som gjelder ved universitetene. De fordelte seg etter kompetanse som vist i tabell 2. Ved utgangen av 2006 hadde instituttet 31 ansatte med kompetanse som forsker II/I og 8 ansatt i stipendiatstillinger. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

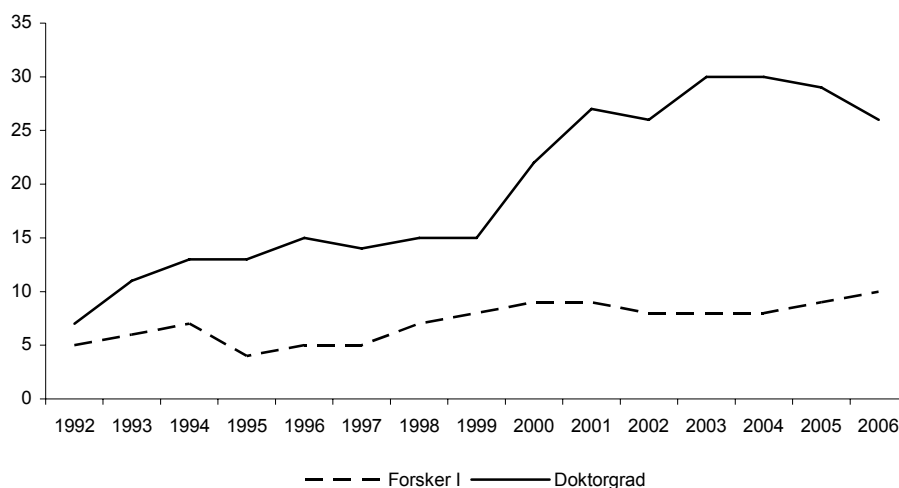
Tabell 2. Ansatte forskere etter kompetanse, pr. 31. desember 2005

	2004	2005	2006
Forsker I	9	9	10
Forsker II	24	22	17
Stipendiat	2	3	8
Vitenskapelig assistent	2	3	7
I alt	37	37	42

Tabellen omfatter de forskere som er nevnt under pkt. 3.10 foran. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Ved årets utgang hadde 30 forskere ved instituttet doktorgrad.

Bernard Enjolras disputerte 7. juni 2006 for PhD-graden i sosiologi, med avhandlingen «Formes institutionnelles et changement institutionnel: le cas de la marchandisation de associations». Doktorgraden ble avlagt ved Université du Québec à Montréal, Canada.

Figur 1. Antall ansatte forskere med med doktorgrad og kompetanse som forsker I pr. 31. desember 1996–2006

Prosjekter under arbeid i 2006

Ved instituttet ble det i 2006 arbeidet med i alt 74 prosjekter. De fleste av disse prosjektene kan grupperes innenfor fem hovedområder:

- Sysselsetting og arbeidsvilkår
- Kjønn og samfunn
- Sivilsamfunn i endring
- Politikk, opinion og demokrati
- Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner

Mellom enkeltprosjekter er det i mange tilfeller et nært samarbeid. Instituttet ønsker en rimelig balanse mellom integrering av enkeltprosjekter i samlende forskningsprogrammer på den ene siden og åpenhet for å ta opp problemstillinger som faller utenfor de opptrukne rammer på den andre. Forskningen ved ISF omfatter derfor også prosjekter som ikke lar seg plassere naturlig innenfor noen av de fem hovedområdene.

Ved hvert prosjekt er de viktigste publiserte arbeider tatt med. Av plasshensyn er ikke all rapportering ført opp.

En økonomisk oversikt over prosjektbevilgningene etter kilde, er gitt i kapittel 11.4.

4.1 Sysselsetting og arbeidsvilkår

Education and wage inequality in Europe (EDWIN)

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Tidsplan: 2002–2006
Finansiering: EU
Prosjekt nr. 410.29

Prosjektbeskrivelse

The EDWIN project is collaboration between researchers in nine European countries; Finland, France, Germany, Greece, Italy, Norway, Portugal, Sweden and the UK. The overarching objective of the project is to undertake in-depth analysis of the interplay between educational expansion and wage inequality in Europe over the past few decades, up to the new millennium. Web page: <http://www.etla.fi/edwin/>

De viktigste arbeidene

- Barth, Erling (2004), «Hvorfor så store forskjeller i lønnsstruktur mellom land?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 21 (2):285–288.
- Asplund, Rita og Erling Barth (2005), *Education and Wage Inequality in Europe. A Literature Review*. EDWIN. Vantaa: Taloustieto Oy.
- Barth, Erling og Arne Mastekaasa (2005), «Education and Inequality in Norway: A Review of the Literature» in Barth E, and R Asplund (eds.) *Education and Wage Inequality in Europe: A literature review*. ETLA-Helsinki: Taloustieto Oy.
- Barth, Erling og Claudio Lucifora (2006), «Wage Dispersion, Markets and Institutions, The Effects of the Boom in Education on the Wage Structure». IZA Discussion Paper No. 2181, Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit.

Förändrade lönestrukturer och förhandlingssystem i Norden

Bemanning: Erling Barth
Rita Asplund, ETLA
Harald Dale-Olsen
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2003–2006
Finansiering: NOS-S
Prosjekt nr. 410.36

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er et samarbeid med Trade Union Institute for Economic Research, Stockholm, Universitetet i Reykjavik, Handelshøyskolen i Aarhus og ETLA, Helsinki. Prosjektet tar for seg sammenhengen mellom lønnsspredning og forhandlingssystemer i Norden. Vi fokuserer på trekk ved den nordiske for-

handlingsmodellen som er under endring, og hvilke konsekvenser disse endringene kan få for lønnsstrukturen i de nordiske landene.

Medvirkning, læring og belønning i det nye arbeidslivet

Bemanning: Pål Schøne
Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Hege Torp
Erlend Opstad
Tidsplan: 2003–2006
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.37

Prosjektbeskrivelse

Har norske virksomheter tatt i bruk nye, mer fleksible måter å organisere arbeidet på? Har arbeidstakerne fått større innflytelse over eget arbeid? Har de samtidig fått mindre innflytelse over arbeidsplassen? Er de kollektive lønnsavtalenes tid forbi? Går det i retning av resultatbasert belønning og individuelle kontrakter? Vil lønnsforskjellene øke – mellom virksomheter og mellom arbeidstakere? Gir det nye arbeidslivet større muligheter for hver enkelt til å utnytte og utvikle sine sterke sider? Hva skjer med arbeidstakere som ikke kan leve opp til produktivitetskravene?

Arbeidslivet er i kontinuerlig endring. De fleste endringene skjer med små skritt. Det kan likevel være meningsfullt å bruke betegnelsen «det nye arbeidslivet» om visse utviklingstrekk som har vært særlig påfallende det siste tiåret – men som ennå ikke er særlig godt kartlagt eller forstått. Dette gjelder utviklingstrekk knyttet til forhold på hver enkelt arbeidsplass: organisering av arbeidet, bruk av teknologi, samarbeid mellom ledelse og ansatte, og belønningssystemer. I nært samspill med dette skjer det også endringer i arbeidsmarkedet.

Hovedmålet med prosjektet er å frembringe kunnskap om dagens arbeidsliv i Norge samt å gi innsikt i utviklingstrekk og prosesser som vil være med på å forme arbeidslivet i framtida. Grunnlaget for de empiriske analysene er Arbeids- og bedriftsundersøkelsen 2003, en intervjuundersøkelse blant daglige ledere for et representativt utvalg av norske virksomheter i privat og offentlig sektor (2358 virksomheter) med mer enn 10 ansatte. Intervjuet med daglig leder er koblet til registerbasert informasjon om virksomhetene og de ansatte for perioden 1995-2003. Dette gir oss paneldata og dermed bedre muligheter til å identifisere kausale sammenhenger enn man har med rene tverrsnittsdata. Prosjektet gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for samfunnsforskning, Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU, Forskningsstiftelsen Fafo, og Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk

forskning. Prosjektet er organisert i åtte temagrupper med 3-6 deltakere fra de samarbeidende institusjonene i hver gruppe.

De viktigste arbeidene

- Barth, Erling og Bratsberg, Bernt og Hægeland, Torbjørn og Raaum, Oddbjørn (2006), *Who Pays for Performance?* IZA Discussion Paper No. 2142. Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit.
- Barth, Erling (2006), «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn: Hva kan økonomisk teori bidra med?» *RØST*, 1-2006.
- Dale-Olsen, H. (2006), «Using Linked Employer-Employee Data to Analyse Fringe Benefits Policies: Norwegian Experiences.» I: Bryson, A., J. Forth and C. Barber (eds.), *Making Linked Employer-Employee Data Relevant to Policy*. DTI Occasional paper no. 4 (T 2006:054).
- Dale-Olsen, Harald (2006), «Økende mobilitet i det norske arbeidslivet?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):3–11.
- Dale-Olsen, Harald (2005), «Analysing fringe benefits policies using linked employer-employee data.» Paper presentert ved PSI/DTI workshop «Making linked employer-employee data policy relevant», september 2005..
- Dale-Olsen, Harald (2005), «Attraktive frynsegoder?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (1):83–93.
- Nergaard, K., og T. A. Stokke (2006), «Tariffavtale, ferie og lønn.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23(2):259-268.
- Nilsen, Kjersti Misje (2006), «Har vi mindre jobbstabilitet i Norge?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (2):181–190.
- Rosholm, M., Marianne Røed og Pål Schøne (2006), «Is new work practices and new technologies biased against immigrant workers?» IZA Discussion Paper No. 2135. Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit.
- Røed, Marianne og Pål Schøne (2006), «Does High Product Market Competition Benefit Immigrants?» Paper presentert på EALE-konferansen i Praha, september 2006.
- Schøne, Pål (2007) «Does increased international competition increase the need for training?» *Applied Economics Letters*, 14 (2):151–155.
- Schøne, Pål (2006), «Determinants and Developments of Employer Provided Training: Evidence from a Wage Compressed Environment.» *Journal of Vocational Education and Training*, 58:237–254.
- Schøne, Pål (2006), «Hvor mye betyr barn for lønnsforskjeller?» *RØST*, 1-2006.
- Torp, Hege (2005), «Det nye arbeidslivet: Forklaringer og konsekvenser.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (1):129–139.
- Torp, Hege (red.) (2005), *Nytt arbeidsliv. Medvirkning, inkludering og belønning*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Lønn, yrke og segregering

Bemanning: Erling Barth
Pål Schøne
Marianne Røed
Tidsplan: 2004–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.49

Prosjektbeskrivelse

Et hovedformål med prosjektet er å ta i bruk individdata fra lønnsstatistikken for å studere lønnsstrukturen i Norge. Prosjektet tar for seg lønnsstrukturen i både privat og offentlig sektor, med vekt på lønnspremien for kompetanse i de to sektorene. Prosjektet har tre fokus. For det første beskrives den lønnsmessige avkastningen av ulike former for kompetanse i de to sektorene. For det andre tas spesielt opp ansiennitetsprofiler i de to sektorene. For det tredje beregnes bidraget fra ulike deler av lønnsstrukturen til generell ulikhet i arbeidsmarkedet.

Vi ser spesielt på sammenhengen mellom sektorvalg og lønnsstrukturen, denne sammenhengen går to veier: lønnsstrukturen påvirker sektorvalg og sektorvalg påvirker vår måling av lønnsstrukturen. Prosjektet gjennomføres i 2004 og 2005.

De viktigste arbeidene

Barth, Erling og Pål Schøne (2006), «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn over livsløpet. Kohort eller karriere?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (2):231–235.
Barth, Erling, Marianne Røed og Pål Schøne (2005), «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i privat sektor. Betydning av yrke og virksomhet.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (2):211–216.

Unemployment insurance and the dynamics of employment and economic exclusion among low income earners

Bemanning: Inés Hardoy
Marianne Røed
Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus
Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Merja Kauhanen, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: NOS-SH
Prosjekt nr. 410.51

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å analysere effekten av stønadsordningene rettet mot arbeidsløse arbeidssøkere på sannsynligheten for å returnere til lønnet arbeid. Oppmerksomheten er rettet mot arbeidstakere med lite utdanning og erfaring – med utsikter til relativt dårlig betalt arbeid. For den samme gruppen vil vi studere inntektsmobilitet i arbeidsmarkedet, dvs. hvor lenge de blir værende i jobber med lav lønn og om de deretter klatrer oppover i lønnsfordelingen eller trekker seg ut av arbeidsmarkedet, for eksempel som uføretrygdet.

Analysene utnytter komparative data fra Danmark, Finland og Norge over en periode på 15 år. Dette gjør oss i stand til å sammenlikne på tvers av tre arbeidsmarkeder, tre lønnsfordelinger og tre stønadssystemer – riktignok med mange likhetstrekk, men også med viktige forskjeller, for eksempel når det gjelder dekningsgrad og kompensasjonsgrad.

Prosjektleder er Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki. Fra samme institutt deltar Merja Kauhanen. Danske samarbeidspartnere er Nina Smith og Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus.

Tilpasning i arbeidsmarkedet blant voksne med lite utdanning. Effekten av arbeidsløshetsstønader. En sammenlignende analyse av tre nordiske land

Bemanning: Inés Hardoy
Marianne Røed
Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus
Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Merja Kauhanen, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus

Tidsplan: 2005–2007

Finansiering: Nordisk Ministerråd

Prosjekt nr. 410.53

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å frambringe kunnskap om arbeidsmarkedstilpasningen for voksne med lite utdanning (fullført grunnskole eller mindre) – for på den måten å styrke beslutningsgrunnlaget for utforming av arbeidsmarkeds-, sosial- og utdanningspolitikken i Norden.

For det første skal vi gi en komparativ beskrivelse og diskusjon av tilpasningen innenfor og utenfor arbeidsmarkedet for voksne med lite utdanning. Denne delen av prosjektet vil også gi en beskrivelse og vurdering av utdanningspolitiske tiltak rettet mot voksne med lite utdanning og arbeidsmarkedspolitiske kvalifiseringstiltak rettet mot arbeidsløse arbeidssøkere.

For det andre skal vi – med registerbaserte individdata – analysere sammenhengen mellom arbeidsmarkedstilpasning for voksne med lite utdanning og økonomiske og institusjonelle forhold samt arbeidsmarkedspolitikken innretning. For å få innsikt i årsakssammenhenger utnyttes variasjoner over tid, mellom land og mellom grupper – for eksempel etter utdanning. Prosjektet har et særskilt fokus på varighet av arbeidsløshet og overgang fra arbeidsløshet til sysselsetting eller alternativt yrkespassivitet – og arbeidsløshetsstønadenes kvalifiseringskrav, kompensasjonsgrad og varighet.

Analysene vil utnytte komparative data fra Danmark, Finland og Norge over en periode på 10-15 år. Dette gjør oss i stand til å sammenlikne på tvers av tre arbeidsmarkeder og tre utdanningspolitiske og arbeidsmarkedspolitiske regimer – riktignok med mange likhetstrekk, men også med viktige forskjeller, for eksempel når det gjelder lønnsstruktur og arbeidsløshetsstrygdens dekningsgrad og kompensasjonsgrad.

Analyse av registerdata om effekter av ungdomsgarantien

Bemanning: Inés Hardoy
Hege Torp
Knut Røed, Frischsenteret
Tao Zhang, Frischsenteret
Tidsplan: 2005–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.54

Prosjektbeskrivelse

Garantien om arbeidsmarkedstiltak for ungdom uten jobb og uten skoleplass under 20 år ble innført i 1979. Garantien ble utvidet til å gjelde ungdom 20-24 år i 1995 og seinere avviklet i 1998. Motivasjonen for den forsterkede innsatsen ble uttrykt slik: «... å hindre at enkelte blir gående ledige over lang tid og hopper av arbeidssporet» (statsminister Brundtland, Utøya, 13. juli 1995).

Formålet med dette prosjektet er å framskaffe kunnskap om effektene av *selve garantien* om tiltak for ungdom i alderen 20-24 år i perioden 1995-98, m.a.o. det er garantien, ikke tiltak som skal evalueres. Når det gjelder effekt, vil vi konsentrere oppmerksomheten om overgang fra arbeidsledighet til ordinært arbeid og ordinær utdanning: Førte garantiordningen til at arbeidsledig ungdom kom raskere i jobb eller utdanning?

Prosjektet er basert på statistiske og økonometriske analyser av individdata hentet fra administrative registre for perioden 1992-2002. Evalueringsteknikkene omfatter blant annet forløpsanalyse og sannsynlighetsmatching.

Det viktigste arbeidet

Hardoy, Inés, Knut Røed, Hege Torp og Tao Zhang (2006), *Ungdomsgarantien for 20-24-åringene: Har den satt spor?* ISF-rapport 2006:4. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Det felles nordiske arbeidsmarked, 1954-2004

Bemanning: Marianne Røed
Peder J. Pedersen, Universitetet i Århus
Eskild Wadensjö, Universitetet i Stockholm
Tidsplan: 2004–2006
Finansiering: Universitetet i Århus
Nordisk Ministerråd
Prosjekt nr. 410.55

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å beskrive og analysere mobiliteten mellom Nordiske land i de femti årene det felles nordiske arbeidsmarkedet har vært i funksjon. I hvilken grad har utviklingen i de nasjonale arbeidsmarkedene påvirket migrasjonsstrømmene og hvordan har arbeidskrafts bevegelsene mellom landene påvirket velferd og vekst i deltakerlandene?

Analyse av registerdata om Aetats kvalifiserings- og opplæringstiltak

Bemanning: Inés Hardoy
Knut Røed, Frischsenteret
Tao Zhang, Frischsenteret
Tidsplan: 2005–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Utdannings- og forskningsdepartementet
Prosjekt nr. 410.56

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å framskaffe kunnskap om kvalifiserings- og opplæringstiltak både for ordinære arbeidssøkere og yrkeshemmede. I forhold til tidligere analyser vil dette prosjektet i større grad se på bredden av tiltak i sammenheng og på hele forløpet – fra rekruttering, via fullføring, til eventuelle effekter. I tillegg vil vi se på sammenhengen mellom arbeidsmarkeds- og utdanningspolitikken.

Delstudie 1 er i hovedsak beskrivende med fokus på omfang og fordeling av tiltak, rekruttering til tiltak og gjennomføring. Analysene av rekruttering til kvalifiserings- og opplæringstiltak vil gi grunnlag for å karakterisere fordelingen av knappe tiltaksplasser (etter alder, kjønn, tidligere utdanning, arbeids- og ledighetserfaring, trygdestatus, bosted osv.), og om det har funnet

sted viktige endringer i måten denne fordelingen skjer på som følge av nedtrappingen for ordinære arbeidssøkere og opptrappingen for yrkeshemmede.

Delstudie 2 inneholder to typer effektevalueringer: i) for ordinære arbeidssøkere, basert på statistisk forløpsanalyse; og ii) for yrkeshemmede, basert på sannsynlighetsmatching av deltagere i ulike typer tiltak og av ikke-deltagere. Som utgangspunkt vil vi legge til grunn at tiltakenes suksesskriterium er *overgang til ordinært arbeid*, eventuelt ordinær utdanning.

Det viktigste arbeidet

Hardoy, Inés, Knut Røed og Tao Zhang (2006), *Aetats kvalifiserings- og opplæringstiltak. En empirisk analyse av seleksjon og virkninger*. Rapport 4/2006, Frischsenteret.

En bærekraftig velferdsstat

Likhet og stabilitet

Bemanning: Erling Barth
Kalle Moene, Universitetet i Oslo
Kjersti Misje Nilsen
Erlend Opstad
Tidsplan: 2005–2008
Finansiering: Norges forskningsråd og Frischsenteret
Prosjekt nr. 410.57

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet tar for seg sammenhengen mellom økonomisk utjevning og velferdsstatens evne til å opprettholde seg selv. På den ene siden bidrar omfattende velferdsordninger til økt likhet. På den andre siden påvirker inntektsutjevningen velferdsstatens oppslutning.

Prosjektet har både et teoretisk og empirisk utgangspunkt. Den empiriske delen vil benytte omfattende komparative internasjonale analyser. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Frischsenteret, Institutt for Økonomi ved Universitetet i Oslo og Yale University.

Undersøkelse av lønnsgapet mellom kvinner og menn

Bemanning: Pål Schøne
Erling Barth
Tidsplan: 2005–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.58

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet gir en oversikt over en del norske studier av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn fra de senere årene. Vi begrenser oss i hovedsak til studier som er gjort i perioden 2000–2005. I tillegg til å presentere foreliggende resultater inkluderer vi også noen resultater fra analyser av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn for perioden 1997-2003, basert på grunnlagsdataene til Statistisk sentralbyrås Lønnstatistikk.

Det viktigste arbeidet

Barth, Erling og Pål Schøne (2006), «Undersøkelser av lønnsforskjellene mellom kvinner og menn, 2000-2005». Vedlegg 3 til *Om grunnlaget for Teknisk Beregningsutvalg*, rapport fra Teknisk Beregningsutvalg. Oslo: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Analyse av total mobilitet 1990-2004

Bemanning: Harald Dale-Olsen

Tidsplan: 2005–2006

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.59

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet beskriver og analyserer utviklingen i arbeidstakermobilitet i perioden 1990-2004. Med arbeidstakermobilitet menes her ansettelser og avgang av ansatte. Prosjektet ser spesielt på om utviklingen har vært forskjellig for ansatte i småbedrifter og ansatte i større bedrifter.

Det viktigste arbeidet

Dale-Olsen, Harald (2006) «Total mobilitet 1990-2004.» ISF paper 2006:2. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Kunnskapsoversikt over ulike former for og erfaringer med bruk av velferdskontrakt

Bemanning: Pål Schøne

Harald Dale-Olsen

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.60

Prosjektbeskrivelse

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen varslet at den vil innføre en rett til velferdskontrakter. Personer som inngår kontrakt med målsetting om opplæring, arbeid, behandlingstilbud eller lignende skal ha ytelser opp mot SIFOs satser.

Prosjektet munner ut i en kunnskapsoversikt over ulike former for og erfaringer med ordninger og tiltak hvor den enkelte samtidig med retten til en ytelse har rett og/eller plikt til å delta i aktiviteter og tiltak rettet inn mot arbeidslivet, dvs. ulike virkemidler som kan betegnes som former for velferdskontrakt.

Kunnskapsoversikten rettes inn mot ordninger for de som står lengst fra arbeidsmarkedet, sosialhjelpsmottakere og andre personer uten rettigheter til arbeidsmarkedsrelaterte ytelser og andre mer universelle ytelser.

Det viktigste arbeidet

Dale-Olsen, Harald og Pål Schøne (2006), *Omfang og effekter av vilkår i velferden. En kunnskapsstatus om velferdskontrakter*. ISF-rapport 2006:7. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Analyse av dimensjoneringen av arbeidsmarkedstiltak for ordinære arbeidssøkere

Bemanning: Harald Dale-Olsen

Marianne Røed

Pål Schøne

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.61

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet gjør vi følgende:

1. Gir en oversikt over prinsipielle og teoretiske betraktninger rundt dimensjoneringspolitikken for ordinære arbeidsmarkedstiltak.
2. Gir en oppsummering av kunnskap knyttet til dimensjoneringen i andre land. Vi skal både gi en oversikt over kriterier som brukes ved fastleggingen av tiltaksnivået og forskningsmessige analyser av tiltaksnivået.
3. Gir en forskningsmessig oppsummering av tidligere analyser knyttet til det norske tiltaksnivået.
4. Gir en kartlegging av utviklingen i tiltaksnivået i Norge gjennom de siste ti år og en vurdering av konsekvenser av variasjoner i tiltaksnivået.

Når det gjelder data benytter prosjektet i hovedsak allerede foreliggende offentlig statistikk, men i delstudie 4 inkluderer analyser som baserer seg på innsamlede registerdata på henholdsvis individnivå og kommunenivå.

Det viktigste arbeidet

Dale-Olsen, Harald, Marianne Røed og Pål Schøne (2006), *Omfang av arbeidsmarkedstiltak: Betyr det noe?* ISF-rapport 2006:12. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Notat om innspill til forsøk med 6-timersdagen/arbeidstidsforkortninger

Bemanning: Erling Barth

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Prosjekt nr. 410.62

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er et innspill i forhold til planlagte forsøk med 6-timersdag/ redusert arbeidstid.

I prosjektet skisseres det endel metodiske og praktiske spørsmål som vil være relevante for gjennomføringen av forsøk med 6-timersdag/ redusert arbeidstid.

The impact of immigration on employment and wages of Norwegian workers

Bemanning: Marianne Røed

Pål Schøne

Bernt Bratsberg, Frischsenteret

Oddbjørn Raaum, Frischsenteret

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.63

Prosjektbeskrivelse

Innvandring øker arbeidstilbudet og endrer arbeidsstyrkens sammensetning med hensyn til alder, kompetanse, mobilitetsatferd og geografisk lokalisering. Dette har økonomiske effekter både via arbeidsmarkedet, investeringsatferden og offentlige finanser i mottakerlandene. Lønns- og sysselsettingsutviklingen, arbeidsløsheten, bransjestrukturen og offentlige budsjetter blir med andre ord påvirket når innvandringen til et land øker. Økonomiske effekter av innvandring har i løpet av de siste 10-15 årene vært analysert av økonomer i USA, Canada, Israel og i en del europeiske innvandringsland. I dette prosjektet analyseres effekter av innvandring til Norge på lønns- og sysselsettingsutviklingen ved hjelp av økonometriske metoder anvendt på norske registerdata. Det fokuseres på å få fram variasjoner mellom forskjellige segmenter i arbeidsmarkedet.

Det viktigste arbeidet

Schøne, Pål (2006), «Ottar Brox: Arbeidskraftimport. Velferdsstatens redning – eller undergang?» *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9 (4):266–269.

Changing Work - The impact of Reorganisation and Reallocation on Establishment Performance and Worker Well Being

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Aagoth Elise Storvik
Arne Mastekaasa, Universitetet i Oslo
Alex Bryson, Policy Studies Institute, London.
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Torbjørn Hægeland, SSB
Marte Kari Huse
Kjersti Misje Nilsen

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.64

Prosjektbeskrivelse

What can society, firms and workers gain from reorganisation and reallocation? What kinds of reorganisations are successful? Who, if any, are the losers? And how can institutions and unions change the distribution of winners and losers? This project will produce new knowledge on how downsizing, mergers and splits, and internal reorganisations affect establishment performance and worker well-being. Particularly we investigate how labour market policies and workplace structures regarding negotiations and cooperation between management and workers organisations affect the outcomes for workers and firms. To make our conclusions and recommendations comprehensive, we interpret establishment performance and worker-well being in a broad fashion, measuring outcomes both in terms of establishment productivity and survival, and worker sickness absence, subjective measures of well being as well as employment and income. Focus is kept on strategies that ensure inclusion and reduce marginalisation and exclusion of workers. Comparative analyses between Norway and Great Britain allow us to contrast different models of labour market policy. The project is interdisciplinary, drawing on a wide range of data and methodological strategies as well as contributing to the Norwegian doctoral training programme.

Labour market integration of non-western immigrants - identifying policies that work

Bemanning: Pål Schøne
Marianne Røed
Inés Hardoy
Jon Rogstad
Jan-Paul Brekke
Erling Barth
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Tao Zhang, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Eskild Wadensjö, Universitetet i Stockholm
Kristine von Simson

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.65

Prosjektbeskrivelse

This project addresses the weak labour market integration among non-western immigrants in Norway. Labour market integration is generally defined as the process by which immigrants' labour market attachment becomes more alike that of natives. Thus, our focus is on different indicators of labour market success among non-western immigrants compared to natives. That is, relative measures of unemployment, labour force participation, welfare dependency, and wages. By non-western immigrants we refer to immigrants from relatively poor countries outside Europe and in the Central and Eastern European (CEEC) region.

The weak labour market performance of non-western immigrants is now well documented. In this project the focus is on policy and mechanisms. The project's overall objective is to contribute to the identification of better labour market integration strategies; both from the point of view of public authorities considering investments in different policy measures, and from the point of view of individual immigrants considering alternative career profiles. The project contains five interconnected sub-projects, it aims to answer several policy relevant questions, it has an inter-disciplinary approach, and it includes international cooperation.

Nyere arbeidsmarkedsteori

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Pål Schøne
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.67

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet tar vi for oss en del nyere emner innenfor arbeidsmarkedsøkonomien. Formålet er å gi en innføring for ikke-spesialister. Vi behandler en del temaer som har preget den faglige debatten de seneste ti årene. Temaene som diskuteres er blant annet grunnlagsproblemer som utviklingen innenfor atferdsøkonomi og institusjonell økonomi. Vi tar videre for oss modeller for friksjoner i arbeidsmarkedet. Disse modellene er blant annet inspirert av de store brutto-strømmene man observerer på samme tid i arbeidsmarkedet: selv bedrifter som innskrenker, ansetter folk, og strømmen ut og inn av ledighet er formidabel, selv når nivået er nær uforandret. Friksjonsmodellene inkluderer monopsonimodeller, som har stor betydning innenfor debatten om minstelønninger, og matching modeller som har stor betydning for diskusjonen rundt den aktive arbeidsmarkedspolitikken.

Prosjektet tar også for seg utviklingen av ulike insentiver og belønningssystemer den senere tiden. Vi tar også en tur innom den pågående debatten omkring utviklingen av lønnsforskjeller i Europa og USA. Avslutningsvis tar vi for oss opplæring på jobben, og arbeidstilbudet blant personer med lav inntekt, temaer som er politisk svært aktuelle i Norge. Vårt håp er at smakebitene kan inspirere til videre lesning.

Det viktigste arbeidet

Barth, Erling og Pål Schøne (2006), *Nyere emner i arbeidsmarkedsøkonomien*. ISF-rapport 2006:11. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Den norske lønnsforhandlingsmodellen i et likelønnsperspektiv

Bemanning: Pål Schøne

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.69

Prosjektbeskrivelse

I likelønnskommisjonens mandat heter det at «den norske forhandlingsmodellen bygger på at lønnsveksten må tilpasses hva konkurranseutsatt sektor over tid kan leve med. Dette har gitt en samlet ramme for lønnsoppgjørene som har bidratt til god økonomisk utvikling og lav arbeidsledighet. Kommisjonen bes vurdere hvordan fordelingen av denne rammen har vært i et likelønns-perspektiv de siste 10 årene».

Problemstillingen om hvordan den norske forhandlingsmodellen virker inn på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn er lite systematisk belyst i empirisk forskning. Målet med oppdraget er å utrede denne delen av mandatet, hvor det blir bedt om en vurdering av hvilke konsekvenser forhandlingssystemet med samlet ramme for lønnsoppgjørene har hatt for lønnsutviklingen for kvinner og menn. Innholdet i rapporten er en skisse til hvordan en slik utredning kan gjennomføres. Den viser sentrale problemstillinger, begrepsavklaringer, datagrunnlag og metode, samt noen enkle resultater basert på foreliggende data.

Det viktigste arbeidet

Kjersti Misje-Nilsen og Pål Schøne (2006), «Den norske forhandlingsmodellen i et likelønns-perspektiv» Notat.

Hva betyr barn for lønnsforskjellen mellom kvinner og menn ?

Bemanning: Pål Schøne

Inés Hardøy

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.71

Prosjektbeskrivelse

Timelønnsforskjellen mellom kvinner og menn er i dag på ca. 15 prosent. Prosjektet går ut på å finne hvor viktig barn er for å forklare lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

Lønnsforskjeller og forhandlingssystem i Staten

Bemanning: Pål Schøne
Erling Barth
Tidsplan: 1993–2006
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 411.14

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet studerer sammenhengen mellom lønns- og forhandlingssystemene og lønnsforskjeller innen staten. Hva er konsekvensene av økt vekt på lokal lønnspolitikk i staten? Prosjektet fokuserer særlig på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, men tar også for seg lønnsforskjeller langs en rekke andre dimensjoner, blant annet avkastningen av utdanning og lønnsforskjeller mellom etater i staten. Prosjektet benytter både intervjuer og data fra Statens sentrale tjenestemannsregister.

De viktigste arbeidene

Schøne, Pål (2006), *Lønnsnivå og lønnsforskjeller blant statsansatte 1987-2004*. ISF-rapport 2006:3. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Schøne, Pål (2004), *Lønnsforskjeller i offentlig og privat sektor*. ISF-rapport 2004:2. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Schøne, Pål (2002), *Ti år med et mer desentralisert lønns- og forhandlingssystem i staten: Hva har skjedd?* ISF-rapport 2002:3. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Strategisk instituttprogram**Eierskap: utfordringer til eierrollen i moderne økonomi**

Bemanning: Trygve Gulbrandsen
Ragnhild Steen Jensen
Pål Schøne
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 418.27

Prosjektbeskrivelse

Privat eierskap ses i vår type økonomi som en sentral forutsetning for effektivitet og vekst i økonomien. Eierrollen i private bedrifter utfordres i dag på ulike måter. Ansatte har over tid fått omfattende rettigheter som utfordrer eierens styringsrett og de uformelle relasjonene mellom eiere, ledelse og ansatte i familiebedrifter. De ansattes rettigheter målbæres av fagforeningene.

Det første delprosjektet skal studere hvordan familiebedrifter forholder seg til fagorganisering blant de ansatte.

Det andre delprosjektet vil diskutere hvordan den økende betydningen av kunnskapskapital i en norsk økonomi skaper spenning omkring hvem som skal ha eierrettighetene til og avkastningen av ny kunnskap.

I det tredje delprosjektet er fokus på utfordringen fra likestillingen til den tradisjonelt kjønnsensidige overføringen av eierskap gjennom arv innenfor familiebedrifter.

De viktigste arbeidene

Gulbrandsen, Trygve (2006) «Unionisation: The Norway way.». *Families in Business*, July/august 2006, no. 27.

Gulbrandsen, Trygve (2005), «Family Businesses and Trade Unions». Paper presented at the 17th Annual Meeting on Socio-Economics, Budapest 30. juni-2. juli 2005.

Jensen, Ragnhild Steen og Pål Schøne (2006), «Female Managed Firms – Does it make a Difference?» Paper presented at the European Sociological Association's interim conference «Gender (in)equality in the European Labour Market». Lisboa, 6.-8. september 2006.

Jensen, Ragnhild Steen (2005), «Kvinner eierskap i næringslivet: hva vet vi om det?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (2):165–169.

4.2 Kjønn og samfunn

Kunnskapsoversikt om det kjønnsdelte arbeidslivet

Bemanning: Mari Teigen

Tidsplan: 2005–2006

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt: Pr 412.50

Prosjektbeskrivelse

Tendensen til at kvinner og menn arbeider innenfor ulike yrker, og på ulike nivåer, er et grunnleggende strukturtrekk ved det norske arbeidsmarkedet. Dette har en rekke konsekvenser; på individ-, organisasjons- og samfunnsnivå. Mangelen på likestilling på en rekke sentrale samfunnsområder, bl.a. kjønnsforskjeller i lønninger, er koplet sammen med segregeringsprosesser på arbeidsmarkedet. Til tross for hvor viktig kjønnssegregeringen i arbeidslivet antas å være for å forklare vedvarende kjønnskjevheter i det norske samfunn, finnes det lite systematisert kunnskap om tilstand, endring og stabilitet i disse mønstrene.

Hensikten med å utarbeide en kunnskapsoversikt om det kjønnsdelte arbeidslivet, er å kartlegge omfanget av foreliggende studier som belyser utvalgte sider ved disse mønstrene og systematisere den kunnskap de representerer langs utvalgte kriterier. Det blir særlig lagt vekt på endringer i løpet av det siste tiåret.

De viktigste arbeidene

Teigen, Mari (2006), *Det kjønnsdelte arbeidslivet. En kunnskapsoversikt*. ISF-rapport 2006:2.

Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Teigen, Mari (2005), «Kunnskap om det kjønnsdelte arbeidsliv». *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22(2):283–291

Solheim, Jorun og Mari Teigen (2006), «Det kjønnssegregerte arbeidslivet. Likestillingens snublestein?» *Tidsskrift for kjønnsforskning*. 3/2006:5–20.

Postindustriell arbeidstid – nye begreper, nye realiteter?

Bemanning: Anne Lise Ellingsæter

Tidsplan: 2004–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 412.46

Prosjektbeskrivelse

Prosjektets hovedspørsmål er dette: I hvilken grad – og på hvilke måter – fører omstrukturering av lønnsarbeidet i den postindustrielle økonomien til endring i arbeidets temporalitet, og hvilke konsekvenser har dette for ulike grupper arbeidstakere? Med arbeidets temporalitet menes lønnsarbeidets tidsstruktur, -praksis og -normer, og sosial mening knyttet til disse. Prosjektet retter seg mot de implikasjoner endringer har for ulike sosiale gruppers deltakelse i arbeidslivet og for deres opplevelser av lønnsarbeidet. Arbeidstidens organisering og mening endres gjennom kompliserte og motsetningsfylte prosesser. Den store empiriske variasjonen dette skaper, gjør at prosjektet får en synte-sepreget karakter.

Det viktigste arbeidet

Ellingsæter, Anne Lise (2005), «Tidsklemme' – metafor for vår tid.» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 46 (3):297–326.

Barns og foreldres erfaringer med delt bosted

Bemanning: Kristin Skjørten

Hilde Lidén

Rolf Barlindhaug, Byggforsk

Tidsplan: 2004–2006

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt nr. 412.48

Prosjektbeskrivelse

Undersøkelsen består av tre delprosjekter som samlet vil belyse ulike sider ved barn og foreldres erfaringer med delt fast bosted.

Delprosjekt 1: Barns erfaringer med delt fast bosted

I dette delprosjektet innhentes erfaringer med delt fast bosted fra barn i ulike aldersgrupper. Vi har intervjuet 42 barn fordelt på tre aldersgrupper: barne-skoletrinnet (9–13 år), ungdomsskoletrinnet (14–15-åringer) og 16–18-åringer. De yngste barna er i en alder hvor de er aktive i forhold til fritidsaktiviteter og venner, men samtidig avhengige av foreldrenes organisering og tilrettelegging av deres hverdag. De eldste barna har bidratt i større grad organisere og tilrettelegge for fritidsaktiviteter og kontakt med venner på egen hånd. De yngste barna kan bidra med kunnskap ut fra et «foreldreav-

hengighetsperspektiv», og de eldre barnas erfaringer preges av et «forhandlings- og selvstendigjøringsperspektiv». Den eldste gruppen bidrar med erfaringer i et retrospektivt perspektiv. Intervjuet omhandler temaer som familierelasjoner, vennerelasjoner, fritidsaktiviteter og stedstilhørighet.

Delprosjekt 2: Foreldres erfaringer med delt fast bosted

Dette prosjektet er en spørreundersøkelse til et større utvalg foreldre som praktiserer delt fast bosted for barn etter samlivsbrudd. Undersøkelsen vil belyse årsaker til valg av delt løsning, erfaringer med dette og karakteristika ved bosituasjonen. Viktige temaer er foreldrenes vurderinger av hvorledes delt fast bosted oppleves for barna, og hvilken innflytelse barna selv har i forhold til hverdagslivet i de to hjem. Videre spør vi om foreldrenes erfaringer med tilrettelegging av nettverkstilknytning og fritidsaktiviteter for barna, og oppfølging i forhold til skolesituasjonen.

Delprosjekt 3: Omsorgsformer, boforhold og økonomi

Delt bosted stiller krav til boligene. Vi inkorporerer derfor problemstillinger knyttet til boligsituasjonen. Dette gjøres på to måter – gjennom en egen modul i spørreundersøkelsen som er beskrevet ovenfor og gjennom analyse av data fra levekårsundersøkelsen. Opplysningene om boforhold blant foreldre med delt fast bosted sammenliknes med bosituasjonen for samværsforeldre, dels for å vurdere egnetheten i samværsforeldrenes bosituasjon for eventuell overgang til delt løsning.

De viktigste arbeidene

Skjørten, Kristin, Rolf Barlinhaug og Hilde Lidén (2007), *Delt bosted for barn*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2007.

Lidén, Hilde (2006), «'Pappa har ikke lyst til å være en dårligere foreldre enn mamma.' . Kjønn, familieliv og delt bosted.» *Tidsskrift for kjønnsforskning* (4-2006).

Kjønn, kapital og eierskap – en studie av det moderne kjønnsforholdets kulturelle økonomi

Bemanning: Jorun Solheim
Ragnhild Steen Jensen
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 412.49

Prosjektbeskrivelse

Et gjennomgående trekk ved moderne samfunn er at økonomisk entreprenørskap og eiendom og forvaltning av større kapitalverdier framstår som et mannlige domene, mens kvinner er nærmest usynlige i offentligheten som eiere og kapitalforvaltere. Prosjektet søker å avdekke de underliggende kulturelle meningsaspekter som bidrar til å reproducere denne vedvarende kjønnsu-

likhet, ved å studere hvordan symbolske forestillinger om kjønn er – og historisk har vært – koblet til forvaltning av kapital og eiendom i det moderne Norge.

Prosjektet består av to delstudier. Den ene studien er en undersøkelse av hvordan ulike typer kapitalverdier fordeler seg på kjønn i dagens Norge, og hvordan kvinner forvalter sitt eierskap relativt til menn. Et hovedformål er å klarlegge de ideer og forestillinger som knytter seg til mannlig og kvinnelig eierskap – hvordan penger, kapital og eiendom inngår i en kulturell diskurs om kvinnelighet og mannlighet. Den andre delstudien handler om å spore opp disse forestillingenes historie. Vi vil gi et omriss av viktige institusjonelle og legale rammer som har strukturert tilgang på kapital og eiendom for kvinner og menn gjennom den moderne epoke i Norge, og drøfte teoretisk hvordan disse rammer kan ses som uttrykk for – og har produsert skiftene kulturelle oppfatninger om kjønn.

De viktigste arbeidene

Jensen, Ragnhild Steen og Pål Schøne (2006), «Female Managed Firms – Does it make a Difference?» Paper presented at the European Sociological Association's (ESA) interim conference «Gender (in)equality in the European Labour Market». Lisboa, 6.-8- september. ISF paper 2006:10

Jensen, Ragnhild Steen (2005), «Kvinnens eierskap i næringslivet: hva vet vi om det?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (2):165–169.

Solheim, Jorun (2005), «Feminisme, frihet og kvinnelighetsbegrepet.» *Nytt Norsk Tidsskrift*, 22 (4):384–397.

Barns rettigheter. Barnekonvensjonens betydning for profesjons- og rettspraksis.

Bemanning: Kristin Skjørten
Kirsten Sandberg, Universitetet i Oslo

Tidsplan: 2007–2009

Finansiering: Universitetet i Oslo v/ Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 412.51

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for offentlig rett, UiO og Institutt for samfunnsforskning, og det overordnede tema er betydningen av FNs barnekonvensjon for barns levekår og velferd. Stortinget vedtok i 2003 å inkorporere FNs barnekonvensjon i norsk lov. Konvensjonen gir barn individuelle menneskerettigheter, som medbestemmelse, tanke-, tros- og yttingsfrihet, noe som vil ha konsekvens for rettspraksis og forvaltningspraksis. Dette reiser spørsmål om hvilken plass konvensjonen rettslig sett skal ha som argument ved ulike avgjørelser, og hvilken plass den faktisk får. Ut fra forskergruppens juridiske og retts sosiologiske kompetanse vil temaet bli belyst

gjennom tre delprosjekter. To av dem tar utgangspunkt i at barnets rett til å uttale seg i saker som angår barnet selv er senket fra 12 til 7 år i sentrale lover som barneloven og barnevernloven. Det ene av disse er en komparativ studie av lovverk og ordninger i ulike land for å realisere barns rett til medvirkning. Det andre undersøker hvordan denne markante endringen i barns uttalerett har påvirket rettspraksis i barnefordelingssaker i Norge, så vel innhenting og vektleggingen av barnets mening som forholdet mellom denne og barnets beste. Det siste delprosjektet behandler ulike rettighetsdilemmaer fra en juridisk vinkel, idet det tar opp forholdet mellom barns autonomi og kulturelle og religiøse normer som foreldrene legger til grunn. Det behandler rettighetene i forholdet mellom foreldre og barn, og det offentliges (skolens, barnevernets) plikter, rettigheter og kompetanser i forhold til rettighetsdilemmaene.

Krysningspunkter - Likestillingspolitikk, familiepolitikk og minoritetspolitikk

Bemanning: Mari Teigen

Trude Langvasbråten

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 412.52

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet retter søkelyset mot sider ved kjønnslikestillingsproblematikk som er forbausende lite studert. Det gjelder hvordan kjønnslikestillingsspørsmål håndteres i krysningspunktet familie- og minoritetspolitikk. Prosjektet vil undersøke i hvilken grad og på hvilke måter likestillings- og familiepolitikk behandles i lys av den norske minoritetspolitikken. Det empiriske prosjektet vil undersøke politikktutforming og politisk debatt i krysningspunktene familiepolitikk, likestillingspolitikk og minoritetspolitikk gjennom analyse av politiske dokumenter på aktuelle saksområder, som f.eks. stortingsmeldinger, stortingskomitéinnstillinger, stortingsdebatt og partienes politiske programmer og utvalgsarbeid. De empiriske analysene vil først rettes inn mot den overordnede politikktutforming på feltet, gjennom analyse av sentrale familie- og minoritetspolitiske meldinger. Deretter vil et utvalg konkrete politiske saksfelt, som mer direkte berører spenningsflatene kjønnslikestilling, familie- og minoritetspolitikk studeres i mer detalj. Resultater fra analysene vil videre bli sammenlignet med en parallell studie av politikktutforming på dette feltet i Danmark. Denne delen er basert på et samarbeid med Anette Borchorst, lektor ved Institutt for historie, internasjonale studier og samfunnsforhold, Aalborg Universitet.

Likelønn og kjønnssegregering: gamle tema - nye spørsmål

Bemanning: Ragnhild Steen Jensen
Aagoth Elise Storvik
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Unio
Prosjekt nr. 412.53

Prosjektbeskrivelse

Likelønn er det temaet som har stått lengst på den likestillingspolitiske dagsorden. Fra Likelønnsrådet ble etablert i juni 1959 og frem til i dag har likelønn vært et sentralt spørsmål. I de siste tiårene har det vært forsket en del på hvorfor det fortsatt eksisterer lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, og noen svar er gitt: kvinner jobber i større grad deltid enn menn og kvinner og menn jobber innenfor forskjellige sektorer, yrker og stillinger.

Prosjektet belyser noen av sammenhengene mellom det kjønnsdelte arbeidsmarkedet, arbeidstid og likelønn. Vi tar utgangspunkt i lønnsutviklingen mellom kvinner og menn de siste tretti årene og ser på forhold ved arbeidslivet som fører til lønnsforskjeller. Vi ser både på den horisontale og vertikale arbeidsdelingen og på arbeidstid. Deretter ser vi på bakenforliggende årsaker som bidrar til lønnsforskjeller, som sosialisering, kjønnsmerking av yrker og samordning i familien.

Vi finner at mens det foregikk en utjevning i timelønnsforskjellen mellom kvinner og menn fram til 1985 har utjevningen etter det stoppet opp. Størst er lønnsforskjellene mellom høyskoleutdannende kvinner og menn. Dette er knyttet til at kvinner og menn innefor denne utdanningsgruppen befinner seg i forskjellig sektor, næringer og yrker. Mens mennene i stor grad arbeider i det private næringslivet som ingeniører og teknikere, arbeider kvinner oftere i offentlig sektor som lærere og sykepleiere.

De viktigste arbeidene

Jensen, Ragnhild Steen og Aagoth Elise Storvik (2006), «Likelønn og kjønnssegregering: gamle tema, nye spørsmål.» ISF paper 2006:1.

Jensen, Ragnhild Steen (2006), «Likelønn og kjønn: gamle temaer, nye spørsmål?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):97–104.

Fostering Caring Masculinities - FOCUS - delprosjekt

Bemanning: Mari Teigen
Trude Langvasbråten
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: EU/Likestillingsombudet
Prosjekt nr. 412.54

Prosjektbeskrivelse

Fostering Caring Masculinities (FOCUS) is a European project. The overall object of the project has been to examine and improve men's opportunities for balancing work and private/family life in order to encourage the preparedness of men to take over caring tasks. Five partner countries participate in the FOCUS project: Germany (Dissens e.V.), Iceland (Centre for Gender Equality), Norway (The Equality and Anti-discrimination Ombud), Slovenia (Peace Institute) and Spain (University of Girona). The project is funded by EU's Community Action programme to promote Gender equality between men and women.

The main focus of the project has been to carry through work place studies in two companies in each of the five partner countries. The idea was to examine companies' framework conditions for reconciliation of work and family/private life, and employees' experiences with the juggling act of reconciling work and family life. Additionally, the project has examined how national frameworks differ according to the conditions for reconciling work and private/family life. The Institute for Social Research in Oslo was assigned to carry through and finalise the transnational report based on the national studies. Research director Mari Teigen and research assistant Trude Langvasbråten at the Institute for Social Research have been responsible for the completion of the transnational report.

De viktigste arbeidene

Langvasbråten, Trude og Teigen, Mari (2006) *FOCUS - Fostering Caring Masculinities. The European Dimension*. Oslo: Likestillingsombudet/Institutt for samfunnsforskning.
Teigen, Mari (2006) «FOCUS – The European Dimension.» Paper presented at Universitat de Girona, 21.10.2006.

Kjønn, makt og dannelse i politiske og statlige organisasjoner. En sammenlignende studie av Norge og Frankrike

Bemanning: Anne Krogstad
Aagoth Elise Storvik
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 414.48

Prosjektbeskrivelse

Hvilke dannelsesidealer finnes blant norske og franske toppledere? Komikeren Otto Jespersen ga i Torsdagsklubben følgende beskrivelse av stortingsrepresentant og nestleder i Fremskrittspartiet, Siv Jensen: «Hun er som en trailersjåfør, innpakket i kroppen til en formfullendt blondine.» Med dette utsagnet fikk han sagt at hun var for lite kvinnelig, for mye kvinnelig/sexy og dessuten manglet «klasse». Tre ting på en gang, med andre ord. Vil andre innvendinger rettes mot kvinnelige politikere i Frankrike? Edith Cresson, Frankrikes første og eneste kvinnelige statsminister, har hevdet følgende: «Livet som kvinne i politikken er et helvete her, med mindre man er gammel og stygg.»

Hovedspørsmålet i prosjektet er hvordan makt og dannelse preger oppfatningene av kvinnelige og mannlige politiske ledere i Norge og Frankrike. Målet er å kartlegge hvordan dannelsens utforming påvirkes av kjønn, politisk/statlig sektor og nasjonale kulturelle repertoarer. Sistnevnte representerer et slags verktøysett som inneholder redskaper i form av begrunnelsesstrategier som skaper legitimitet i spesifikke nasjonale kontekster. Hvordan beskrives vellykkede og mindre vellykkede kvinner og menn i de to sektorene/landene? Hvilke former for kulturell og moralsk kapital preger dannelsesidealene i de ulike kontekstene? Forventninger når det gjelder forskjeller mellom de to landene vil særlig knyttes til balansen mellom familie og arbeid, andel kvinner i de ulike kontekstene, vektlegging av attraktivitet, krav til kunnskap, intern/ekstern representasjon og egalitære/hierarkiske tradisjoner.

De viktigste arbeidene

Krogstad, Anne og Storvik, Aagoth Elise (2007) «Seductive heroes and ordinary human beings. Charismatic political leadership in France and Norway.» I: Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen (red.) *Comparative Studies of Social and Political Elites. Comparative Social Research* 23, 2006:213–245.

Storvik, Aagoth Elise (2006), «Glasstaket – metafor med utilsiktede virkninger? Kjønn, ledelse og rekruttering i staten». *Sosiologisk Tidsskrift*, 14 (3):219–253.

A Comparative Study of Gender Attitudes

Bemanning: Johannes Bergh

Tidsplan: 2003–2007

Finansiering: Norges forskningsråd
Institutt for samfunnsforskning

Prosjekt nr. 418.25

Prosjektbeskrivelse

Formålet med doktorgradsprosjektet er å studere holdninger til kjønnsroller og likestilling i et komparativt perspektiv. To overordnede problemstillinger står sentralt: 1) Hva forklarer variasjon i holdninger til likestilling, mellom land og på individnivå? 2) Hva er effekten av disse holdningene på stemmegivning?

Doktorgradsprosjektet tar i bruk et stort utvalg av nasjonale og internasjonale survey-undersøkelser. Til nå har følgende undersøkelser vært en del av analysene: den norske medborgerundersøkelsen fra 2003, «National Election Studies» og «General Social Surveys» fra USA, den internasjonale undersøkelsen «World Values Surveys», samt en del av de Europeiske undersøkelsene som går under navnet «Eurobarometer».

To delprosjekter (av til sammen fire) er til nå avsluttet:

«Gender Attitudes and Modernization Processes» tar for seg flere vestlige land, og forsøker å forklare holdninger til kjønnsroller ved hjelp av en teori om «materielle forklaringer», samt en teori om «verdiforklaringer». De materielle faktorene som er en del av analysen har alltid større forklaringskraft. En hypotese om at verdier er viktigere i land med høyt utviklingsnivå, enten økonomisk eller på likestillingsområdet, finner ikke støtte.

«Explaining the Gender Gap». Utgangspunktet for dette prosjektet er en internasjonal trend de siste 10-20 år, hvor kvinner har en sterkere tilbøyelighet til å stemme på politiske partier på venstresiden enn menn, mens menn er overrepresentert på den politiske høyresiden. En modell som kan forklare «kjønnsgapet» i flere land hvor dette fenomenet eksisterer, kombinerer flere forklaringer fra den akademiske litteraturen på området. Modellen testes i tre land: Norge, USA og Nederland. Et sentralt funn er betydningen av «feministisk bevissthet». En stor del av kjønnsgapet kan forklares av menns og kvinners ulike grad av «feministisk bevissthet», noe som i liten grad har vært vektlagt i den omfattende statsvitenskapelige forskningen på dette området tidligere.

De viktigste arbeidene

Bergh, Johannes (2007), «Gender Attitudes and Modernization Processes». *International Journal of Public Opinion Research*, 19 (1):5–23.

Bergh, Johannes (2006), «Class Voting and Issue Voting: A Trend-Analysis of Four Democracies.» Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap, Bergen, 4.–6. januar 2006.

4.3 Sivilsamfunn i endring

Idrett som integrasjonsarena

Bemanning: Ørnulf Seippel

Tidsplan: 2002–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 413.43

Prosjektbeskrivelse

Prosjektets hovedmål er å arbeide videre med databasene som er blitt utviklet i de to tidligere prosjektene «Panelundersøkelse av norske idrettslag og deres medlemmer» og «Sosial integrasjon i idrettsorganisasjoner». På idrettslagsnivå er undersøkelsen gjennomført i 1999, 2001, 2004 og 2006. På individnivå (medlemmer i idrettslag) ble første runde av undersøkelsen gjennomført i 2000, og en ny runde ble gjennomført i 2004. Tre delprosjekter utgjør kjernen i rapporteringen fra prosjektet.

For det første fokuseres det på endringer i de frivillige idrettslagenes struktur, økonomi og arbeid (frivillig og betalt). For det andre ser vi på «Kjønn, lederskap og frafall» som uttrykk for integrasjon i norske idrettslag. Analyse- ne i de foregående prosjektene viste at det var store kjønnsforskjeller i norsk idrett, og vi vil gå videre med dette på lagsnivå – lederposisjoner, styreplasser, tillitsverv – og på individnivå, der vi vil se på forskjeller i aktivitetsmønster og hvordan idretten fyller ulike sosiale funksjoner for ulike grupper. Som et uttrykk for desintegrasjon i idretten ser vi også nærmere på frafallsproblematikken. For det tredje analyseres forsøk på å utvikle og anvende kunnskap i forbindelse med idretten; som kompetanseutvikling på lagsnivå, som faglig- gjøring/profesjonalisering på individnivå. I en avsluttende bok skal vi på end- ing i idrettslagenes funksjonsmåte – struktur, økonomi, frivillig innsats, an- legg - over hele denne perioden.

De viktigste arbeidene

Seippel, Ørnulf (2006), «The Meanings of Sport: Fun, health, beauty or community?» *Sport in Society*, 9 (1):51–70.

Seippel, Ørnulf (2006), «Sport and Social Capital» *Acta Sociologica*, 49 (2):169-184

Seippel, Ørnulf (2005), *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*. ISF- rapport 2005:3. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Seippel, Ørnulf (2005), «Sport, Civil Society and Social Integration.» *Journal of Civil Society*, 1(3).

Seippel, Ørnulf (2004), «The World According to Voluntary Sport Organizations: Voluntarism, Economy and Facilities.» *International Review for the Sociology of Sport*, 39 (2):223–232.

Seippel, Ørnulf (2004), *Treneren: Konkurranse, glede, samhold og medbestemmelse?* ISF- rapport 2004:11. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Seippel, Ørnulf (2003), *Norske idrettslag 2002. Kunnskap, ledelse og styring*. ISF-rapport 2003:7. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

- Seippel, Ørnulf (2002), *Idrett og sosial integrasjon*. ISF-rapport 2002:9. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Seippel, Ørnulf (2002), «Frivillighet og profesjonalitet i norsk idrett: Visjoner, fakta og framtidssutsikter.» I: Ørnulf Seippel (red.) *Idrettens bevegelser. Sosiologiske studier av idrett i et moderne samfunn*. Oslo: Novus forlag:202–228.
- Seippel, Ørnulf (2002), «Volunteers and Professionals in Norwegian Sport Organizations.» *Voluntas. International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 13(3):253–270.

Treningsentre og idrettslag: Trening i det moderne samfunn

Bemanning: Anne-Lene Bakken Ulseth

Håkon Lorentzen

Tidsplan: 2003–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 413.44

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å forklare den økningen i kommersielle treningsentre som har funnet sted i siste del av 1990-årene. Hva er det med samfunnet og den frivillige idrettens utvikling som gjør at treningsentrene har blitt så populære? Videre undersøkes det hvordan utviklingen setter sitt preg på aktiviteten blant de som trener på disse to treningsarenaene. Her blir forhold omkring klasse, kjønn og sosial integrasjon tatt opp. Det blir også gitt en beskrivelse av hvilke tilbud treningsentrene har. Prosjektet er et doktorgrads-prosjekt.

De viktigste arbeidene

- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2004), «Social Integration in Modern Sport. Commercial Fitness Centres and Voluntary Sports Clubs.» *European Sport Management Quarterly*, 4 (2).
- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2003), *Treningsentre og idrettslag. Konkurrerende eller supplerende tilbud?* ISF-rapport 2003:2. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2002), «Rekreasjon eller prestasjon? Kvinner og menns begrunnelser for å trene.» I: Ørnulf Seippel (red.) *Idrettens bevegelser. Sosiologiske studier av idrett i et moderne samfunn*. Oslo: Novus forlag:44–70.

Fordeling av momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Lotteri- og stiftelsestilsynet
Prosjekt nr. 413.50

Prosjektbeskrivelse

Stortinget har satt av 173 millioner kroner som skal brukes til kompensasjon for innføring av moms på tjenester for frivillige organisasjoner i 2005. Lotteri- og stiftelsestilsynet administrerer ordningen for Kultur- og kirke departementet.

ISF har bidratt til uformingen av en sjablongmodell som inngår i retningslinjene for fordeling av midler mellom kategorier av frivillige organisasjoner med utgangspunkt i organisasjonenes økonomi og frivillige arbeid. ISF har opptrådt som rådgiver overfor Stiftelses- og lotteritilsynet, noe som bl.a. innebærer:

- Gi et anslag for merutgiftene ved en eventuell utvidelse av grunnlaget for kompensasjon for merverdiavgift for de frivillige organisasjonene.
- Beregning av sjablongtildeling til hver organisasjon basert på en nasjonal spørreundersøkelse om frivillig arbeid som ble gjennomført av SSB våren 2004.
- Deling av kompensasjonsbeløp mellom dokumentert og sjablongordning.
- Foreslå plassering av organisasjoner som søker momskompensasjon i kategorier med utgangspunkt i FN's «Handbook for Non-Profit Institutions in the System of National Accounts».

European Voluntary Associations network

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Per Selle, Universitetet i Bergen
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: NOR-FA
Prosjekt nr. 413.52

Prosjektbeskrivelse

The aim of this project is to form a network of distinguished scholars and young researchers who study voluntary associations in contemporary Europe both in a comparative and historical perspective. Extensive research undertaken in a range of national contexts from across Europe will be brought together to analyze nationally differentiated cultures of association-patterns, parameters and functions – and through this work to illuminate wider differences in political cultures.

The network organizes every year an interdisciplinary seminar and two workshops for the doctoral students. The seminars will be held with invited established scholars from selected countries to compare the national cases, with the aim of producing a major edited volume on voluntary associations in historical and comparative perspective. The workshops will be led by the members of the steering committee. The foci will be, first, on the nationally specific conceptions and parameters of associations, and, second, on the nature of associational activity at a micro level. The first theme implies the study of voluntary associations in relation to the state and other forms of collective action and pressure group activity. The second theme will enable a close-textured examination of the character of associational activity in relation to community structures, sociability, innovation and local identity.

Det viktigste arbeidet

Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Scandinavian voluntary sector in comparison». Paper presented at the conference «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association», organized by Centre for Civil Society Study and Development (KUAK), and Network on European Voluntary Associations, Tallinn University, 23.-25. november, 2006

Frivillig innsats i Oslo-idretten

Bemanning: Ørnulf Seippel
Håkon Lorentzen
Tidsplan: 2005–2006
Finansiering: Oslo Idrettskrets
Prosjekt nr. 413.54

Prosjektbeskrivelse

Frivillig innsats er en forutsetning for driften av og aktiviteten i norske idrettslag. Målet for prosjektet er å kartlegge det frivillige arbeidet som legges ned i de frivillige idrettslagene i Oslo. Mer konkret ønsker vi (1) å få en oversikt over omfanget av det frivillige arbeidet, (2) å se hvilke arbeidsoppgaver frivillige brukes til og (3) å anslå den økonomiske verdien av dette arbeidet.

Prosjektet har for det første vist at sammensetningen av lag er forskjellig i Oslo og resten av landet: flere små lag og store lag i Oslo, og følgelig mindre mellomstore lag. Det er i gjennomsnitt 16 tillitsvalgte pr lag i Oslo. En leder i et idrettslag sitter gjennomsnittlig 5 år, men så mange som 28 prosent har bare sittet ett år eller mindre, og noen få har sittet veldig lenge. Det er flere lag i Oslo (74 prosent) enn i landet for øvrig (66 prosent) der alt arbeidet gjøres av frivillige. Motsatt er det også flere lag i Oslo (7 prosent) enn i landet for øvrig (4 prosent) der en betydelig andel av arbeidet ikke gjøres av frivillige.

Det legges ned 96 timer frivillig arbeid i et gjennomsnittlig idrettslag i Oslo i en gjennomsnittlig uke, noe som tilsvarer godt over 3 millioner timer i

året og nesten 1775 årsverk. De viktigste arbeidsoppgavene for de frivillige er «støtteapparat», «trening og instruksjon» og «administrasjon». Av frivillig innsats som er knyttet til mer enkeltstående prosjekter, er det tre typer som dominerer: (1) idrettsarrangementer (konkurranser, idrettskoler, treningsopplegg), (2) lotterier, salg og loppemarkeder og (3) jobb eller oppdrag utført for betaling (flytting, kataloger og lignende). Omtrent 70 prosent av lagene har vært med på slike arrangementer, og i gjennomsnitt har hvert lag deltatt i 3 slike arrangementer og brukt litt over 700 timer på denne typen frivillig arbeid. Dette tilsvarer 475000 timer i året og utgjør nesten 275 årsverk. 24 prosent av lagene har folk ansatt («til daglig») og det legges ned 1,5 timer betalt arbeid pr uke pr lag. Samlet ble det lagt ned nesten 3,5 millioner timer frivillig arbeid i Oslo-idretten i 2005, noe som tilsvarer 2000 årsverk som igjen har en verdi på over 690 millioner kroner.

Det viktigste arbeidet

Seippel, Ørnulf (2006) *Frivillig innsats i Oslo-idretten*. ISF-rapport 2006:5. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Offentlig styring for frivillig idrett

Bemanning: Ørnulf Seippel
Hilmar Rommetvedt, Rogalandsforskning
Ståle Opedal, Rogalandsforskning
Svein Ingve Nødland, Rogalandsforskning
Nils Asle Bergsgard, Rogalandsforskning
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 413.55

Prosjektbeskrivelse

Siktemålet med dette prosjektet er å undersøke hvordan de offentlige styringsvirkemidlene overfor den frivillige idretten virker i forhold til visjonen om idrett og fysisk aktivitet for alle. Søkelyset rettes særlig mot sammenhengene mellom sentrale statlige og kommunale virkemidler, og de virkningene disse har for idretten på lokalt nivå. Statens og kommunenes idrettspolitiske mål og virkemidler blir sett i sammenheng med den autonomi og det selvstyre idretten som frivillig organisasjon forutsettes å ha. Det vil også være en sentral oppgave å videreutvikle teoretiske perspektiver som kan tilpasses de særegne forholdene som gjør seg gjeldende på det idrettspolitiske feltet.

De viktigste arbeidene

Ørnulf Seippel.(2006), «Public Policies and Voluntary Organizations for Sport Facilities». Paper prepared for the conference 'Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties'. 4-5. desember 2006, Bocconi University, Milano.

Ørnulf Seippel (2005), «Public Policy Tools and Voluntary Sport Organizations – Theoretical Perspective». Paper prepared for the 3rd World Congress of Sociology of Sport, Buenos Aires, 30. november-3. desember 2005

Idrettsdemokratiet: deltakelse og diskurs

Bemanning: Bernard Enjolras
Ragnhild Holmen Waldahl
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 413.56

Prosjektbeskrivelse

Fungerer det demokratiske, representative systemet i idretten etter sine intensjoner i det komplekse samspillet mellom sivile, offentlige og markedsbaserte interesser? Dette spørsmålet danner utgangspunkt for dette prosjektet.

Norsk idrett koordineres gjennom den nasjonale paraplyorganisasjonen Norges Idrettsforbund. Denne enheten skal ivareta interessene til breddeidrettens lokale lag og foreninger, men også en rekke spesialiserte idretter med utøvere på høyt internasjonalt nivå. Idrettens fremste samarbeidspartner er offentlige myndigheter, i første rekke staten som hvert år sluser i overkant av en milliard kroner til bevegelsens formål.

Demokrati kan sees som en måte å oppnå enighet om en fordeling av et felles gode. Teoretisk skiller en gjerne mellom en numerisk og diskursiv forståelse av demokratiet. Et tilleggsmoment, spesielt for organisasjonsdemokratiet, er spørsmålet om representasjon. Mot denne bakgrunnen vil prosjektet undersøke tre aspekter ved organisasjonsdemokratiet.

For det første det numeriske: Hvor mange deltar i beslutningssammenhenger, i diskusjoner og ved avstemninger? Forholdet mellom de som kan delta og de som faktisk involverer seg er en viktig indikator på om idrettsdemokratiet fungerer etter sine intensjoner.

For det annet det representative: For at øverste ledd i beslutningspyramiden skal ivareta interessene til «grasrota» må det representative systemet fungere. Representasjon handler om hvordan medlemmene er representert oppover i systemet.

For det tredje det diskursive: Det diskursive elementet dreier seg om hvilke saksforhold som blir gjenstand for demokratisk meningsdanning, hvem som ytrer seg, hva slags argumenter som benyttes og hvem som vinner fram og hvorfor. Mens de to foregående punktene dreier seg om formelle sider ved idrettsdemokratiet, er det her de faktiske saksforholdene og måten de håndteres på, som kommer i fokus.

CINEFOGO – Network of Excellence

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Bernard Enjolras
Per Selle, Universitetet i Bergen
Guro Ødegård, NOVA
Dag Wollebæk, Universitetet i Bergen
Kristin Strømsnes, Universitetet i Bergen

Tidsplan: 2005–2009

Finansiering: EU

Prosjekt nr. 413.57

Prosjektbeskrivelse

Civil Society and New Forms of governance in Europe (CINEFOGO) er et nettverk med fokus på betydningen av å bedre medborgernes deltakelse i styring. Dette krever ny kunnskap om betydningen av mangfoldige av identiteter, aktivt medborgerskap og det organiserte sivilsamfunnet.

CINEFOGO er et konsortium bestående av mer enn 40 universiteter og forskningsinstitutter, samt en rekke samfunnsinstitusjoner i femten europeiske land. I tillegg deltar Harvard University fra USA. Til sammen inkluderer nettverket rundt 100 forskere. Karl Henrik Sivesind fra ISF er koordinator for den norske aktiviteten i nettverket. De øvrige norske deltakerne i nettverket kommer fra NOVA, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo.

Nettverkets målsetning er å generere og spre kunnskap om utviklingen av samfunnsborgerskap og mangfoldige identiteter i Europa, samt årsaker til sivil apati og sosial eksklusjon i Europa. CINEFOGO har organisert sine aktiviteter ved å sette fokus på forskning, utdanning og offentlig debatt innen tre tematiske områder, som alle reflekterer nettverkets hovedmål og ambisjoner: «Identities, Values, and Civic Cultures – Integration and Diversity», «Citizenship and Civic Participation in Relation to Social Protection» og «Multi-level Governance and Organized Civil Society.»

Nettverket gjør seg nytte av de deltakende forskningsinstitusjonenes og forskernes felles målsetninger, samt av utvalgte deltakere utenfor academia med erfaring og engasjement for spredning av informasjon og deltakelse i den offentlige debatt. Dette samspillet er ment å sikre bred dekning og effektiv spredning av forskningsresultater.

Et annet resultat av CINEFOGO vil være utviklingen av en internasjonalt anerkjent forskningsplattform for kobling av sivilsamfunn og styring i et Europa preget av en økende grad av kulturelt mangfold.

De viktigste arbeidene

Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Nordic Nonprofit Sector in Comparative Perspective – is there a Nordic Model of Civil Society?» Paper presented at the CINEFOGO conference
«The Role and Organisation of European Civil Society – Its relationship to state and busi-

ness and its importance for welfare provision and social cohesion» , Comwell Hotel, Roskilde, 15. – 17. november, 2006.
Sivesind, Karl Henrik (2006), «Volunteering and social protection. . The Nordic Countries in Comparative Perspective.» Paper presented at the 16th World Congress in Sociology, International Sociological Association (ISA) i Durban, South-Africa, 23. – 29 July, 2006..

Hvor omfattende kan et frivillighetsregister bli?

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.58

Prosjektbeskrivelse

Hvor mange og hva slags organisasjoner som potensielt vil kunne bli registrert i et frivillighetsregister, avhenger av hvilke avgrensninger, forpliktelser og ansporinger som måtte gjelde. For at man skal kunne danne seg et bilde av hvilke konsekvenser ulike opplegg vil kunne ha, presenteres noen analyser av antall medlemmer og organisasjoner innen frivillig sektor. Hvorvidt organisasjonene har betalte ansatte og størrelsen på årsomsetningen trekkes også inn.

Det viktigste arbeidet

Sivesind, Karl Henrik (2006), «Hvor omfattende kan et frivillighetsregister bli? Notat til Arbeidsgruppe for utredning av etablering av et frivillighetsregister». I: Geir Woxholth (red.) *Frivillighetsregister*, NOU 2006:15. Oslo: Kultur- og kirke departementet.

Oppdatering av Hopkinsundersøkelsen

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.59

Prosjektbeskrivelse

Norge gjennomførte en kartlegging av frivillig sektor med data fra 1997 som en del av det flernasjonale Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project. En tilsvarende kartlegging av frivillig (nonprofit) sektor er nå gjennomført i mer enn 40 land. Prosjektet ga for første gang en fullstendig oversikt over denne sektoren; antall medlemmer, sysselsetting, frivillig innsats, driftskostnader og inntekter fra ulike kilder. Koordineringsgruppen på Johns Hopkins University har tatt initiativ til at land som gjennomførte undersøkelsen på 90-tallet nå skal gjøre en oppfølging, og også i Norge er det behov for en slik oppdatering. Undersøkelsen vil gi en oversikt over frivillig sektor med data

fra 2004. Det vil dermed bli mulig å se på endringer fra 1997 til 2004 for 14 organisasjonskategorier og å sammenligne med andre land

De viktigste arbeidene

Sivesind, Karl Henrik (2006), «Hvor omfattende kan et frivillighetsregister bli? Notat til Arbeidsgruppe for utredning av etablering av et frivillighetsregister». I: Geir Woxholth (red.) *Frivillighetsregister*, NOU 2006:15. Oslo: Kultur- og kirke departementet.

Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Scandinavian voluntary sector in comparison». Paper presented at the conference «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association», organized by Centre for Civil Society Study and Development (KUAK), and Network on European voluntary Associations, Tallinn University, 23. - 25. november, 2006.

Endringer i barne- og ungdomsorganisasjonene

Bemanning: Karl Henrik Sivesind

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt nr. 413.60

Prosjektbeskrivelse

De frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene er et felt i endring. Tidligere undersøkelser har påpekt at det var i vekst i hele etterkrigstida, stagnasjon på 80-tallet og nedgang på 90-tallet. Det er imidlertid uvisst om denne utviklingen fortsetter. Tall fra Barne- og likestillingsdepartementets Fordelingsutvalg kan tyde på at antallet medlemmer nå er stabilt, eller kanskje til og med i svak vekst. Betyr dette at unges tilknytning til barne- og ungdomsorganisasjonene skjer på andre måter enn før? Hvilken betydning har enkeltorganisasjoner og ulike typer organisasjoner (aktivitetsorienterte, samfunnsorienterte, religion og livssyn) for den endrede utviklingen? Prosjektet analyserer fordelingsutvalgsmaterialet, først i hovedtrekk og så når det gjelder mer detaljerte endringer. Deretter analyseres andre undersøkelser som viser unges medlemskap og aktivitet i frivillig organisasjoner, uavhengig om de kvalifiserer for driftsstøtte. Analysene konsentrerer seg om utviklingen siden midten av 90-tallet. På denne bakgrunn kan man danne seg et mer komplett bilde av hva som skjer med barn og unges medlemskap, deltakelse og frivillig arbeid i frivillige organisasjoner.

Det viktigste arbeidet

Sivesind, Karl Henrik (2006) «Endringer i barne- og ungdomsorganisasjonene». Paper presentert på temamøte i Barne- og likestillingsdepartementet, Akersgata 59, 23. august, 2006. ISF paper 2006:4.

Frivillig innsats i storbyene: Egenart og effektivitet

Bemanning: Håkon Lorentzen
Ragnhild Holmen Waldahl
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: NIBR v/Oslo kommune
Prosjekt nr. 413.61

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med prosjektet er å kartlegge samarbeids- og styringsrelasjoner mellom kommunale myndigheter og frivillige aktiviteter. Prosjektet er en komparativ analyse av et utvalg aktiviteter i Bergen, Oslo, Stavanger, Kristiansand og Trondheim. Prosjektet legger til grunn en såkalt «governance» tilnærming, der fokus er satt på måten samarbeidet er utformet på.

Kartlegging av eksisterende forskning på frivillighetsområdet

Bemanning: Iselin Theien
Tidsplan: 2006–2006
Finansiering: Kultur- og kirkedepartementet
Prosjekt nr. 413.62

Prosjektbeskrivelse

Bibliografisk oversikt som presenterer nyere forskning på sivilsamfunnsfeltet, spesifisert etter sektor og fagområde.

Det viktigste arbeidet

Theien, Iselin, Rolf K. Andersen, Ole Alexander Opdalshei og Håkon Lorentzen (2006), *Frivillige organisasjoner. En kommentert bibliografi 2006*. ISF-rapport 2006:9. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Undersøkelse av tjenester av allmenn interesse i helse og sosial sektor innenfor EU

Bemanning: Bernard Enjolras
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: EU
Prosjekt nr. 413.63

Prosjektbeskrivelse

EU-kommisjonen (DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities) har valgt et konsortium ledet av European Centre for Social Welfare policy and Research (Wien, Østerrike) for å undersøke tjenestene av allmenn interesse i helse og sosial sektor innenfor EU. ISF er en del av konsortium og har

som oppgave å analysere moderniseringsproblemstillinger knyttet til disse tjenestene. Prosjektet har som formål:

- å kartlegge situasjonen av tjenester av allmenn interesse innenfor EU;
- å sammenline moderniseringstrender og endringer samt offentlig politikkenes rolle når det gjelder disse tjenestene;
- å vurdere hvordan EU lovgivning er applisert;
- å kartlegge initiativer knyttet til implementering og kontroll av EU kvalitetsstandarder;
- å analysere innovative praksiser i forbindelse med disse tjenestene.

Frivillighetssentraler og eierskap

Bemanning: Håkon Lorentzen
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.64

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med prosjektet er å avklare ulike måter å forstå «eierskap» til de norske frivillighetssentralene. Prosjektet baserer seg på et empirisk materiale over styremedlemmer ved sentralene.

Kartlegging av tilbudet til pårørende av personer med rusmiddelproblemer

Bemanning: Bernard Enjolras
Thor Christian Bjørnstad
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Sosial- og helsedirektoratet
Prosjekt nr. 413.65

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med dette prosjektet er å kartlegge tilbudet til pårørende av rusmiddelavhengige i alle aldre, både barn og voksne. Formålet er å samle kunnskap om hvor pårørende tilbys hjelp og om hvilken type hjelp som tilbys. Hjelp defineres som råd, veiledning, behandling og støtte. Eksempler for hjelpetiltak er støttetelefon for pårørende, kurs og opplæring, selvhjelpsarbeid, osv. Kartleggingen skal fange opp tilbudet som gis i regi av frivillige organisasjoner, og stiftelser (både interesse- og brukerorganisasjoner) og i regi av offentlige myndigheter (både nasjonalt, regionalt og kommunalt). Kartleggingen vil identifisere om tilbudet tar form av profesjonelle behandlingsrettede tiltak eller likemannsarbeid mellom brukere og nettverksbaserte tiltak. I tillegg vil kartleggingen av tilbudet i regi av frivillige organisasjoner identifisere

sere organisasjonenes utbredelse, antall medlemmer og eventuelle finansieringstiltak.

Picturing Pity: Norwegian images of 'Self' and 'Other'. A study of a transnational knowledge regime

Bemanning: Marianne Gullestad

Tidsplan: 2003–2006

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 415.83

Prosjektbeskrivelse

This project takes part in the present 'pictorial turn' in academic research, constituting visual images as an exciting site of convergence and conversation across disciplinary and cultural lines. As a study of photographic and textual representations of the relations between Africa and Europe in the twentieth century, the project both supports and challenges the ideas of theorists of photography such as Roland Barthes, Pierre Bourdieu, Susan Sontag and John Berger. Like other photographs, the missionary pictures are «both there and not there», both indexical and iconic. But unlike many photographs analyzed by theorists of photography, the stress is on presence, more than on absence, and on bringing distant people to life, more than on memory, death and frozen time. The missionary photographs are powerful images in an ongoing discussion in Europe about who Africans are, what they want, and the nature of their relationship to people in Europe.

The missionary visual rhetoric is both based on earlier visualizations and has over time established its own conventions which can now also be traced within secular fields of activity such as international development agencies, foreign policy, human relief organizations and the news media. The visual materials provide a new entry point to deep seated cultural idioms that are seldom verbalized. The main finding of the project is that the need to continuously justify their activities to donors in Europe has led to the creation and maintenance of specific ways of portraying Africans, as well as to a division between what goes on in Europe and what goes on in Africa, hindering - without blocking - the feedback processes on which effective learning depends. The missionary images are interpreted within the changes from colonialism to political independence, economic neo-colonialism and development cooperation, as well as within the complex networks of relations among the missionaries, the photographic subjects in Africa, the leadership of the mission in Norway (including editors and publishers), and the public in Norway who donate the money. Norway did not have colonies of its own, but sent out more missionaries per capita than any other country in Europe. In the 20th

century, Northern Cameroon was their most important missionary field on the African continent.

In Europe and the US today, many institutions are involved in collecting, systematizing and making available missionary photographs. However, in contrast to cross-cultural photography in general, relatively little analytical work has so far been done in relation to the missionary materials. Empirically, this project is based on an in-depth analysis of the published photographs taken by Norwegian evangelical missionaries in Northern Cameroon between the 1920s, when they started working in this region, and today. It is based on the archive of the Norwegian Missionary Society, forty missionary books for the general public, a missionary feature film made in 1960, and conversations with present and former missionaries, photographic subjects and viewers in Norway and Cameroon. A monograph is currently being published by Berghahn Books, Oxford and New York

Det viktigste arbeidet

Gullestad, Marianne, (2006), «Nær Afrika – langt fra Paris og Brussel: Om norsk misjon og Norges forhold til EU». I: Fredrik Engelstad, Even Lange, Helge Pharo and Erik Rudeng (red) *Demokratisk konservatisme: Frihet, Fremskritt, Fred. Festskrift til Francis Sejersted*. Oslo: Pax Forlag: 90-99.

Bokprosjekt, norsk utgivelse av Picturing Pity

Bemanning: Marianne Gullestad

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Fritt Ord

Prosjekt nr. 415.85

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet innebærer å oversette og bearbeide manuset til Picturing Pity for et norsk publikum, og dermed bidra til en mer reflektert offentlig debatt i Norge. Det jeg ønsker å formidle, er at misjonsorganisasjonene har spilt en viktigere historisk rolle i Norge og internasjonalt enn mange tror. Misjonsbildene og de tekstene som følger med dem danner et spennende grunnlag for å reflektere over Norges deltakelse i koloniseringens og utviklingstenkingens kulturelle klima. At Norge ikke direkte var en kolonimakt, har gjort at vi ikke har hatt en like energisk debatt som en del andre land om imperialismens og koloniseringens ideer og forestillinger, og om hvordan disse til dels videreføres i tenkingen rundt og visualiseringene av utviklingshjelp og nødhjelp. Koloniseringens kulturelle klima står derfor fremdeles sterkt i Norge, men med særegne trekk i forhold til de landene som mer direkte og på mer omfattende måter var involvert i kommersiell utnyttning og administrasjon av koloniene. Norske misjonærer har vært mange og iherdige, og de har publisert et stort utvalg av

bilder og fortellinger om 'de stakkars hedningene' i det som i dag kalles landene i sør, eller bare Sør. Disse bildene har gjort at mange nordmenn har forestilt seg Afrika og afrikanere på bestemte måter, og de har bidratt til å skape en form for global medfølelse med mennesker som bor langt borte.

Plausible Prejudice: Everyday Experiences and Social Images of Nation, Culture, and Race

Bemanning: Marianne Gullestad

Tidsplan: 2005–2006

Prosjektbeskrivelse

This project presents updated scholarly versions in English of some of the ideas presented in Norwegian in the book *Det norske sett med nye øyne* in 2002 in the form of a collection of essays, and a few individual articles, one of them in French. Does a nation have to be imagined in terms of ancestry and descent, or can it be imagined as a community of conversation across overlapping multiplicities of origin and identification? Is racism an issue that was basically solved long ago, or are we witnessing new kinds of more subtle racial practices? Can the ability to practice critical self-reflection become part of national self-understanding and pride? These are some of the questions discussed in the book. In contrast to most studies of minority-majority relations, she does not focus on minority groups, but on the conventional wisdom of the politically dominant majority population. The essays cover a range of themes, from individualized identification and the struggle to obtain a 'sustainable self-image' to national belonging and 'race thinking'. The author argues that social actors construct racial and national boundaries by drawing on everyday-life experiences. This is how racial prejudice can become 'plausible prejudice'. There are both similarities and differences throughout Europe, and this book contributes new material and new theoretical perspectives for comparative studies. For Norwegian readers, the examination in a foreign language of ideas and practices that appear to be self-evident may provide a liberating distance and create a wider and richer public space for reflection and analysis.

De viktigste arbeidene

Gullestad, Marianne (2006), *Plausible Prejudice: Everyday Experiences and Social Images of Nation, Culture and Race*. Oslo: Universitetsforlaget.

Gullestad, Marianne (2006), «Reconfiguring scholarly authority: Reflections based on anthropological studies in Norway». *Current Anthropology*, 47(6): 915-931.

Gullestad, Marianne (2006), «Imagined kinship: The role of descent in the rearticulation of Norwegian ethno-nationalism». I: Marcus Banks og Andre Gingrich (red.) *Neo-nationalism*

in Europe and Beyond: Perspectives from Social Anthropology. Oxford og New York: Berghan Books, 2006: 69-91.

Gullestad, Marianne (2006), «Services de proximité, sociabilité et contrôle social à Oslo. Des rapports sociaux en pleine transformation». I: *Loges et gardiens, entre espace privé et espace public. France, Espagne, Grande-Bretagne Italie, Norvège*. Philippe Bonnin et Roselyne de Villanova (red.), forord ved Martine Segalen. Paris: Créaphis, 2006: 211-239.

4.4 Politikk, opinion og demokrati

Stortingsvalgundersøkelsene

Bemanning: Bernt Aardal
Henry Valen
Rune Karlsen
Frode Berglund
Hanne Marthe Narud
Guro Elin Stavn
Tidsplan: 2005–2008
Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet
Prosjekt nr. 414.28

Prosjektbeskrivelse

Valgundersøkelsene er en videreføring av et forskningsprogram som kom i gang ved Institutt for samfunnsforskning (ISF) i 1957, og som omfatter samtlige senere stortingsvalg, med unntak av valget i 1961. Forskningsprogrammet har hele tiden lagt vekt på å analysere sosiale og politiske endringsprosesser i det moderne samfunn. Gjennom valgstudier i mer enn 40 år er det ikke bare etablert verdifulle tidsserier for analyser av det norske samfunn, men det er også skrevet en lang rekke bøker, artikler og avhandlinger med utgangspunkt i Valgforskningsprogrammets datamateriale.

Selv om analyser av valgutfall og velgerbevegelser er en viktig del av enhver valgundersøkelse, har det hele tiden vært en viktig ledetråd å sette det enkelte valg inn i en større sammenheng, der ikke minst spørsmålet om demokratiets vilkår og helsetilstand står i sentrum. Valgforskning er derfor vel så mye demokratiforskning som forskning om valgutfall i snever forstand. De senere års synkende valgdeltakelse, økte velgervandringer og stigende misnøye aktualiserer denne problemstillingen. Økt bevegelse og misnøye innebærer ikke nødvendigvis at demokratiet befinner seg i en krisetilstand. Tidligere forskning peker klart i retning av at selv om tilliten til politikkenes aktører har vært satt under press, er tilliten til det politiske system og sentrale samfunnsinstitusjoner fortsatt høy her i landet.

Selv om ethvert demokrati bygger på en forutsetning om at borgerne har grunnleggende kunnskaper om politiske forhold slik at de kan fatte selvstendige beslutninger om deltakelse og engasjement i valg og andre former for politisk virksomhet, har dette vært et forsømt forskningsfelt frem til de to siste valgundersøkelsene (1997 og 2001). Boken fra den siste valgundersøkelsen inneholder imidlertid en interessant analyse av disse spørsmålene, og viser at kunnskap har stor betydning for politisk engasjement og aktivitet. De som har mye kunnskap om politikk deltar mer både i valg og aksjoner, og de er tettere knyttet til de politiske partiene. Det viser seg også at deltakelsen blant unge

velgere først og fremst er lav blant de med lite kunnskap om politikk, mens den er relativt høy blant unge med mye kunnskap. Dette er et viktig funn når man skal sette i gang med tiltak for øke deltakelsen blant de yngste velgerne.

De viktigste arbeidene

- Narud, Hanne Marthe og Henry Valen (2000), «Does Social Background Matter?» I: Peter Esaiasson og Knut Heidar (red.) *Beyond Westminster and Congress. The Nordic Experience*. Columbus: Ohio State University Press:83–106.
- Valen, Henry og Ólafur Th. Hardarson (2000), *Geography and Political Representation*. Columbus: Ohio State University Press.
- Valen, Henry (1999), «Fra klassekamp til kamp om dagsorden. Norsk valgforskning gjennom 40 år». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 16 (4):271–284.
- Aardal, Bernt Frode Berglund, Hanne Marthe Narud og Henry Valen (1999), *Velgere i 90-årene*. Oslo: NKS-forlaget.
- Aardal, Bernt, Henry Valen og Rune Karlsen (2002), «Aldri har så mange skiftet parti». *Samfunnsspeilet*, 16 (2):35–40.
- Aardal, Bernt (red.) (2003), *Velgere i villrede... En analyse av stortingsvalget 2001*. Oslo: N.W.Damm & søn.
- Aardal, Bernt og Henry Valen, Rune Karlsen, Øyvind Kleven og Tor Morten Normann (2003), *Valgundersøkelsen 2001. Dokumentasjonsrapport*. SSB-rapport 2003/14. Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Aardal, Bernt (2006), *How to lose a walk-over election? A preliminary analysis of the 2005 Parliamentary Election in Norway*. ISF-rapport 2006:006. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Aardal, Bernt og Guro Elin Stavns (2006), «Enda flere skifter parti». *Samfunnsspeilet* 3/2006:2–8.

Makten på nettet, makten i nettet: Informasjonsregimer i 24-timersdemokratiet

Bemanning: Jo Saglie
 Rune Karlsen
 Anne Krogstad
 Elin Haugsgjerd Allern
 Harald Baldersheim, Universitetet i Oslo
 Morten Øgård, Høgskolen i Agder
 Signe Bock Seggaard, Universitetet i Oslo
 Are Vegard Haug, Universitetet i Oslo

Tidsplan: 2004–2007

Finansiering: Norges forskningsråd
 Fritt Ord

Prosjekt nr. 414.45

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er i hovedsak finansiert av Norges forskningsråds program for kommunikasjon, IKT og medier (KIM), og vil analysere hvilken betydning IKT har for makt og demokrati i samfunnet. I debatten finnes glødende optimister, som gjerne kombinerer kritikk av tradisjonelle representative systemer med teknologisk entusiasme. Pessimister framhever derimot problemer knyttet til en digitalisering av demokratiet. Vårt inntak til debatten er analyser av digitalt baserte informasjonsregimer i sentrale demokratiske institusjoner (politiske partier, medier, offentlig forvaltning) i Norge – med vekt på den omformede effekt som slike regimer har på institusjonene.

Med «informasjonsregimer» siktes det til valg av informasjonsplattformer og organisasjonsformer for forvaltning av digitale kommunikasjonskanaler. Effektene studeres mht. deltakelsesmønstre, offentlighetsstrukturer og lederskap. Nærmere bestemt studerer prosjektet fire mulige omformingsprosesser: For det første, i hvilken grad medborgernes politiske deltakelse endres gjennom bruk av internettbaserte kanaler. For det andre, omforming av politisk kommunikasjon innenfor og mellom partier og nyhetsmedier, og dermed omforming av den nasjonale politiske offentligheten. For det tredje, omforming av politisk deltakelse og kommunikasjon innenfor de politiske partiene. For det fjerde, framveksten av «nettforvaltning» i form av digitale partnerskap på regionalt og kommunalt nivå, med vekt på potensial og problemer mht. politisk-demokratisk styring.

De viktigste arbeidene

Karlsen, Rune, Bernt Aardal og Dag Arne Christensen (2005), «Elektronisk stemmegivning.

De første norske erfaringer». I: Jo Saglie og Tor Bjørklund (red.) *Lokalvalg og lokalt folkestyre*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Pedersen, Karina og Jo Saglie (2005), «New Technology in Ageing Parties: Internet Use in Danish and Norwegian Parties». *Party Politics*, 11 (3):359–377.

Saglie, Jo og Signy Irene Vabo (2005), «Elektronisk politisk deltakelse – en aktivitet for de få?» I: Jo Saglie og Tor Bjørklund (red.) *Lokalvalg og lokalt folkestyre*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Saglie, Jo (2006), «Massepartier i cyberspace? Om bruk av IKT i norske partier». Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap, Bergen, 4.–6. januar 2006.

The politics of welfare policy

Bemanning: Jo Saglie
Rune Karlsen
Elin Haugsgjerd Allern
Ann-Helén Bay, Høgskolen i Oslo
Axel West Pedersen, NOVA
Edda Stang, NOVA.
Henning Finseraas, NOVA
Tidsplan: 2005–2008
Finansiering: NOVA v/ Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 414.49

Prosjektbeskrivelse

Hovedmålet for prosjektet er å analysere den velferdspolitiske debatten på elitenivå, opinionens velferdspolitiske oppfatninger og samspillet mellom disse. Søkelystet rettes spesielt mot pensjonsreform og fattigdomsbekjempelse. Prosjektet inneholder nærstudier av disse forholdene i Norge, og sammenlignende studier av europeiske land.

En vesentlig del av tidligere forskning om hva som former velferdspolitikken har vært opptatt av samfunnsmessige endringer som betingelse for velferdspolitiske reformer, så som utvikling i demografi, økonomiske rammebetingelser og befolkningens krav og forventninger. For å forklare nasjonale variasjoner i betydningen av disse faktorene for enkeltlands velferdspolitikk, har man særlig framhevet institusjonelle og konstitusjonelle forhold. Vekten på sosial endring kan imidlertid ta oppmerksomheten vekk fra det faktum at det er politikere som, med betydelige frihetsgrader, fatter beslutninger om velferdspolitikk. Vi fokuserer derfor her på de politiske elitene: de valgene de står overfor, de alternativene de diskuterer og bekjenner seg til. Ettersom politikere er ansvarlige overfor velgerne, må vi også inkludere velgernes oppfatninger. Ved å studere politiske eliter og velgere rettes oppmerksomheten mot «the politics of welfare policy».

Nærmere bestemt studerer prosjektet: 1) norske politiske partiers utforming av velferdspolitiske programmer foran valget i 2005; 2) velferdspolitikens rolle i den norske valgkampen i 2005, og opinionens reaksjoner på partienes velferdspolitiske markeringer; og 3) velferdspolitisk relevante verdiorienteringer i europeiske land, den velferdspolitiske debatten på elitenivå i de samme landene, og mulige sammenhenger mellom disse.

Det viktigste arbeidet

Allern, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie (2006), «The Changing Involvement of Interest Groups in Norwegian Electoral Politics». Paper presentert på arbeidsgruppa «Competitors to Parties in Electoral Politics: The Rise of Non-party Actors», ECPR Joint Sessions of Workshops, Nicosia, 25.–30. april 2006.

Forbrukersamvirkets historie

Bemanning: Iselin Theien
Even Lange
Espen Ekberg
Jon Vatnaland
Eivind Merok
Tidsplan: 2000–2006
Finansiering: Coop NKL
Prosjekt nr. 415.80

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet behandler forbrukersamvirkets utvikling i Norge, men trekker også inn relevante aspekter ved den internasjonale kooperative bevegelse. Formålet er å plassere kooperasjonen i en bred samfunnskontekst. Gjennom prosjektperioden skal det lages delrapporter om avgrensede emner. Prosjektet vil kunne ut i et historieverk til NKLS 100 års jubileum i 2006.

Et kjernespor vil være hvordan forbrukersamvirket har søkt å forene sosiale og forretningsmessige mål. Hvilken betydning har den særegne eierformen hatt for samvirkets slagkraft? Kooperasjonens ideologi-utvikling og forholdet til politiske bevegelser og det politiske system i Norge vil ha krav på særlig interesse. Den økonomiske dimensjon omfatter så vel interne økonomiske resultater som forbrukersamvirkets rolle i utviklingen av norsk varehandel mer allment.

Forbrukersamvirkets organisasjonsutvikling er et eget hovedtema. Det dreier seg både om forbrukerbevegelsens formelle strukturer, og om rekruttering og deltakelse gjennom de ulike periodene. Forholdet mellom ulike deler av samvirket, særlig ulikheter mellom landsdelene og samspillet periferi sentrum vil stå sentralt.

Det internasjonale samarbeidet har flere dimensjoner. Her er det tale både om utenlandske forbilder, samarbeid over landegrensene og komparasjon med hovedtrekk i andre land. Utviklingen i det nordiske området danner en naturlig referanseramme, men det blir også aktuelt å bruke materiale fra andre europeiske nasjoner.

De viktigste arbeidene

Lange, Even (red.) (2006), Organisert kjøpekraft. Forbrukersamvirkets historie i Norge. Oslo: Pax.

Ekberg, Espen og Jon Vatnaland (2003), Visjonen som brast. Forbrukersamvirkets møbelsatsing 1993-2001. ISF-rapport 2003:005. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Espeli, Harald (2003), *Samvirkebeskatningen i Norge. En historisk analyse med hovedvekt på forbrukerkooperasjonen på 1900-tallet*. ISF-rapport 2003:009. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

- Theien, Iselin (2004), «Exit, voice and loyalty: A theoretical framework for exploring consumerism». I: Theien, Iselin & Even Lange (red.) *Affluence and Activism. Organised Consumers in the Post-War Era*. Oslo: Unipub/Oslo Academic Press.
- Theien, Iselin (2004), «Introduction: Affluence and consumer activism». I: Theien, Iselin & Even Lange (red.) *Affluence and Activism. Organised Consumers in the Post-War Era*. Oslo: Unipub/Oslo Academic Press.
- Theien, Iselin (2004), «L'Etat et les consommateurs en regime social-democrate. Le cas de la Norvège (1945-1960)». I: Chatriot, Alain, Marie-Emmanuelle Chessel & Matthew Hilton (red.) *Au Nom du Consommateur*. Paris: La Deouverte.
- Theien, Iselin (2002), «Socialism, Liberalism or Political Neutrality. The Balancing Act of the Consumer Co-operatives in inter-war Norway». *Journal of Co-operative Studies*, 35:3 (106):167–182.
- Theien, Iselin og Even Lange (2004), *Affluence and Activism. Organized Consumers in the Post-War Era*. Oslo Academic Press: Unipub forlag.
- Aakvaag, Gunnar C. (2004), *Forbrukersamvirket og medlemmene 1970-2004. Mellom sosialdemokratisk modernisering og nyliberal individualisering*. ISF-rapport 2004:018. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Nye storbyregioner - endret deltakelse? Borgere, partier og frivillighet

Bemanning: Jo Saglie
 Elin Haugsgjerd Allern
 Jacob Aars, Rokkansenteret
 Dag Arne Christensen, Rokkansenteret
 Kristin Strømsnes, Rokkansenteret
 Hans-Erik Ringkjøb, Rokkansenteret
 Tor Midtbø, Universitetet i Bergen

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.50

Prosjektbeskrivelse

En hovedantakelse som ligger til grunn for dette prosjektet er at utviklingen av dynamiske storbyregioner - med høy grad av mobilitet og samhandling innenfor et større territorium - har skapt nye kontekster for folks politiske deltakelse. Det er en viktig oppgave å undersøke hvilke forbindelser det er mellom forskyvninger i deltakelsesmønstre og de betydelige endringene som har skjedd i de kontekstene borgerne deltar innenfor. Primært er prosjektet konsentrert om borgernes politiske deltakelse og engasjement. Men det folkelige engasjementet struktureres av et sett formidlingsorganisasjoner. Vi tenker da i første rekke på politiske partier og frivillige organisasjoner. Vi vil derfor utforske spørsmålet om politisk deltakelse gjennom:

1. En studie av innbyggernes politiske atferd innenfor de utvalgte storbyregionene

2. En studie av partiorganisasjonenes aktivitet innenfor de samme regionene
3. En studie av frivillige organisasjoners aktivitet innenfor de samme regionene.

Prosjektet omfatter de tre storbyområdene Stavanger, Bergen og Oslo.

Opplegg for skipsfartens historie

Bemanning: Even Lange
Eivind Merok
Tidsplan: 2006-2007
Finansiering: Norges Rederiforbund
Prosjekt nr. 415.86

Prosjektbeskrivelse

På oppdrag fra Norges Rederiforbund gjennomfører Institutt for Samfunnsforskning en utredning som skal forberede et historiprojekt om norsk skipsfarts historie. Even Lange og Eivind Merok er engasjert ved Institutt for Samfunnsforskning for å gjennomføre utredningen. Et hovedmål i denne fasen av prosjektet er å klargjøre de forskningsmessige problemstillingen for det samlede prosjektet. I tillegg vil status i forskningslitteraturen bli kartlagt og prosjektmedarbeiderne vil undersøke tilgangen på kilder for prosjektet. Arbeidet munner ut i en prosjektrapport som også tar opp organisering og finansiering av prosjektet.

Den norske aksjelova av 1910

Bemanning: Nils Rune Langeland
Tidsplan: 2006-2006
Finansiering: P.M. Røwdes stiftelse, ISF
Prosjekt nr. 415.87

Prosjektbeskrivelse

Ved inngangen til det 20. århundre var det berre Noreg og Danmark som ikkje hadde ei aksjelov. Og lova møtte mykje motstand i Noreg. Prosjektet skal munne ut i ein artikkel som er tenkt som ein bærebjelke i eit bokprosjekt: *Frigjeringa av kapitalen: Kapitalismens norske rettshistorie 1840-1930.*

Stemmerettens historie

Bemanning: Nils Rune Langeland

Tidsplan: 2006-2006

Finansiering: ISF

Prosjektnr. 419.58

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet gjennomgår endringar og avgrensingar i stemmeretten fra 1814 til i dag. Eigedom, kjønn, alder og statsborgarskap har alle vært kriteriner for til-
deling av retten til å stemme ved val.

4.5 Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter

Flerkulturelle demokratier og politisk integrasjon i storbyer

En komparativ studie

Bemanning: Jon Rogstad

Tidsplan: 2003–2006

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 415.03

Prosjektbeskrivelse

Hva forklarer variasjonen mellom ulike etniske grupper når det gjelder politisk deltakelse og tillit til lokale politiske institusjoner? Problemstillingen vil besvares gjennom å studere: a) variasjoner mellom ulike etniske grupper, b) hvilke institusjonelle føringer de opererer innenfor, og c) i hvilken grad deres organisasjoner er en kanal for innflytelse.

Gjennom et bredt europeisk nettverk legges det opp til et komparativt design hvor fire etniske grupper i 11 europeiske byer studeres. Det empiriske materialet vil være kvantitativt og kvalitativt. Det er gjennomført en felles survey-undersøkelse blant etniske minoriteter i alle landene som inngår i et europeisk nettverk. I tillegg gjennomføres en kartlegging av den politiske mulighetsstrukturen, samt kvalitative intervjuer med utvalgte informanter.

Hovedmålet i prosjektet er å forstå hvilke forhold som hemmer, og hvilke som eventuelt fremmer at nye grupper bruker sine rettigheter til å delta i sentrale beslutningsprosesser. Siktemålet er å beskrive samspillet mellom den politiske mulighetsstrukturen på den ene siden, og individuell variasjon på den andre for å forklare variasjoner i deltakelsen. I tillegg skal studien gi bedre forståelse av hvordan etablerte majoritetsinstitusjoner fungerer når de settes under press fordi nye grupper kommer inn i samfunnet. På den måten kan den utfordre forutsetninger som legges til grunn i generelle teorier om demokratiet.

Det viktigste arbeidet

Brochmann, Grete og Jon Rogstad (2004), «På sidelinjen? Vilkår for deltakelse i politikk og organisasjonsliv i Norge.» I: Bo Bengtsson (red.) *Föreningsliv, makt och integration*. Departementsserien 2004:49:315–341.

Integrering og byråkrati. Forvaltning, kunnskap og makt i den flerkulturelle byen.

Bemanning: Anniken Hagelund
Tidsplan: 2003–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 415.05

Prosjektbeskrivelse

Når det flerkulturelle samfunn og etniske relasjoner står på dagsorden, fremstår kultur og kulturelt mangfold som objekt for politikk og styring, og integrering har blitt selve kjernebegrepet i myndighetenes tilnærming til denne problematikken. Prosjektet er en studie av lokale integreringsbyråkratier, nærmere bestemt av lokal politikk og forvaltning rettet inn mot å tilrettelegge for og regulere kulturell forskjellighet og integrering av etniske minoriteter i en flerkulturell norsk by. Slike lokale integreringsbyråkratier kan forstås som et felt for meningsdannelse og fortolkning i skjæringspunktet mellom policy og praktiske problemer. Utgangspunktet er at aktørene i dette feltet stadig stilles overfor ubehagelige valg og dilemmaer hvor respekten for kulturell forskjellighet kan stå i konflikt med behovet for felles verdier og målet om like muligheter for alle. Målet er å beskrive hvordan lokale byråkratier og kommunale medarbeidere forholder seg til de dilemmaer, begrensninger og muligheter som tilgjengelig kunnskap, moralske forestillinger, politikk, budsjett, retningslinjer og arbeidsoppgaver stiller dem overfor. Med utgangspunkt i et begrep om diskursive repertoarer tilstreber prosjektet å bringe innsikter om språklig konstituering av virkeligheten inn i en studie av spesifikke praksisfelt.

Det viktigste arbeidet

Hagelund, Anniken (2005), «Why it is bad to be kind. Educating refugees to life in the welfare state. A case study from Norway.» *Social Policy and Administration*, 39 (6):669–683.

Evaluering av introduksjonsordning for nyankomne flyktninger

Bemanning: Anniken Hagelund

Grete Brochmann

Hanne Kavli, Fafo

Magne Bråthen, Fafo

Monica Lund, Fafo

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: Fafo v/Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 415.100

Prosjektbeskrivelse

I september 2006 sluses det første «kullet» av deltakere ut av introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger. Da er det tre år siden programmet ble innført som en frivillig ordning for norske kommuner – og to år siden ordningen ble obligatorisk. Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Med loven ble det innført en rett og plikt til deltakelse i et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram for de som tilhører lovens personkrets.

Fafo og Institutt for samfunnsforskning samarbeider i dette prosjektet om å evaluere denne ordningen. Evalueringen er todelt. Del 1 er en evaluering av implementering og virkemidler. Del 2 vil være en evaluering av deltakernes arbeidsmarkedstilpasning etter deltakelse i program. I undersøkelsens første del ser vi nærmere på i hvilken grad introduksjonsloven er blitt iverksatt i bosettingskommunene og på hvordan virkemidlene er blitt implementert lokalt. I evalueringens del 2 undersøkes deltakernes arbeidsmarkedsstatus etter henholdsvis endt program, etter delvis endt program og for to ulikt definerte kontrollgrupper som ikke har deltatt i program. Evalueringens problemstillinger besvares ved hjelp av både kvalitative og kvantitative data.

Demokrati, religionsfrihet og kvinners menneskerettigheter

Bemanning: Tordis Borchgrevink
Kari Elisabeth Børresen, Universitetet i Oslo
Anne Hellum, Universitetet i Oslo
Hege Skjeie, Universitetet i Oslo
Tidsplan: 2004–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 415.19

Prosjektbeskrivelse

ISF gjennomfører et delprosjekt under det tverrfaglige samarbeidsprosjektet *Demokrati, religionsfrihet og menneskerettigheter*. Delprosjektet bærer tittelen «Et stykke tøy til besvær: Muslimske kvinners sivile og religiøse rettigheter i sekulær kontekst». Her analyseres ulike aspekter ved spenningsforholdet mellom religionsfrihet og kvinners menneskerettigheter, og mellom teologisk basert rettsoppfatning og sekulære rettssystemer. Temaet er brennbart både nasjonalt og internasjonalt, og ikke minst inkorporering av FN's kvinnekonvensjon (CEDAW) i det nasjonale lovverket presser frem spørsmål om begrensning av trossamfunnenes autonomi i demokratiske (semi) sekulære stater. Samarbeidsprosjektets praktiske ambisjon er å etablere et kunnskapsgrunnlag for rettighetstenkning og rettighetspolitikk i konkrete kontekster der kvinners rett til ikke-diskriminering kommer på kollisjonskurs med retten til trosfrihet.

Delprosjektet tar utgangspunkt i den rettighetskonflikt som oppstår ved at gjeldende islamsk familierett frakjenner troende muslimske kvinner en rekke av de sivile rettigheter disse personene har som samfunnsborgere i liberale demokratier. Her står rett mot rett, og prosjektets empiriske fokus gjelder implikasjoner av muslimske kvinners krav om å bære religiøst hodeplagg i sekulære kontekster. Kravet er tvetydig, og inneholder et endringspotensiale som også er tvetydig. Mulige konsekvenser av en liberal/restriktiv lovgivning på området undersøkes med utgangspunkt i følgende antagelser: 1. Bruk av *hijab* gir religiøs legitimitet til samfunnsdeltakelse, og et fotfeste i majoritetssamfunnet som vil styrke kvinnenens kultiske posisjon med henblikk på intern teologisk/juridisk revisjon. 2. Fortetning av religiøsitet i det offentlige rom inspirer til konkurranse om medborgeres religionstilknytning; styrker majoritetspolitiske interesser for å koble kristendom og nasjonal identitet; åpner for juridisk pluralisme, og underminerer den sekulære rettsorden som gjør det mulig å kombinere religionsfrihet med borgernes likhet for loven. Prosjektet vil legge særlig vekt på å få frem hijab-brukeres oppfatning av egen religionsfrihet og av sitt medansvar for reproduksjon av samfunnsborgerskapets ikke-partikularistiske goder.

I samarbeidsprosjektet deltar forskere innen rettsvitenskap, religionsvitenskap, teologi, filosofi, statsvitenskap og sosialantropologi. Prosjektansvarlig institusjon: Juridisk fakultet, Institutt for offentlig rett, avdeling for kvinnerett.

De viktigste arbeidene

Borchgrevink, Tordis (2004), *Dishonourable Integration: Between Honour and Shame*. AMID Working Paper Series 36/2004. Aalborg: Academy for Migration Studies in Denmark.

Borchgrevink, Tordis (2004), «Globalizing Secularity? Human Rights between Belief and the Pragmatics of Civility.» I: Stålsett, Sturla J. og Oddbjørn Leirvik (red.) *The Power of Faith in Global Politics*. Oslo: Novus Forlag:56–69.

The Nordic Welfare State and its Others - Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005

Bemanning: Grete Brochmann
Anniken Hagelund
Idunn Seland
Karin Borevi, Uppsala Universitetet
Klaus Petersen, Syddansk Universitet
Tidsplan: 2006–2008
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 415.24

Prosjektbeskrivelse

Den nordiske velferdsstaten er et etablert begrep i internasjonal samfunnsforskning. Det står for en særskilt velferdsstatstype, kjennetegnet ved universelle rettigheter, sjenerøse støtteordninger, et sterkt offentlig engasjement og en relativt ambisiøs omfordelingspolitikk. Kombinasjonen av økonomisk suksess og sosial rettferdighet har vekket interesse, til og med beundring, for de nordiske velferdsstatene i internasjonal forskning. Nordiske løsninger på utfordringer skapt i kjølvannet av økende migrasjon og etnisk og kulturell forskjellighet har derimot vekket langt mindre interesse internasjonalt. Hvordan forholder ambisiøse og egalitært orienterte velferdsstater seg til innvandringspress og den utfordring mot nasjonal enhet som voksende innvandrerbefolkninger potensielt kan representere? Kan innvandringstematikken bidra til å belyse styrker og svakheter ved den generelle velferdspolitikken? Det er i lys av slike spørsmål dette prosjektet vil undersøke den historiske utviklingen av velferdsstaten i Norge, Sverige og Danmark i perioden fra etterkrigstiden til våre dager. De tre landene er interessante sammenlikningsobjekter – de deler den grunnleggende tilnærmingen til velferd, men fremviser samtidig interessante forskjeller i tiltak og resultater over tid.

Skolen som integreringsarena – en sammenligning av skolepolitikk i Skandinavia 1975-2005

Bemanning: Idunn Seland
Tidsplan: 2006-2009
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 168101/S20

Prosjektbeskrivelse

Grunnskolen, som institusjon for samfunnsdannelse og som garantist for rett til utdanning og like muligheter, har en særstilling i velferdsstaten. Som ideologisk og velferdsmessig prosjekt skulle den skandinaviske enhetsskolen virke utjevne mot sosioøkonomiske forskjeller ved å gi like utdanningsmuligheter til en ellers homogen elevmasse. Ved økende innvandring har elevmassen blitt langt mer heterogen, noe som gjør skolepolitikk til et felt i stadig forandring.

Prosjektet tar sikte på å undersøke utviklingen i ideologi og begrunnelse for ulike virkemidler i den nasjonale skolepolitikken i Norge, Sverige og Danmark i perioden 1975-2005. Som en del av prosjektet «The Nordic Welfare State and its Others» vil arbeidet bidra til å vise hvordan de skandinaviske velferdsstatene har arbeidet for å håndtere press skapt ved økende innvandring, og hvordan det nasjonale samholdet søkes opprettholdt i møte med nye grupper av innbyggere. I dette inngår en undersøkelse av ideologisk basert argumentasjon om hvordan skolen tjener som nasjonsbyggingsprosjekt, debatten om friskoler i lys av nye religiøse minoriteter, utviklingen av kollektive vs. segregerte undervisningsformer i grunnskolen samt debatt om minoritetstjeners rettigheter i den offentlige skolen.

Prosjektet er et doktorgradsprosjekt.

Asylsøkerbarn og barns rettigheter

Bemanning: Hilde Lidén
Hilde Rusten
Tidsplan: 2005–2008
Finansiering: Helse og Rehabilitering
Prosjekt nr. 415.23

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med forskningsprosjektet er å diskutere norsk flyktningpolitikk ut fra barnekonvensjonens grunnleggende prinsipper om barns beste, ikke-diskriminering, medvirkning og barns rett til optimal utvikling. Prosjektet omfatter tre delstudier. Det første er en studie av barns status i asylprosessen. Dette delprosjektet undersøker i hvilken grad barn gis individuelle rettigheter i asylsøkerprosessen, og diskuterer hvordan asylpolitikk og praksis påvirkes

av rettighetsdilemmaer skapt av rettighetsdokumenter og lovverk på nasjonalt og internasjonalt nivå. Delstudien tar utgangspunkt i hva som er dagens praksis i UDI i forhold til samtaler med barn, og i hvilken grad barns synspunkter vektlegges i asylvedtaket. Den andre delstudien ser på barns livssituasjon i asylmottak, gjennom en survey undersøkelse og feltarbeid på et utvalg mottak. Den tredje innebærer casestudier i to asylmottak av medfølgende barn og deres familie. Sentrale forskningsspørsmål vil være: I hvilken grad gis barn individuelle rettigheter i asylsøkerprosessen og asyloppholdet? Gis de samme rett til f.eks. skolegang, barnevern og helsetjenester, som andre barn? Hva er rammene rundt barnas tilværelse, hvilke særlige tilbud finnes for barna og barnefamiliene? Hvordan opplever de flukt og asylopphold? Det vil bli benyttet ulike metoder for å frambringe barns erfaringer og synspunkter, som foto/tegning og tekst, i tillegg til samtaler og intervjuer. Arbeidet vil kunne ut i forslag til tiltak for å bedre livsvilkårene for barnefamilier som kan forebygge skader som asyloppholdet kan føre til.

Innvandring gjennom studenttillatelser

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Pål Schøne
Tidsplan: 2005–2006
Finansiering: Utlendingsdirektoratet
Prosjekt nr. 415.25

Prosjektbeskrivelse

De siste fem årene har norske myndigheters endret syn på studenter som kommer langveisfra for å studere. Tidligere ønsket man at disse skulle vende tilbake til hjemlandet etter endte studier. Der skulle de bidra til å bygge opp sine hjemland. Man ville unngå å tappe disse landene for hjernekraft. Tanken om en restriktiv innvandringspolitikk gikk hånd i hånd med omtanke for studentenes hjemland. Nå er dette endret. For ville det ikke være nyttig for Norge hvis disse «norske» studentene kunne få bli når de ønsket det selv? Ville ikke det egentlig være en ønsket innvandring? Holdningsendringen overfor de utenlandske studentene har skjedd parallelt med en gradvis åpning for arbeidsinnvandring.

Som et av de første tiltakene her, fjernet norske myndigheter i 2002 regelen om at utlendinger som studerte i Norge måtte returnere til hjemlandet, med muligheten for å søke om å få komme tilbake til landet for å arbeide først etter et visst antall år. Man ønsket at flere skulle bli i landet etter endt utdanning. Endringen utgjør selve pivoteringspunktet i dette prosjektet. Bakteppet er møtetpunktet og motsetningene mellom politikkområdene for utdanning, innvandring, utvikling og arbeidsmarked.

Spørsmålene som skal besvares deles i tre grupper. Den første gruppen spørsmål gjelder art og omfang av innvandring gjennom studenttillatelser. Et annet knippe spørsmål knytter seg til forklaringer på variasjonen i tallene. Hva er studentenes motivasjon for å studere i Norge og siden for å bli, dra hjem eller å dra videre til et tredje land? Den tredje gruppen med spørsmål sikter noe bredere. Disse er gruppert rundt det politiske regimet for studenttillatelser i Norge og i enkelte utvalgte relevante land.

Datagrunnlaget består av kvalitative intervjuer med ansatte i departement, etater og organisasjoner som arbeider med disse spørsmålene til daglig. For å kartlegge hvem som kommer for å studere og hva de gjør etterpå benytter studien tre kilder for statistikk. Utlendingsdirektoratet har opplysninger om oppholdstillatelser i sitt DUF-register, Statens Lånekasse har data om finansiering og flytting, mens Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste har data knyttet til internasjonale studenter og deres læresteder. I tillegg utføres en nettbasert spørreundersøkelse av de internasjonale studentene ved tre læresteder. Tidligere forskningsarbeider på området inngår som et viktig grunnlag sammen med en håndfull sentrale offentlige dokumenter.

Det viktigste arbeidet

Brekke, Jan-Paul (2006), *International students and immigration to Norway*. ISF-rapport 2006:8. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship

Bemanning: Hilde Lidén

Tidsplan: 2006–2008

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 415.26

Prosjektbeskrivelse

Forskningsprosjektet *Informal child migration in Europe (N-ICME)*, er en komparativ studie av uformelle omsorgsnettverk som benyttes i barnemigrasjon innen og til Europa. Statlige strategier og diskurser for å kontrollere denne formen for migrasjon vil bli drøftet, men hovedfokus vil være på hvordan barnemigrasjon aktiverer sosiale relasjoner og slektskap. De empiriske studiene hentes fra fem land i Vest-Europa, to i Øst-Europa, to i Afrika og ett i Latin-Amerika. Forskerne kommer fra fire forskningsinstitutter: Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo, PRIO, FAFO og ISF, med professor Elisabeth L'orange Fürst (UiO) som prosjektansvarlig. Delprosjektet ved ISF har tittelen «Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship». Det skal se på hvordan myndighetene forholder seg til FNs barnekonvensjon i sin poli-

tikk overfor uformell barnemigrasjon. Hennes empiriske utgangspunkt er hvordan slektskaps- og familierelasjoner benyttes 1) av enslige mindreårige asylsøkere 2) i familiegjennforening der barn av slektinger inngår, og 3) barn og unge som sendes til foreldrenes hjemland for utdanning.

Kunnskap om inntreden på arbeidsmarkedet blant etniske minoriteter

Bemanning: Jon Rogstad

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Næringslivets hovedorganisasjon

Prosjekt nr. 415.27

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med forprosjektet er å gjøre rede for sentral kunnskap om diskriminering av etniske minoriteter på arbeidsmarkedet. Det legges ikke opp til noen teoretisk drøfting av begrepet. Snarere vil foreliggende statistiske arbeider og mer kvalitativt orienterte studier nyttiggjøres i en vurdering av hvor stort problem diskriminering synes å være med hensyn til inntreden på arbeidsmarkedet.

Det viktigste arbeidet

Rogstad, Jon (2006), *Usaklige hindringer for ikke-vestlige minoriteter på arbeidsmarkedet i Norge*. ISF-rapport 2006:10. Digital rapport. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Kön, heders- og äresföreställningar i de nordiske länderna från tidlig medeltid till nutid – i relation till dagens hedersmord

Bemanning: Erling Sandmo

Tordis Borchgrevink

Tidsplan: 2003–2006

Finansiering: NOR-FA

Prosjekt nr. 415.84

Prosjektbeskrivelse

Forestillinger om heder og ære har hatt grunnleggende betydning i menneskers liv i de nordiske landene i eldre tid. Æren var en personlig kapital som kunne økes eller svekkes. Æresforestillingene var kulturelt tvingende koder som ingen kunne stille seg utenfor uten ødeleggende følger. Dagens æresdrap, som vekker så stor oppmerksomhet, har funnet sted midt i det moderne samfunnet og i sterk kontrast til de dominerende tankestrukturene om likestilling mellom kjønnene og om individenes rett til selv å bestemme over sin seksualitet og sin personlige frihet. Men kodene om heder og ære kan synes å virke på samme tvingende måte som før, med de samme skjebnesvangre konsekvenser

både for dem som utfører gjerningen, for dem som rammes og for hele familier og samfunn. I dette nettverket forsøker vi å tydeliggjøre likheter og forskjeller mellom datidens og nåtidens kulturelle koder, samt å følge æreskulturens historie frem til i dag. Sentralt i arbeidet står den æresrelaterte volden som retter seg mot kvinner.

Strategisk instituttprogram:**Internasjonalisering, migrasjon og medborgerskap i det flerkulturelle samfunnet**

Bemanning: Grete Brochmann
Tordis Borchgrevink
Hilde Lidén
Marianne Røed
Erling Sandmo, Universitetet i Oslo

Tidsplan: 2002–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 418.26

Prosjektbeskrivelse

Det strategiske instituttprogrammet befinner seg i krysningsflatene mellom internasjonal migrasjon, velferdsstat/integrasjon/citizenship og rettighetsorientering/internasjonal rettsliggjøring. De senere årene har det skjedd et stadig sterkere gjennomslag for internasjonal rettighetslovgiving i norsk rettspraksis. Høyesterett har i løpet av et drøyt tiår beveget seg fra å gå ut fra at norsk rett forutsettes å være i samsvar med menneskerettighetene, til å hevde med stadig større styrke dels at det kan være motstrid, dels at internasjonal rett da skal gå foran den nasjonale. Sandmo har studert denne utviklingen historisk.

Ett delprosjekt (Brochmann) omhandler velferdsstatsdilemmaer knyttet til det flerkulturelle samfunn; rettighets- og likebehandlingssamfunnets møte med forskjell, mangfold og krav om kulturell toleranse. Dette delprosjektet handler også om endringer i forståelser og lovgivning når det gjelder samfunnsborgerskap.

To delprosjekter studerer spenninger som oppstår når individuelle menneskerettigheter kommer i konflikt med kollektivt funderte minoritetsrettigheter. Minoritetsrettigheter gir grupper rett til å leve i samsvar med sin religion, kultur og tradisjoner, en rett som kan være vanskelig å forene med kvinners rett til likestilling og barns rett til medbestemmelse, nedfelt i norsk lovverk. Det ene prosjektet (Borchgrevink) undersøker spenningsforholdet mellom religionsfrihet og kvinners sivile rettigheter. Det andre (Lidén) drøfter hvordan FNs barnekonvensjon tolkes i forhold til minoritetsrettigheter og religionsfrihet.

De viktigste arbeidene

- Borchgrevink, Tordis (2004) «Globalizing Secularity? Human Rights between Belief and the Pragmatics of Civility.» I: Stålsett, Sturla J. og Oddbjørn Leirvik (red.) *The Power of Faith in Global Politics*. Oslo: Novus Forlag:56–69.
- Brochmann, Grete (2004) «Velferdsstatlig utålmodighet i det flerkulturelle Norge.» *Nytt Norsk Tidsskrift* 21 (3-4).
- Brochmann, Grete (2003) «Arbeidsinnvandring og velferdsstatsdilemmaer i en europeisk kontekst.» *Søkelys på arbeidsmarkedet* 20 (2):265–271.
- Brochmann, Grete (2003) «Welfare state, integration and legitimacy of the majority. The case of Norway.» I: Jeroen Doomernik and H. Knippenberg (red.) *Migration and immigrants. Between policy and reality. A volume in honor of Hans van Amersfoort*. Amsterdam: Ak-sant Academic publishers.
- Røed, Marianne (2005) *Effekter av innvandring i arbeidsmarkedet – en norsk kontekst*. ISF-rapport 2005:4.
- Røed, Marianne (2003) «Grenseløs lønnsutvikling.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 20 (2):277–285.
- Rosholm, Michael og Røed, Marianne og Schöne, Pål (2006) *Are New Work Practices and New Technologies Biased against Immigrant Workers?* IZA Discussion Paper No. 2135.. IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit: Bonn.

Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Vigdis Vevstad, Vevstad Consulting

Tidsplan: 2006-2007

Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet

Prosjekt nr. 415.28

Prosjektbeskrivelse

The asylum policies in the European Union are changing. Diverging national legislation is being coordinated and common standards are being developed. By 2010 a Common European Asyl System (CEAS) shall be in place. Significant steps have already been taken. The changes made during the next few years will lay the premises for refugee and asylum policies in Europe.

Norway is a part of Europe, although not of the European Union. Formal ties through the Schengen and Dublin agreements demand that the developments in the Union are followed closely by Norwegian authorities. How the exact relationship is between the policy development within the EU and conditions in Norway is however not clear. In this project we study this in detail using the recent EU Directive on Reception Conditions as the focal point.

The study can be seen in isolation from or as related to a broad European comparative study of the EU Directive on reception conditions done by the Odysseus network of lawyers based in Brussels.

Topics covered by the Directive include a regulation of how information is given to the asylum seekers, their access to employment and education, norms

about the access to material conditions and health care, the use of sanctions and detention and the special attention to vulnerable groups.

In addition to being politically relevant and important, this study is also a good opportunity to illuminate a series of academic questions. Handling reception of asylum seekers takes place at the meeting point of supra-national regulations, national laws and practice, and individual rights.

The main question we ask in this study is: How does the Norwegian reception system stand when compared to the EU Directive on reception conditions? Here there are two aspects that can be at least analytically distinguished: What are the juridical sources of regulation of reception conditions in Norway and how do they correspond to the EU sources? Secondly: How do the factual reception conditions in Norway compare to the norms of the Directive and the practice in the Member States?

In order to answer these questions we have to know the outcome of the national transposition process in the member states as well as the situation on the ground throughout the Union. Therefore we ask: To what extent has the Directive on reception conditions been transposed and implemented in the Member States? This knowledge is secured through the Odysseus comparative study.

With Vevstad and Brekke, the project is headed by one lawyer and one social scientist. This mix of backgrounds stimulates the focus of the study and the discussions in the written material.

Talking about labor market integration. Discourses, theories and alliances in Sweden

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Tordis Borchgrevink

Tidsplan: 2006-2007

Finansiering: Migrationsverket og Europeiska Socialfondet, Sverige
Prosjekt nr. 415.29

Prosjektbeskrivelse

Integration has been launched as a core challenge for Western European countries in the 21st century. The co-existence of majority and minorities raises a long list of important questions to governments, NGOs, researcher, bureaucrats, and media as well as for individual citizens and non-citizens alike. National policies are formed, discussed and implemented on the basis of how these actors perceive, discuss and act regarding the blending of early and late arrivals to a nation.

In this study we take a closer look at integration and how it is understood, discussed and managed in Sweden. Although labor market integration will be

the focal point, a discussion of the broader phenomenon of inclusion and exclusion will serve as a backdrop.

We base our study on the notion that there are several ways to perceive, discuss and act regarding integration. Actors find other actors that have similar views and suggestions for solutions. A fitting metaphor could be to say that integration is currently being discussed in several rooms in Sweden. Within these rooms there is a certain agreement about the fundamentals regarding the phenomenon, i.e. about the state of integration, the causes for lack of integration and its remedies. The discourses also seem to vary when it comes to the ideal situation they wish to fulfill, their utopia. What would the situation be like with regard to labor market integration if all their wishes came true? In our study we will study the content, involved actors and dynamics of these separate discourses. Outside these rooms there are public arenas. How the public discourse is structured and influenced by the various actors is a central theme of the study.

We will conduct interviews with central politicians, bureaucrats, researchers, journalists and representatives of minority groups. Through these interviews we seek to gain access to what we call «theories of labor market integration».

The mapping of the labor market discourses in Sweden has a concrete ambition. One of the tasks of the European Social Fund is to finance projects that aim at increasing the integration on labor market. In order for that organization to have a firm basis for evaluating applicants, they need a broad understanding of the situation and actors in Sweden.

Tilknytning til universitetene

Tradisjonelt har Institutt for samfunnsforskning hatt god kontakt med samfunnsvitenskapelige miljøer ved universitetene, både gjennom forsknings-samarbeid og ved at instituttets forskere har gitt veiledning, undervisning eller hatt bistillinger.

Forholdet til Universitetet i Oslo er formalisert gjennom en samarbeidsavtale med det samfunnsvitenskapelige fakultet som favner om de eksisterende samarbeidsrelasjonene mellom de to institusjonene.

5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler

Sju av ISFs ansatte forskere har i 2006 hatt vitenskapelige II-stillinger:

- Erling Barth er ansatt som professor II ved Økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo.
- Grete Brochmann er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Fredrik Engelstad er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Bernard Enjolras er ansatt som førsteamanuensis II ved Norges Idrettshøgskole.
- Trygve Gulbrandsen er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Håkon Lorentzen er ansatt som professor II ved Diakonhjemmets høyskolesenter.
- Bernt Aardal er ansatt som professor II ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo.

5.2 Bistillinger ved ISF

ISF har også en bistillingsordning som går den andre veien:

- Even Lange er professor i moderne historie ved Historisk institutt, Universitetet i Oslo, men er samtidig knyttet til ISF gjennom prosjektet «Forbrukersamvirkets historie».
- Anne Lise Ellingsæter er professor i sosiologi ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, men er også ansatt i 20% stilling ved Institutt for samfunnsforskning.
- Anne Krogstad er førsteamanuensis ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, men er også ansatt i 20% stilling ved Institutt for samfunnsforskning.

5.3 Undervisning og sensorvirksomhet

Foruten den undervisning som gis av forskere med bistillinger ved universitetene, har oppgavene ved universiteter og høyskoler fordelt seg som følger i 2006:

Undervisning: 18 forskere har undervist på høyskoler/universiteter eller andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Sensorarbeid: 21 forskere har hatt sensorarbeid.

Veiledning av studenter: 14 forskere har stått for veiledning av til sammen 56 mastergradsstudenter.

Veiledning av doktorgradsstudenter: 11 forskere har stått for veiledning av 18 doktorgradstudenter.

5.4 Bedømmelseskomitéer

En rekke av instituttets forskere har sittet i bedømmelseskomitéer ved universiteter og andre institusjoner som vurderer kompetanse etter de samme kriteriene som universitetene:

Erling Barth

- har deltatt i doktorgradskomiteé ved Handelshøjskolen i Århus.

Grete Brochmann

- har deltatt som opponenet i PhD-komiteé ved Universitetet i Ålborg.

Anne Lise Ellingsæter

- har deltatt i bedømmelseskomité for forskerstilling, Diakonhjemmet Høgskole
- har deltatt i bedømmelseskomité for fire forskerstillinger, NOVA
- har deltatt i bedømmelseskomité for to forskerstillinger, Høgskolen i Oslo

- har deltatt i bedømmelse for opprykk til Reader, University of Edinburgh
Fredrik Engelstad
- har deltatt i en bedømmelseskomité for Dr. polit, ved Universitetet i Oslo.
Anne Krogstad
- har deltatt i en doktorgradskomité ved Institutt for sosiologi og
samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo
- har deltatt i to stipendiatkomiteer ved Institutt for sosiologi og
samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.

Hilde Lidén

- har deltatt i bedømmelseskomite for ansettelse av doktorgradsstipendiat
Høgskolen i Oslo
- har deltatt i bedømmelseskomite for amanuensisstilling ved Danmarks
Pædagogiske Universitet, København.

Kristin Skjørten

- har deltatt i bedømmelseskomité for filosofie doktorsexamen i sosiologi
ved Göteborg Universitet

Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid

6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere:

Barth, Erling: *Education and wage inequality in Europe (EDWIN)*

Samarbeid med:

- The Research Institute of the Finnish Economy (ETLA) Finland: Dr. Rita Asplund
- Centre for Economic Research and Environmental Strategy, (CERES) Greece: Professor Panos Tsakloglou
- Fondazione Eni Enrico Mattei, Italy: Professor Claudio Lucifora
- Universidade da Madeira, Portugal: Professor Pedro Telhado Pereira
- Université Panthéon-Assas (Paris 2) Equipe de Recherche sur le Marchés, l'Emploi et la Simulation (ERMES), France: Professor Ali Skalli
- Stockholm University, Swedish Institute for Social Research (SOFI), Sweden: Professor Carl le Grand
- Institute of Education, United Kingdom: Professor Peter Dolton
- Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung (ZEW), Germany: Professor Charlotte Lauer.

Barth, Erling: *NOS-S: Changes in wage structure and wage bargaining*

Samarbeid med:

- The Research Institute of the Finnish Economy, Finland: Dr. Rita Asplund
- Trade Union Institute for Economic Research, Stockholm: Docent Juhana Vartainen
- Nationaløkonomisk institutt, Universitetet i Århus: Professor Niels Westergaard Nielsen
- Faculty of Economics and Business Administration, University of Iceland: Thorolfur Matthiasson.

Barth, Erling, Harald Dale-Olsen, Aagoth Storvik, Marte Kari Huse, Kjersti Misje Nilsen, Bernt Bratsberg (Frischsenteret), Arne Mastekaasa (UiO), Oddbjørn Raaum (Frischsenteret) og Thorbjørn Hægeland (UiO):

Changing Work - The impact of Reorganisation and Reallocation on Establishment Performance and Worker Well Being

Samarbeid med:

- Policy Studies Institute, London: Alex Bryson

Brekke, Jan-Paul: *Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU.*

Samarbeid med:

- Odysseus - Academic Network of Lawyers, Brussels

Brochmann, Grete, Anniken Hagelund og Idunn Seland: *The Nordic Welfare state and its others. Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005.*

Samarbeid med

- Universitetet i Uppsala (Sverige): Karin Borevi
- Syddansk universitet (Danmark): Klaus Petersen

Ellingsæter, Anne Lise og Arnlaug Leira: *Velferdsstat og hverdagsliv. Kontinuitet og brudd.*

Samarbeid med:

- Arbetslivsinstitutet, Stockholm: Anita Nyberg
- Roskilde Universitetssenter: Thomas P. Boje
- STAKES, Helsinki: Heikki Hiilamo, Johanna Lammi-Taskula, Minna Salmi
- VATT, Turku Universitet: Anita Hataaja
- Aalborg Universitet: Anette Borchorst.

Enjolras, Bernard: *Plural Economy and Socio-economic Regulation.*

Samarbeid med:

- CIRIEC Université de Liège (Belgia): Bernard Thiry
- Université de Rouen (Frankrike): Lionel Monnier
- Universidad de Valencia (Spania): Rafaël Chaves
- Université de Québec à Montréal (Canada): Marie Bouchard
- Universität Duisburg (Tyskland): Helmut Cox
- Katolieke Universiteit Brabant te Tilburg (Nederland): Peter Ruys
- Open University Milton Keynes (Storbritannia): Roger Spear.

Enjolras, Bernard: *Study on social and health services of general interest in the European Union» for the European Commission, DG Employment, social affairs and equal opportunity.*

Samarbeid med:

- European Centre for Social Welfare Policy and Research, Wien (Østerrike): Manfred Huber
- Institute of Social Work and Social Education, Frankfurt (Tyskland): Mathias Maucher
- Centre of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy (CIRIEC), Liège (Belgia): Barabara Sak
- Université de Québec à Montréal (Canada): Marie Bouchard
- Universität Duisburg (Tyskland): Helmut Cox
- Katolieke Universiteit Brabant te Tilburg (Nederland): Peter Ruys
- Open University Milton Keynes (Storbritannia): Roger Spear.

Enjolras, Bernard: *CINEFOGO: scientific seminar «Between states and Citizen – The role of Civic Elements in the Governance and Production of Social Services»*

Samarbeid med:

- University of Milano (Italia): Prof. Dr. Ota de Leonardis
- University of Lubljana (Slovenia): Prof. Dr. Zinka Kolarič and Dr. Tatjana Rakar
- University of Zurich (Sveits): Dr. Tobias Schulz
- Open University, Milton Keynes (Storbritannia): Prof. Dr. Janet Newman
- University of the West of England (Storbritannia): Prof. Dr. Marylin Taylor
- Université Catholique de Louvain (Belgia): Prof. Dr. Marthe Nyssens
- Centre de Recherche et d'Information sur la Démocratie et l'Autonomie, Paris (Frankrike): Prof. Dr. J.P. Laville.
- Mid-Sweden University, Östersund (Sverige): Prof. Dr. Victor Pestoff
- Vienna University of Economics and Business Administration (Østerrike): Prof. Dr. Michael Meyer

Enjolras, Bernard: *CIRIEC «Social services of general interest and governance»:*

Samarbeid med:

- Université du Québec à Montréal (Canada): Marie Bouchard
- Ecole nationale d'administration publique, Québec (Canada): Louis Demers
- Université du Québec à Montréal (Canada): Benoît Levesque
- Université de Zulia (Venezuela): Madeleine Richer
- Université de la méditerranée, Marseille (Frankrike): Nadine Richez Battesti
- Université de Liège (Belgia): Bernard Thiry
- Université de Paris I (Frankrike): Hélène Trouve
- University of Brescia (Italia): Rosella Levaggi
- Open University Milton Keynes (Storbritannia): Roger Spear.

Gulbrandsen, Trygve: *Social and Political Elites*

- Samarbeid med:
- Universitetet i Bamberg (Tyskland): Ursula Hoffmann-Lange
- Universitetet i Sienna (Italia): Maurizio Cotta

Gullestad, Marianne: *Anthroposprogrammet*.

Samarbeid med:

- Universitetet i Tromsø og Universitetet i Ngaoundéré, Kamerun: Professor Lisbet Holtedahl.

Gullestad, Marianne: *Loges et gardiens*.

Samarbeid med:

- L'IPRAUS, Paris: Professor Martine Segalen.

Gullestad, Marianne: *Neo-Nationalism inside the EU: Anthropological Perspectives*.

Samarbeid med

- Universitetet i Wien: Professor Marcus Banks og Professor Andre Gingrich.

Jensen, Ragnhild Steen og Mari Teigen: *Women towards ownership in business and agriculture*

Samarbeid med bl.a.:

- Byggðastofnun, Island: Sigridur Elin Thordardottir
- Panteion University, Athen: Maria Stratigaki
- Verket för näringslivsutveckling, Stockholm: Kerstin Wenneberg
- University of Latvia, Riga: Linda Ziverte.

Krogstad, Anne: *Valbevakning i televisionen: Policy, praxis, programinnehåll. Et komparativt prosjekt*

Samarbeid med:

- Göteborg universitet/Högskolan i Halmstad: Nicklas Håkansson, Tom Carlsson og Bengt Johansson

Lorentzen, Håkon og Karl Henrik Sivesind: *The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Project*.

Samarbeid med:

- Johns Hopkins University, Baltimore: Lester M. Salamon m.fl.

Rogstad, Jon og Grete Brochmann: *Flerkulturelle demokratier og politisk integrasjon i storbyer.*

Samarbeid med bl.a.:

- Uppsala Universitet: Bo Bengtsson
- Universiteit van Amsterdam: Meindert Fennema og Jean Tillie.

Røed, Marianne: *Det felles nordiske arbeidsmarkedet 1954-2004*

Samarbeid med

- Universitetet i Århus: Peder J. Pedersen.
- Universitetet i Stockholm: Eskild Wadensjö.

Røed, Marianne: *Unemployment insurance and the dynamics of employment and economic exclusion among low income earners.*

Samarbeid med

- Labour Institute for Economic Research, Helsinki: Reija Lilja og Merja Kauhanen.
- Handelshøjskolen i Århus: Nina Smith og Iben Bolvig.

Røed, Marianne: *Labour market outcome of low-skilled adults. The impact of unemployment benefits. A comparative analysis based on three Nordic countries.*

Samarbeid med

- Labour Institute for Economic Research, Helsinki: Reija Lilja og Merja Kauhanen.
- Handelshøjskolen i Århus: Nina Smith og Iben Bolvig.

Sandmo, Erling og Tordis Borchgrevink: *Kön, heders- och äresföreställningar i de nordiska länderna från tidigmedeltid till nutid – i relation til dagens hedersmord.*

Samarbeid med:

- Göteborgs Universitet: Audur Magnusdottir
- Helsinki Universitet: Seepo Aalto
- Lunds Universitet: Kenneth Johansson, Marie Lindstedt Cronberg, Eva Österberg og Borhanedin Yassin
- Statsarkivet i Stavanger: Hans Eyvind Næss
- Stockholm (frilans): Rasool Awla

Schøne, Pål, Erling Barth, Harald Dale-Olsen, Hege Torp, Erlend Opstad:

Medvirkning, læring og belønning i det nye arbeidslivet

- Handelshøyskolen i Aarhus: Michael Rosholm

Schøne, Pål, Marianne Røed, Inés Hardoy, Jon Rogstad, Jan-Paul Brekke, Erling Barth, Bernt Bratsberg, Tao Zhang, Oddbjørn Raaum, Kristine von Simson: *Labour market integration of non-western immigrants - identifying policies that work*

Samarbeid med:

- Universitetet i Stockholm: Eskild Wadensjö
- Handelshøyskolen i Aarhus: Michael Rosholm

Sivesind, Karl Henrik og Bernard Enjolras: *CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe*

Samarbeid med:

- Mer enn 150 deltakere ved 40 institusjoner i 15 europeiske land

Sivesind, Karl Henrik: *European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period*

Samarbeid med:

- Centre for Nordic Studies, University of Helsinki: Research Director Henrik Stenius
- Centre for Public Sector Research, University of Gothenburg: Research Director Erik Amnå
- Department of Comparative Politics, University of Bergen: Professor Per Selle
- Department of History, University of Copenhagen: Senior Lecturer Sidsel Eriksen
- Department of Sociology, Estonian Institute of Humanities: Researcher Erle Rikmann
- Department of Sociology, University of Helsinki: Professor Risto Alapuro,
- Institut für Politikwissenschaft, Westfälischen Wilhelms-Universität Münster: Associate Professor Annette Zimmer
- Stockholm School of Economics: Associate Professor Filip Wijkström

Storvik, Aagoth Elise og Anne Krogstad: *Kjønn, makt og dannelse i politiske og statlige organisasjoner. En sammenlignende studie av Norge og Frankrike*

Samarbeid med:

- Centre National de la Recherche Scientifique, Bourdeaux, France: Jean-Pascal Daloz.

Teigen, Mari: *Politisk entydighet og sosial differensiering: En komparativ studie av skandinavisk statsfeminisme*

Samarbeid med:

- Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet: Lena Wängnerud.

Teigen, Mari og Trude Langvasbråten: *Krysningspunkter. Likestillingspolitikk, familiepolitikk og minoritets-politikk*

Samarbeid med:

- Institutt for historie, internasjonale studier og samfunnsforhold, Universitetet i Aalborg, Danmark: Anette Borchorst.

Teigen, Mari og Trude Langvasbråten: *Fostering Caring Masculinities – FOCUS*

Samarbeid med:

- The Peace Institute, Slovenia: Majda Hrzenjak og Ziva Humer.
- Universitat de Girona, Spain: Paco Abril Morales og Alfons Romero Diaz.
- Janfnsrettisstofa, Iceland: Ingolfur V. Gislason.
- Dissens Research and genderWerk: Marc Gärtner, Jonas Giseke og Stefan Beier.

Aardal, Bernt: *The Comparative Study of Electoral Systems (CSES)*

Samarbeid med:

- Forskningsinstitusjoner i mer enn 50 land i Afrika, Amerika, Asia og Europa.

Aardal, Bernt: *Political Leaders and Democratic Elections*

Samarbeid med:

- Australian National University: Ian McAllister
- Göteborgs Universitet: Sören Holmberg Henrik Oscarsson
- McGill University, Montreal: Elisabeth Gidengil
- Social Science Research Center Berlin: Tanja Binder
- University of California: Martin Wattenberg
- University of Cologne: Dieter Ohr
- University of Mannheim: Hermann Schmitt
- University of Montreal: André Blais og Richard Nadeau
- University of Strathclyde, Glasgow: John Curtice
- University of Toronto: Neil Nevitte
- University of Twente: Kees Aarts

6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner

Følgende forskere har i 2006 hatt opphold ved utenlandske institusjoner:

- Fredrik Engelstad var gjesteforsker ved Northwestern University, Evanston, USA, i perioden 27. februar – 3. mars 2006.
- Bernard Enjolras var gjesteforsker ved CRISES Université de Québec à Montréal (Montréal Canada) og Ecole Nationale d'Administration Publique (Québec, Canada), i perioden 1. juni – 30. juni 2006.
- Fredrik Engelstad var Roberta Buffett visiting professor Northwestern University, Evanston, USA, i perioden 14. september – 14. desember 2006.
- Aagot Elise Storvik var gjesteforsker ved University of Oxford, Sociology Department, i perioden 1. oktober - 30. november 2006.

6.3 Gjeste forelesninger ved utenlandske læresteder

Gjeste forelesninger ved utenlandske læresteder:

- Barth, Erling: «Pay for Performance and Within Firm Wage Inequality», Università Cattolica, Milano.
- Fredrik Engelstad: «Citizen Power and the Quality of Democracy». Roberta Buffett Lecture, Northwestern University, 5. oktober 2006.
- Fredrik Engelstad: «Reading Ibsen in a Sociological Perspective», Indiana University, Bloomington, USA, 16. november 2006.
- Trygve Gulbrandsen: «Power and democracy in Norway». Universitetet i Siena, Italia, 9. mai 2006.
- Mari Teigen: «FOCUS – The European Dimension», Universitat de Girona, 21. oktober, 2006.

6.4 Verv i internasjonale faglige organisasjoner

Chaire d'Economie Sociale, Université de Québec à Montréal

- Bernard Enjolras var assosiert medlem.

CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe

- Karl Henrik Sivesind var medlem av Network Council.

The Comparative Study of Elections and Representative Democracy (CSES)

- Bernt Aardal var medlem av Planning Committee, Module III.

Cost Action 23: The Evaluation of European Labour Market Programmes

- Erling Barth var medlem av styringskomiteen og koordinator for området Employment Position and Legislation.

EMES European Research Network

- Bernard Enjolras var medlem.

European Association of Labour Economists (EALE)

- Erling Barth var medlem av Executive Committee.

European Consortium for Sociological Research (ECSR)

- Fredrik Engelstad var styremedlem.

European Sociological Association

- Ørnulf Seippel var koordinator av forskernettverket «Sport & Society» og medlem av styret i forskernettverket «Environment & Society».

European Science Foundation

- Grete Brochmann var varamedlem for Standing committee on social science.

European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period

- Karl Henrik Sivesind var medlem av styringsgruppen.

Forum for nordisk etnografi

- Hilde Lidén var medlem av styringsgruppen

International Committee for Research into Election and Representative Democracy (ICORE)

- Bernt Aardal var medlem av Executive Board.

International Scientific Commission of CIRIEC on Social and Cooperative Economy

- Bernard Enjolras var koordinator for gruppen «Governance regime and general interest in social services».

International Political Science Association

- Trygve Gulbrandsen er styremedlem i komiteen for forskning om politiske eliter.

International Sociological Association

- Marianne Gullestad var medlem av rådet i forskningskomitéen «Biography and Society».

Modélisation appliquée trajectoires institutionnelles stratégies socio-économiques (MATISSE) Université Paris I, Pantheon-Sorbonne

- Bernard Enjolras var assosiert medlem..

The institute for the Study of labour, IZA, Bonn

- Erling Barth var Research Fellow.

Stabens faglige oppgaver utenom ISF

7.1 Norges forskningsråd

- Trygve Gulbrandsen var medlem av Norges forskningsråds komité for å diskutere og fordele midler til tiltak for å styrke infrastrukturen innenfor samfunnsforskning.
- Grete Brochmann var medlem av Divisjonsstyret for vitenskap
- Hilde Lidén var medlem av referansegruppe for Scientia – kunnskapsprosjekt for ungdom.
- Håkon Lorentzen var programstyreleder for programmet Idrett, samfunn og frivillig organisering.
- Tordis Borchgrevink var medlem av publiseringsutvalget.

7.2 Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper

Akademiet for Migrationsstudier i Danmark

- Grete Brochmann var medlem av bestyrelsen.

Det norske forbrukersamvirkets historie

- Trygve Gulbrandsen var medlem av styringsgruppen.

European Social Fund, Stockholm

- Jan-Paul Brekke var medlem av referansegruppen for Nationell Temagrupp for Asyl och Integrering.

Institutt for fredsforskning, PRIO

- Grete Brochmann var fungerende styreleder.
- Jo Saglie var varamedlem av styret.

Kjønn og vold i Norden (2000–2005) – Nordisk Ministerråd

- Kristin Skjørten var medlem av programkomiteen.

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste

- Bernt Aardal var styreleder.

Norsk senter for barneforskning, NTNU

- Marianne Gullestad var medlem av fagrådet.

P.M. Røwdes stiftelse

- Katrine Denstad var sekretær i styret.
- Fredrik Engelstad var medlem av styret.
- Even Lange var medlem av styret.

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret.

Socialforskningsinstituttet, København

- Fredrik Engelstad var medlem av Scientific Advisory Board

Statistisk sentralbyrå

- Harald Dale-Olsen var deltaker i faggruppa for SSBs levekårsundersøkelse.
- Pål Schøne var medlem av SSBs rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk.

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning

- Erling Barth var varamedlem til rådet.

Universitetet i Oslo

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret for det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge».
- Grete Brochmann var varamedlem til styret ved det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge».
- Grete Brochmann var varamedlem til styret ved Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier.
- Fredrik Engelstad var medlem av styringsgruppen for sommerskole i komparative samfunnsvitenskapelige studier ved Universitetet i Oslo.
- Fredrik Engelstad var medlem av styret for Ibsen-senteret.
- Anne Krogstad var programleder for det tverrfaglige bachelorprogrammet Kultur og kommunikasjon, UiO.
- Anne Krogstad var leder av programstyret i KULKOM, UiO

7.3 Søknadsbehandling og konsulentoppgaver

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

- Grete Brochmann var medlem av komiteen for velferdsforskning.
- Erling Barth har vært fagekspert.

Economic and Social Research Council, UK

- Erling Barth var Academic Referee.

European Commission Peer Review Programme: How to govern and evaluate labour market policies.

- Erling Barth var Independent expert for Norway.

Flexible working arrangements and the labour supply of women, European Commission

- Erling Barth var Independent Expert for Norway.

Høylandet film & TV produksjon AS

- Marianne Gullestad var medlem av vurderingsgruppe for dokumentarserie om nålevende nordmenn.

7th International Conference of the International Society for Third-Sector Research (ISTR), «Civil Society and Human Security», Bangkok, Thailand.

- Karl Henrik Sivesind har vurdert papere.

NORAD

- Grete Brochmann var konsulent for bistand og migrasjon.

NORFACE Research Programme «Re-emergence of Religion as a Social Force in Europe?»

- Tordis Borchgrevink var medlem av bedømmelseskomité.

Nordisk ministerråds velferdsprogram

- Marianne Røed var medlem av programkomiteen.

Norge-Amerika foreningen

- Fredrik Engelstad var medlem av stipendkomitéen.

Norges forskningsråd

- Ørnulf Seippel har vurdert prosjektsøknader for Idrett, samfunn og frivillig organisering.

- Kristin Skjørten har vurdert prosjektsøknader for Cooperation programme with South-Eastern Europe.
- Mari Teigen var fagekspert for AREAL-programmet.
- Mari Teigen var med i arbeidsgruppe for Kildens videre virksomhet.

Stiftelses- og lotteritilsynet

- Karl Henrik Sivesind var rådgiver for fordeling av momskompensasjon til frivillige organisasjoner.

Velferdsprogrammet – Nordisk ministerråd

- Marianne Røed var medlem av programkomiteen.

Vetenskapsrådet (Sverige)

- Jo Saglie var medlem av ekspertgruppe for ny vurdering av tidligere vurderte søknader.

7.4 Verv i norske faglige organisasjoner

Norsk sosiologforening

- Jon Rogstad var leder.

7.5 Vitenskapelige akademier

Academia Europae

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Det Kongelige Norske Videnskapers Selskap

- Marianne Gullestad er innvalgt medlem.
- Henry Valen var innvalgt medlem.

Det Norske Videnskaps-Akademi

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.
- Henry Valen var innvalgt medlem.

Kungliga Vetenskapsakademien

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Norges Tekniske Vitenskapsakademi

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

7.6 Redaksjonelt arbeid

Erling Barth

- medlem av redaksjonen for *Nordic Journal of Political Economy*.
- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.

Jan-Paul Brekke

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Tordis Borchgrevink

- medlem av redaksjonsrådet for *Norsk Tidsskrift for migrasjonsforskning*.

Grete Brochmann

- medlem av redaksjonskomitéen for årboken *Comparative Social Research*.
- gjesteredaktør for *Tidsskrift for Velferdsforskning*.

Katrine Denstad

- redaksjonssekretær for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Anne Lise Ellingsæter

- medlem av redaksjonsrådet i *European Societies*
- medlem av redaksjonsrådet i *Sosiologisk tidsskrift*

Fredrik Engelstad

- medlem av redaksjonsrådet for *Acta Sociologica*.
- redaktør for årbokserien *Comparative Social Research*.

Bernard Enjolras

- medlem av redaksjonskomitéen for *International review of social economy (RECMA)*.
- medlem av redaksjonskomitéen for *The Annals of Public and Cooperative Economics*.
- medlem av redaksjonskomitéen for *Revista de Economia Publica*.

Trygve Gulbrandsen

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Stat og styring*.

Marianne Gullestad

- medlem av redaksjonsrådet i *The European Journal of Cultural Studies*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Gender & Society*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Nora*.
- redaktør i *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Anniken Hagelund

- gjesteredaktør for *Tidsskrift for Velferdsforskning*.

Ragnhild Steen Jensen

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.
- redaksjonssekretær i årboken *Comparative Social Research*.

Anne Krogstad

- Gjesteredaktør (sammen med Ida Hydle) av *Retorikk & Antropologi*. Spesialnummer av *Rhetorica Scandinavica*, Tidsskrift för skandinavisk retorikforskning. Nr. 40.

Nils Rune Langeland

- medlem av redaksjonsrådet for tidsskriftet *Prosa*.

Jon Rogstad

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.

Marianne Røed

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.

Jo Saglie

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Pål Schøne

- redaktør for *Søkelys på arbeidsmarkedet*.

Ørnulf Seippel

- medlem av redaksjonsrådet for *Sosiologi i dag*.

Idunn Seland

- redaksjonssekretær *Comparative Social Reseach* (fra 15. september 2006).

Johanne Severinsen

- redaksjonssekretær for *Søkelys på arbeidsmarkedet* (fra 1. mai 2006).

Karl Henrik Sivesind

- ansvarlig redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.
- medlem av redaksjonsrådet for *Sosiologi i dag*.

Francis Sejersted

- medredaktør for *Nytt Norsk Tidsskrift*.

Jorun Solheim:

- ansvarlig redaktør, *Tidsskrift for kjønnsforskning* (fra september 2006).

Iselin Theien:

- redaktør, *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Guttorm Aanes

- redaksjonssekretær for *Søkelys på arbeidsmarkedet* (til 30. april 2006).

Tidsskriftkonsulenter

Elin Haugsgjerd Allern var konsulent for *Party Politics*.

Erling Barth var konsulent for *British Journal of Industrial Relations*, *Journal of Population Economics*, *Journal of Labor Economics* og *The Manchester School*.

Jan-Paul Brekke var konsulent for *Journal of Refugee Studies*.

Grete Brochmann var konsulent for *Sosiologisk tidsskrift*.

Harald Dale-Olsen var konsulent for *Labour Economics*, *The Manchester School*, *Scottish Journal of Political Economy*, *British Journal of Industrial Relations* og *Søkelys på arbeidsmarkedet*.

Anne Lise Ellingsæter var konsulent for *Comparative Social Research*, *European Societies*, *European Sociological Review*, *Sosiologisk tidsskrift*, *Tidsskrift for velferdsforskning*

Marianne Gullestad var konsulent for *European Journal of Cultural Studies*.

Anniken Hagelund var konsulent for *Social Policy and Administration*,
Journal of Ethnic and Migration Studies.
Inés Hardoy var konsulent for *Scandinavian Journal of Economics*.
Hilde Lidén var konsulent for *Tidsskrift for kjønnsforskning* og *Tidsskrift for ungdomsforskning*.
Håkon Lorentzen var konsulent for *Journal of Civil Society*.
Anne Krogstad var konsulent for *Internasjonal politikk* og *Sosiologisk tidsskrift*.
Jo Saglie var konsulent for *Party Politics* og *Scandinavian Political Studies*.
Pål Schøne var konsulent for *Scandinavian Journal of Economics* og
Quarterly Journal of Finance.
Ørnulf Seippel var konsulent for *Sosiologisk Tidsskrift*, *European Societies*,
Acta Sociologica og *Sosiologi i dag*.
Karl Henrik Sivesind var konsulent for *Acta Sociologica*.
Kristin Skjørten var konsulent for *Nora*.
Jorun Solheim var konsulent for *Men and Masculinities* og *Sexualities*.
Ragnhild Steen Jensen var konsulent for *Tidsskrift for kjønnsforskning* og
Norma (Nordisk tidsskrift for maskulinitetsstudier).
Aagoth Elise Storvik var konsulent for *Sosiologi i dag* og *Tidsskrift for kjønnsforskning*.
Mari Teigen var konsulent for *Norma (Nordisk tidsskrift for maskulinitetsstudier)*.
Anne-Lene Bakken Ulseth var konsulent for *European Sport Management Quarterly*.
Bernt Aardal var konsulent for *Scandinavian Political Studies*,
Statsvetenskaplig Tidsskrift

7.7 Offentlige styrer, råd og utvalg

Flyktningshjelpen

- Grete Brochmann var styremedlem.

Fritt Ord

- Francis Sejersted var formann i styret.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet – IMDI

- Grete Brochmann var konsulent i arbeidet med statsborgerretten.

Kommunal- og regionaldepartementets arbeidsgruppe for å utrede elektronisk stemmegivning

- Bernt Aardal var leder.

Københavns Universitet

- Grete Brochmann var rådgiver for Øresundsprosjektet.

Likelønnskommisjonen

- Erling Barth var medlem.

Minoriteter i Fokus i Akademia (MIFA)

- Grete Brochmann var medlem av faggruppen.

Norsk biografisk selskap

- Marianne Gullestad var medlem av styret.

Norsk Rikskringkasting

- Fredrik Engelstad var varamedlem til styret i Norsk Rikskringkasting.

Stortingets lønnskomisjon

- Fredrik Engelstad var medlem av kommisjonen.

Publikasjoner

I dette kapitlet presenteres alfabetiske lister over publikasjoner av ansatte ved Institutt for samfunnsforskning i 2006. I årsmeldingen er rapporteringen tilpasset kravene satt til rapportering til NIFU/Norges forskningsråd, mens vi på våre nettsider opererer med noe bredere kategorier. Kronologisk, nummerert liste (jf. siffer i slutten av hver referanse) refererer til ISFs interne nummerring slik publikasjonene presenteres på www.samfunnsforskning.no.

8.1 ISF-publikasjoner

Sluttresultater fra instituttets ulike forskningsprosjekter blir gjengitt i ISFs rapportserie. Instituttets rapporter og de tidligere utgitte arbeidsnotatene kan bestilles ved henvendelse til instituttet. Rapportene kan lastes ned gratis fra instituttets nettsider.

Barth, Erling og Pål Schøne: *Nyere emner i arbeidsmarkedsøkonomien*. ISF-rapport 2006:11.

Brekke, Jan-Paul: *International students and immigration to Norway*. ISF-rapport 2006:8.

Dale-Olsen, Harald & Pål Schøne: *Omfang og effekter av vilkår i velferden. En kunnskapsstatus om velferdskontrakter*. ISF-rapport 2006:7

Dale-Olsen, Harald, Marianne Røed & Pål Schøne: *Omfang av arbeidsmarkedstiltak: Betyr det noe?* ISF-rapport 2006:12.

Hardoy, Inés, Knut Røed, Hege Torp og Tao Zhang : *Ungdomsgarantien for 20-24-åringene: Har den satt spor?* ISF-rapport 2006:4.

Rogstad, Jon: *Usaklige hindringer for ikke-vestlige minoriteter på arbeidsmarkedet i Norge*. Digital rapport. ISF-rapport 2006:10.

Schøne, Pål: *Lønnsnivå og lønnsforskjeller blant statsansatte 1987-2004*. ISF-rapport 2006:3.

Seippel, Ørnulf: *Frivillig innsats i Oslo-idretten*. ISF-rapport 2006:5.

Teigen, Mari: *Det kjønnsdelte arbeidslivet. En kunnskapsoversikt*. ISF-rapport 2006:2.

Theien, Iselin, Rolf K Andersen, Ole Alexander Opdalshei & Håkon Lorentzen: *Frivillige organisasjoner. En kommentert bibliografi 2006*. ISF-rapport 2006:9.

Aardal, Bernt: *How to lose a walk-over election? A preliminary analysis of the 2005 Parliamentary Election in Norway*. Digital rapport. ISF-rapport 2006:6.

8.2 Bøker og monografier

Bøker og monografier skrevet av ISF-forskere presenteres med sammendrag på instituttets nettsider.

Bredal, Anja: *Vi er jo en familie. Arrangerte ekteskap, autonomi og fellesskap blant unge norsk-asiater*. Oslo: Unipax (B 2006:1).

Brochmann, Grete: *Hva er innvandring*. Oslo: Universitetsforlaget (B 2006:6).

Ellingsæter, Anne Lise og Arnlaug Leira: *Politicising parenthood in Scandinavia. Gender relations in welfare states*. Bristol: Policy Press (B 2006:3).

Engelstad, Fredrik, Even Lange, Helge Pharo og Erik Rudeng (red.): *Demokratisk konservatisme. Frihet, fremskritt, fred. Festskrift til Francis Sejersted*. Oslo: Pax (B 2006:8).

Engelstad, Fredrik: *Vad är makt*. Stockholm: Natur och kultur (B 2006:2).

Enjolras, Bernard: *Conventions et institutions*. Paris: L'Harmattan (B 2006:9).

Gullestad, Marianne: *Plausible Prejudice. Everyday Experiences and Social Images of Nation, Culture and Race*. Oslo: Scandinavian University Press (B 2006:4).

Krogstad, Anne: *En stillferdig omveltning i matveien. Kulinarisk entreprenørskap blant etniske minoriteter*. Oslo: Abstrakt forlag (B 2006:7).

Lange, Even (red.): *Organisert kjøpekraft. Forbrukersamvirkets historie i Norge*. Oslo: Pax (B 2006:5).

8.3 Rapporter utgitt av andre institusjoner

Rapporter skrevet av ISF-forskere og utgitt av andre institusjoner presenteres med sammendrag og eventuelt også i fulltekstversjon på instituttets nettsider.

Barth, Erling & Claudio Lucifora: *Wage Dispersion, Markets and Institutions. The Effects of the Boom in Education on the Wage Structure*. IZA Discussion Paper No. 2181 Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit, 2006 (AR 2006:004)

Barth, Erling, Alexander W. Cappelen & Tone Ognedal: *Fair Tax Evasion*. Memorandum nr 07/2006, Department of Economics, University of Oslo, 2006 (AR 2006:002)

Barth, Erling, Bernt Bratsberg, Torbjørn Hægeland & Oddbjørn Raaum: *Who Pays for Performance?* IZA Discussion Paper No. 2142 Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit, 2006 (AR 2006:003)

Hardoy, Inés, Knut Røed & Tao Zhang: *Aetats kvalifiserings- og opplærings tiltak. En empirisk analyse av seleksjon og virkninger*. Rapport 4/2006, Frischsenteret, 2006 (AR 2006:006)

Jensen, Ragnhild Steen & Aagoth Elise Storvik: *Likelønn og kjønnssegregering: gamle tema, nye spørsmål*. UNIO-rapport, 2006 (AR 2006:008)

Kommunal- og regionaldepartementet: *Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter*. Oslo: Kommunal- og regionaldepartementet, 2006 (AR 2006:001)

Langvasbråten, Trude & Mari Teigen: *FOCUS - Fostering Caring Masculinities. The European Dimension*. Oslo: Likestillingsombudet/Institutt for samfunnsforskning, 2006 (AR 2006:007)

Rosholm, Michael, Marianne Røed & Pål Schøne: *Are New Work Practices and New Technologies Biased against Immigrant Workers?* IZA Discussion

Paper No. 2135. IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit: Bonn, 2006 (AR 2006:010)

Woxholth, Geir, et al: *Frivillighetsregister. Utredning fra en arbeidsgruppe oppnevnt av Kultur- og kirke departementet i august 2005*. NOU 2006:15 Oslo: Kultur- og kirke departementet, 2006 (AR 2006:005)

Aardal, Bernt, Audun Beyer & Ragnar Waldahl: *Påvirkes velgerne av meningsmålinger? Mulige konsekvenser av publiserte meningsmålinger*. Utredning for Kommunal- og regionaldepartementet, mars 2006 (AR 2006:009).

8.4 Tidsskrift- og bokartikler

Tidsskrift- og bokartikler skrevet av ISF-forskere presenteres med sammen- drag på instituttets nettsider.

Barth, Erling & Pål Schøne: «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn over livsløpet. Kohort eller karriere?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (2):231–235. (T 2006:041)

Barth, Erling & Pål Schøne: «Undersøkelser av lønnsforskjeller mellom kvin- ner og menn». I: *Om grunnlaget for inntektsoppgjørene 2006*. NOU 2006:11: 153–168. (T 2006:015)

Barth, Erling: «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn: Hva kan økono- misk teori bidra med?» *RØST* (1-2006). (T 2006:049)

Berglund, Frode: «Same procedure as last year? On political behavior amongst senior citizens». *Encounters: Political Science in Translation*, 2 (1): 99–118. (T 2006:010)

Bratsberg, Bernt, Erling Barth & Oddbjørn Raaum: «Local unemployment and the relative wages of immigrants. Evidence from the current population surveys». *Review of economics and statistics*, 88 (2):243–263. (T 2006:019)

Brekke, Jan-Paul: «Utestengt fra velferdsstaten. Når asylsøkere med avslag blir værende i Norge». *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9 (4):223–237. (T 2006:038)

Brochmann, Grete & Anniken Hagelund: «Innledning: Velferdsstat og inn- vandring – utfordringer for forskningen». *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9 (4-2006):196–197. (T 2006:037)

Brochmann, Grete & Jon Erik Dølvik: «Arbeidsmigrasjon: Nye dilemmaer i et aldrende Europa.» *Horisont - Næringspolitisk tidsskrift*, 2/2006 (K 2006:036).

Brochmann, Grete & Jon Erik Dølvik: «Is immigration an enemy of the welfare state». I: D. Papademetriou (red.) *Europe and its immigrants in the 21st century*. Washington: Migration Policy Institute. (T 2006:044)

Dale-Olsen, H. (2006): «Estimating Workers' Marginal Willingness to Pay for Safety Using Linked Employer-Employee Data.» *Economica* 73: 99-127 (T 2006:052).

Dale-Olsen, H. (2006): «Using Linked Employer-Employee Data to Analyse Fringe Benefits Policies: Norwegian Experiences.» In Bryson, A., J. Forth and C. Barber (eds.), *Making Linked Employer-Employee Data Relevant to Policy*. DTI Occasional paper no. 4 (T 2006:054).

Dale-Olsen, H. (2006): «Wages, Fringe Benefits and Worker Turnover.» *Labour Economics* 13:87-106 (T 2006:053).

Dale-Olsen, H. (2006): «Worker Turnover, Capital Dispersion and Matching.» *LABOUR* 20:395-431. (T 2006:051)

Dale-Olsen, Harald (2006): «Økende mobilitet i det norske arbeidslivet?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):3-11. (T 2006:016)

Ellingsæter, A.L. & A. Leira (2006): «Epilogue.Scandinavian policies of parenthood – a success story? » I: Ellingsæter, A.L. og A. Leira (red), *Politicising parenthood in Scandinavia. Gender relations in welfare states*. Bristol: Policy Press (2006:58).

Ellingsæter, A.L. (2006): «The Norwegian child care regime and its paradoxes». I: A.L. Ellingsæter and A. Leira (red), *Politicising parenthood in Scandinavia Gender relations in welfare states*. Bristol: Policy Press (T 2006:059).

Ellingsæter, A.L. (2006) : «Nordiske permisjoner for foreldre – et Columbi egg?» *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9(2): 73-87 (T 2006:033).

Ellingsæter, A.L. og A. Leira (2006): «Introduction: politicising parenthood in Scandinavia». I: Ellingsæter, A.L. and A. Leira (red.), *Politicising parenthood in Scandinavia Gender relations in welfare states*. Bristol: Policy Press (2006:57).

Engelstad, Fredrik: «'Demokratisk kapitalisme' - er det mulig?» I: Fredrik Engelstad m.fl (red.) *Demokratisk konservatisme: frihet, fremskritt, fred*. Oslo: Pax (T 2006:007)

Engelstad, Fredrik: «Demokrati som konflikt - filosofi og politikk hos Chantal Mouffe». *Demo*, 6(1):45–48. (T 2006:001)

Engelstad, Fredrik: «Ubehaget i makten. Svar til Dag Østerberg». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 23 (2). Oslo: Universitetsforlaget:174–177. (T 2006:022)

Gullestad, Marianne: «Barndom i Norge. Festskrift til Per Olav Tiller. » *Barn*, 2006 (2):41–56. (T 2006:045)

Gullestad, Marianne: «Imagined Kinship. The Role of Descent in the Rear-ticulation of the Norwegian Ethno-nationalism». I: Andre Gingrich and Marcus Banks (red.) *Neo-Nationalism in Europe and Beyond*. New York/London: Berghahn Books:69–91. (T 2006:040)

Gullestad, Marianne: «Nær Afrika – Langt fra Paris og Brussel: Om norsk misjon og Norges forhold til EU». I: Fredrik Engelstad m.fl (red.) *Demokratisk konservatisme: frihet, fremskritt, fred*. Oslo: Pax (T 2006:005)

Gullestad, Marianne: «Reconfiguring Scholarly Authority. Reflections Based on Anthropological Studies in Norway». *Current Anthropology*, 47 (6):915–931 (T 2006:032).

Gullestad, Marianne: «Services de proximité, sociabilité et contrôle social à Oslo». I: Roselyne de Villanova et Philippe Bonnin (red.) *Loges & gardiens*. Paris: Creaphis. (T 2006:031)

Hagelund, Anniken: «Why it is bad to be kind. Educating refugees to life in the welfare state. A case study from Norway.» I: Catherine J. Finer (red.) *Migration, immigration and social policy*. Oxford: Blackwell. (T 2006:056)

Hardoy, Inés, Knut Røed, Hege Torp & Tao Zhang: «Virker ungdomsgarantien?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):21–30. (T 2006:017)

Hoelseth, Rune & Sven Lindblad: «Francis Sejersted : en bibliografi». I: Fredrik Engelstad m.fl (red.) *Demokratisk konservatisme: frihet, fremskritt, fred*. Oslo: Pax (T 2006:004)

Hydle, Ida & Anne Krogstad: «Antropologiske og retoriske vendinger.» *Rhetorica Scandinavica, Tidskrift för skandinavisk retorikforskning* 2006 (40):4–8. (T 2006:047)

Jensen, Ragnhild Steen: «Det store spranget: Endringer i kvinneliv i Nord-Odal.» *Tidsskrift for samfunnsforskning* 47 (1):95–107. (T 2006:008)

Jensen, Ragnhild Steen: «Likelønn og kjønn: gamle temaer, nye spørsmål?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):97–104. (T 2006:018)

Krogstad, Anne: «Retorikk, prinsipper og trillende terninger.» *Rhetorica Scandinavica, Tidskrift för skandinavisk retorikforskning* 2006 (40):40–62 (T 2006:048).

Lange, Even & Eivind Merøk: «God gammel økonomisk historie». I: Fredrik Engelstad m.fl (red.) *Demokratisk konservatisme: frihet, fremskritt, fred*. Oslo: Pax (T 2006:006)

Lidén, Hilde: «'Pappa har ikke lyst til å være en dårligere foreldre enn mamma.' Kjønn, familieliv og delt bosted.» *Tidsskrift for kjønnsforskning* (4-2006). (T 2006:043)

Lindblad, Sven & Sten Høyendahl: «'Den retferdige Guds Vrede': Fattigdom og nødsår i Follo tidlig i 1740-årene.» *Follominne*, (44): 77-103 (T 2006:055).

Lorentzen, Håkon: «Commentary on Erik Amnå: Democracy and Civil Society.» *Journal of Civil Society*, 2 (2):165–168 (T 2006:046).

Narud, Hanne Marthe & Henry Valen: «Det norske Storting: Et «folketing» eller en samling «politiske broilere?»» *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift*, 22 (4): 359–392. (T 2006:035)

Nilsen, Kjersti Misje: «Har vi mindre jobbstabilitet i Norge?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (2):181–190. (T 2006:042)

Rogstad, Jon & Monica Lund: «Den demokratiske utfordring». I: Anne Britt Djuve, Hanne Cecilie Kavli og Monica Lund (red.) *Integreringskart 2006*. IMDI-rapport nr 1. (T 2006:002)

Rogstad, Jon: «Innvandrere i alle land, foren eder». I: Arne H. Rolijordet (red.) *Kollektiv og individ. En debattbok om mangfold og fellesskap i individenes tidsalder*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (T 2006:027)

Rogstad, Jon: «Den flerkulturelle bedriften – et spørsmål om moral?» *Horisont - Næringspolitisk tidsskrift*, 2/2006. (K 2006:013).

Schøne, Pål & Inés Hardoy: «The part-time wage gap in Norway: How large is it really?» *British Journal of Industrial Relations*, 44 (2):263–282. (T 2006:011)

Schøne, Pål: «Determinants and Developments of Employer Provided Training: Evidence from a Wage Compressed Environment». *Journal of Vocational Education and Training*, 58:237–254. (T 2006:020)

Schøne, Pål: «Hvor mye betyr barn for lønnsforskjeller?» *RØST* (1-2006). (T 2006:050)

Schøne, Pål: «Ottar Brox: Arbeidskraftimport. Velferdsstatens redning – eller undergang?» *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9 (4):266–269. (T 2006:039)

Seippel, Ørnulf: «Sport and Social Capital». *Acta Sociologica*, 49(2):169–183. (T 2006:021)

Seippel, Ørnulf: «The Meanings of Sport: Fun, health, beauty or community?» *Sport in Society*, 9 (1):51–70. (T 2006:003)

Sivesind, Karl Henrik: «Hvor omfattende kan et frivillighetsregister bli? Notat til Arbeidsgruppe for utredning av etablering av et frivillighetsregister». I: Geir Woxholth (red.) *Frivillighetsregister*, NOU 2006:15. Oslo: Kultur- og kirke departementet. (T 2006:023)

Slagstad, Rune: «Professorturisten.» I: Fredrik Engelstad, Even Lange, Helge Pharo og Erik Rudeng (red.) *Demokratisk konservatisme. Frihet, fremskritt, fred. Festskrift til Francis Sejersted*. Pax: Oslo:22–45. (T 2006:034)

Solheim, Jorun & Mari Teigen: «Det kjønnssegregerte arbeidslivet. - Likestillingsens snublestein?» *Tidsskrift for kjønnsforskning* (3/2006):5–20. (T 2006:030)

Storvik, Aagoth Elise: «Glasstaket – metafor med utilsiktede virkninger? . Kjønn, ledelse og rekruttering i staten». *Sosiologisk Tidsskrift*, 14 (3):219–253. (T 2006:029)

Teigen, Mari: «Die norwegische Gender-Politik: Quoten und aktive Förderung». *WSI-Mitteilungen*, (3):138–143. (T 2006:014)

Teigen, Mari: «Holdning til likestilling - nye polariseringstendenser». *Sosio-
logisk tidsskrift*, 14:254–275. (T 2006:028)

Teigen, Mari: «Kjønn og politikk». I: Jørgen Lorentzen og Wencke Mühleisen (red.) *Kjønnforskning. En grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget:185–197. (T 2006:012)

Theien, Iselin: «From information to protection. Consumer politics in Norway and Sweden in the 1960s and 1970s». *Jahrbuch für Wirtschaftsgeschichte* 2006/1:29–43. (T 2006:025)

Theien, Iselin: «Shopping for the 'People's Home'. Consumer Planning in Norway and Sweden after the Second World War». I: Chatriot, A., M.-E. Chessel og M. Hilton (red.) *The Expert Consumer. Associations and Professionals in Consumer Society*. Aldershot: Ashgate:137–150. (T 2006:026)

Valen, Henry: «Valgforsker på gjengrodde stier». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 47 (1):125–135. (T 2006:009)

Aardal, Bernt & Guro Elin Stavn: «Enda flere skifter parti». *Samfunnsspeilet* (3/2006):2–8. (T 2006:024)

8.5 Vitenskapelig publisering

Tabell 3 inneholder en oversikt over instituttets vitenskapelige publikasjoner i 2006 sammenliknet med 2005 og 2004.

Oversikten er med hensikt gjort restriktiv. Den omfatter ikke hele publikasjonslisten. Her er bare tatt med arbeider av forskere som har ansettelse ved ISF og som er knyttet til instituttet på mer enn halv tid.

Tabellen er utarbeidet på bakgrunn av NIFU-STEPS kriterier for rapportering av nøkkeltall for forskningsinstitutter.

Tabell 3. Vitenskapelige publikasjoner

	2004	2005	2006
Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee	13	18	13
Artikler i norske vitenskapelige tidsskrifter med referee	13	10	15
Artikler i vitenskapelige antologier	27	25	12
Vitenskapelige monografier	5	8	5
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	7	4	4
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter («proceedings»), fagtidsskrifter	2	10	19
Rapporter i egen rapportserie	17	11	11
Rapporter i ekstern rapportserie	3	11	10
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	36	33	29
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	126	97	86
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	44	40	30

8.6 Kongresspapers og -foredrag

Kongresspapers og -foredrag skrevet av ISF-forskere presenteres med sam-mendrag og eventuelt i fulltekstversjon på instituttets nettsider.

Allern, Elin Haugsgjerd & Jo Saglie: «The Changing Involvement of Interest Groups in Norwegian Electoral Politics». Paper presentert på arbeidsgruppa «Competitors to Parties in Electoral Politics: The Rise of Non-party Actors», ECPR Joint Sessions of Workshops, Nicosia, Kypros, 25.–30. april 2006 (P 2006:007).

Allern, Elin Haugsgjerd: «The Relation of Norwegian Political Parties to Interest Organizations. A Comparative Analysis». Paper presentert på ESRC-seminaret «Hollow cartels or embedded institutions? The centre-right and «civil society», Leiden University, Leiden, 3. februar 2006. (P 2006:008)

Bergh, Johannes: «Class Voting and Issue Voting: A Trend-Analysis of Four Democracies.» Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap, Bergen, 4.–6. januar 2006 (P 2006:036).

Dale-Olsen, Harald: «Total mobilitet 1990-2004». ISF paper 2006:2 (P 2006:002)

Ellingsæter, Anne Lise: «'Old' and 'new' politics of time to care: three Norwegian reforms». Paper presentert på konferansen «Welfare State Change. Conceptualisation, Measurement and Interpretation», Store Restrup Herregaard, Aalborg, 13.-15. januar 2006 (P 2006:31).

Ellingsæter, Anne Lise: «Postindustrielle tidskontrakter». Foredrag, workshop «Könsperspektiv på ekonomiska begrepp, ekonomisk teori och ekonomiska relationer». Stockholm, 22.-23. februar 2006. (P 2006:039)

Engelstad, Fredrik: «Citizen power and the quality of democracy». Roberta Buffett Lecture 2006, Northwestern University, 4. oktober 2006. (P 2006:005)

Engelstad, Fredrik: «Reading Ibsen in a sociological perspective. - potentials and limitations». Paper presentert på the 11th International Ibsen Conference, Oslo, 21.-27. august 2006. (P 2006:015)

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl: «Policy-making in sports: the Norwegian case». Paper presentert på ECPR Joint Sessions, Nicosia, Kypros, 25.-30 april 2006. (P 2006:017)

Gulbrandsen, Trygve: «Elite integration and institutional trust in Norway». Paper presentert på the 20th IPSA World Congress, Fukuoka, 9.-13. juli. (P 2006:016)

Hagelund, Anniken: «Dealing with dilemmas. Eller litt om livet blant snille bakkebyråkrater, introduksjonsprogram, makt, dilemmaer og løsningsstrategier». Paper presentert på workshop om innvandrere i de nordiske arbeidsmarkedene, Fafo, Oslo, 7. september 2006 (P 2006:018).

Jensen, Ragnhild Steen & Pål Schøne: «Female Managed Firms – Does it make a Difference?» Paper presentert på the European Sociological Association's interim conference «Gender (in)equality in the European Labour Market». Lisboa, 6.-8- september. (P 2006:010)

Lidén, Hilde & Hilde Rusten: «Children's participation rights in Asylum Proceedings. New lessons from Norway». Paper presentert på internasjonalt seminar om «Children as new citizens and the best interest of the child. Challenges to contemporary democracies». Trondheim, 7.-8. desember 2006. (P 2006:027)

Lidén, Hilde: «Challenging Participation Rights of Young People . – Youth Council as a case». Paper presentert på Participation. European conference, Trondheim, 21.-22. februar 2006 (P 2006:020).

Lidén, Hilde: «Migration policy and popular imagination of transnational marriages. Norway as case». Paper presentert på «Conference on Intermediated cross-border marriages in Asia and Europe». Taipei, Taiwan, 20. September 2006. (P 2006:025)

Lidén, Hilde: «Oppvekst i flerkulturelle nabolag». Innlegg på workshop ved Socialforskningsinstituttet i København. København, 15. juni 2006. (P 2006:024)

Røed, Marianne og Pål Schøne: «Does high product market competition benefit immigrants?» Paper presentert på EALE-konferansen i Praha, september 2006 (P 2006:021).

Røed, Marianne og Pål Schøne: «Does high product market competition benefit immigrants?» Paper presentert på Socialforskningsinstituttet (SFI) i København, april 2006 (P 2006:28)

Røed, Marianne, Michael Rosholm og Pål Schøne: «Are New Work Practices and New Technologies Biased against Immigrant Workers?» Paper presentert på the CREAM-Target conference in London, april 2006 (P 2006:035).

Saglie, Jo: «Massepartier i cyberspace? Om bruk av IKT i norske partier». Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap, Bergen, 4.-6. januar 2006 (P 2006:006).

Seippel, Ørnulf: «Public Policies and Voluntary Organizations for Sport Facilities». Paper presentert på konferansen «Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties». 4.-5. desember 2006, Bocconi University, Milano. (P 2006:034)

Seippel, Ørnulf: «Sports in civil society: Networks, social capital and influence». Paper presentert på the XVI ISA World Congress of Sociology, Durban, 23.-29. juli 2006. (P 2006:019)

Sivesind, Karl Henrik: «Depreciating social capital? Changes in Norwegian teenagers' participation in voluntary organizations from 1992 – 2002». Paper presentert på konferansen «Reassessing Civil Society, the State, and Social Capital: Theory, Evidence, Policy» Ullensvang Fjordhotell, Lofthus, Hardanger, 11.-13. mai 2006. (P 2006:013)

Sivesind, Karl Henrik: «The Nordic Nonprofit Sector in Comparative Perspective – is there a Nordic Model of Civil Society?» Paper presentert på CINEFOGO-konferansen «The Role and Organisation of European Civil Society – Its relationship to state and business and its importance for welfare provision and social cohesion», Comwell Hotel, Roskilde, 15.-17. november 2006. (P 2006:012)

Sivesind, Karl Henrik: «The Scandinavian voluntary sector in comparison». Paper presentert på konferansen «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association», organized by Centre for Civil Society Study and Development (KUAK), and Network on European Voluntary Associations, Tallinn University, 23.-25. november, 2006. (P 2006:011)

Sivesind, Karl Henrik: «Volunteering and social protection. The Nordic Countries in Comparative Perspective». Paper presentert på the 16th World Congress in Sociology, International Sociological Association (ISA) i Durban, South-Africa, 23.-29. juli 2006.. (P 2006:014)

Skjørten, Kristin: «Avisers fremstilling av vold mot kvinner i nære relasjoner». Paper presentert ved Forskerkonferanse arrangert av Nordisk samarbeidsråd for kriminologi. Island, 4.-7. mai, (P 2006:030)

Skjørten, Kristin: «Co-deciding child in shared residence decisions». Paper presentert på forskerseminaret Children as 'new citizens' and the 'best interest of the child', Trondheim, 7.-8. desember 2006. (P 2006:033)

Teigen, Mari: «FOCUS – The European Dimension». Paper presentert på Universitat de Girona, 21. oktober 2006 (P 2006:009).

8.7 Kronikker og avisartikler

Kronikker og avisartikler skrevet av ISF-forskere presenteres med sammen-
drag og eventuelt i fulltekstversjon på www.samfunnsforskning.no.

Barth, Erling: «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.» *NAVO Orienterer*, 1/2006 (K 2006:022).

Brochmann, Grete: «Fortellingen om Norge.» *Aftenposten*, 15.08.06 (K 2006:011).

Brochmann, Grete: «Statsborgerskap i det nye Norge.» *Morgenbladet*, 23.06.06 (K 2006:007).

Ekberg, Espen & Jon Vatnaland: «Coop i 100.» *Dagbladet*, 27.06.06 (K 2006:006).

Enjolras, Bernard: «Idrettens økonomi og pengestrømmer i kraftig endring.» *Idrett & Anlegg*, august 2006 (K 2006:012).

Gulbrandsen, Trygve: «Unionisation: The Norway way.» *Families in Business*, July/august 1006, no. 27 (K 2006:015).

Gullestad, Marianne: «Om å se og bli sett.» *Klassekampen*, 29.03.06 (K 2006:002).

Gullestad, Marianne: «Orientalisme på norsk.» *Morgenbladet*, 5.05.06 (K 2006:003).

Langeland, Nils Rune: «Barneteater om AKP(ml). Anmeldelse av Hans Petter Molands filmatisering av Gymnaslærer Pedersen». *Dag og tid*, 18.02.06 (K 2006:024).

Langeland, Nils Rune: «Den lykkelige 68-generasjonen». *Aftenposten*, 17.07.06. (K 2006:019)

Langeland, Nils Rune: «Djevel på høglys dag». *Klassekampen*, 15.07.06. (K 2006:028)

Langeland, Nils Rune: «Dødsforakta til islamistane». *Aftenposten*, 15.09.06. (K 2006:020)

Langeland, Nils Rune: «Men dette var livet ditt, Kjell Magne!» *Dag og tid*, 10.11.06. (K 2006:016)

Langeland, Nils Rune: «Nye amerikanske mytar». *Afteposten*, 18.12.06. (K 2006:021)

Langeland, Nils Rune: «Pappvin-dekadensen». *Klassekampen*, 28.01.06. (K 2006:025)

Langeland, Nils Rune: «Rase og demokrati». *Klassekampen*, 26.05.06. (K 2006:027)

Langeland, Nils Rune: «Solid og velkjend Samtiden». *Morgenbladet*, 08.09.06. (K 2006:014)

Langeland, Nils Rune: «Vestkantsosialismen». *Klassekampen*, 15.03.06. (K 2006:026)

Langeland, Nils Rune: «Viktig norsk samtidshistorie. Anmeldelse av Paul Knutsen: Livet før døden - Human-Etisk Forbund 1956-2006». *Fri Tanke*, 01-06. (K 2006:023)

Lidén, Hilde: «Minoritetsungdom som samtidsspeil». *www.samfunnsforskning.no*, 26.07.06. (K 2006:010)

Lidén, Hilde: «Vold i serieekteskap». *Dagbladet*, 23.01.06. (K 2006:001)

Lindblad, Sven: «Ole-Jørgen Skog til minne». *Akershus Amtstidende*, 11.10.06. (K 2006:8)

Lorentzen, Håkon: «Det globale sivilsamfunn - og det lokale». *www.samfunnsforskning.no*, 19.07.06. (K 2006:009)

Rogstad, Jon: «Mitt skip er belastet med...» *Sosiolognytt*, nr. 4-2006. (K 2006:018)

Schøne, Pål: «Kontantstøtten: en trussel mot den norske modellen?» Lederartikkel, *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 1/2006. (K 2006:005)

Schøne, Pål: «Store utfordringer». Lederartikkel, *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 2/2006. (K 2006:004)

Sivesind, Karl Henrik: «Frivillig arbeid i Norge». *NopusNytt*, nr. 4-2006. (K 2006:017)

Teigen, Mari: «Hver sin verden?» *Dagbladet*, 15.09.06. (K 2006:014)

Konferanser og seminarer

9.1 Konferanser

CINEFOGO Conference «The Role and Organisation of European Civil Society – Its relationship to state and business and its importance for welfare provision and social cohesion»

Comwell Hotel, Roskilde, 15.-17. november, 2006

Faglig medansvarlig: Karl Henrik Sivesind

EVA Conference «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association»

Tallinn University, 23.-25. november 2006

Faglig medansvarlig: Karl Henrik Sivesind

9.2 Seminarer

Workshop on the Use and Analysis of Employer-Employee Data

Institutt for samfunnsforskning, 9. – 11. januar 2006.

Faglig ansvarlig: Erling Barth

Frivillighet i Oslo-idretten

Seminar og debatt om betydningen av frivillig innsats i idretten, arrangert av

Institutt for samfunnsforskning og Oslo Idrettskrets.

Institutt for samfunnsforskning, 15. mars 2006

Faglig ansvarlig: Håkon Lorentzen, Institutt for samfunnsforskning

Intersectionality - a fruitful concept?

Seminar med professor Harriet Bradley, University of Bristol
Institutt for samfunnsforskning, 28. april 2006
Faglig ansvarlig: Jorun Solheim

Jubileumsseminar – Det norske sett med flere øyne

Fagseminar i anledning Marianne Gullestads 60-årsdag
Institutt for samfunnsforskning, 2. mai 2006
Faglig ansvarlig: Jørgen Moland/ Informasjonsavdelingen

Workshop: «The segregation of work in the new economy»

Fagseminar om segregeringsprosesser i det moderne arbeidslivet.
Institutt for samfunnsforskning, 15.-16. mai 2006
Fagansvarlig: Jorun Solheim

Nordisk valgforskermøte

Seminar med nordiske valgforskere
Institutt for samfunnsforskning, 18.-19. mai 2006
Faglig ansvarlig: Bernt Aardal

Jubileumsseminar – Civil society and Globalism

Fagseminar i anledning Håkon Lorentzens 60-årsdag.
Institutt for samfunnsforskning, 14. juni 2006
Faglig ansvarlig: Jørgen Moland/ Informasjonsavdelingen

CINEFOGO meeting «Citizen Participation in Policy Making»

University of University of the West of England, Bristol, 15. - 16. juni 2006
Faglig medansvarlig: Karl Henrik Sivesind

Politisk representasjon og deltakelse: Kjønn og etnisitet

Institutt for samfunnsforskning, 22. september 2006
Faglig ansvarlig: Mari Teigen

9.3 Instituttseminarer

I løpet av året ble det arrangert fem «pizzaseminarer» med innledere utenfra, hvor instituttets ansatte og inviterte gjester deltok. Formålet er formidling av faglig relevant stoff på tvers av faggrenser i en uformell atmosfære. Seminarvirksomheten bidrar også til at instituttet opprettholder kontakten med andre samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøer. En seminarkomiteé bestående av Ragnhild Steen Jensen, Ørnulf Seippel, Bernard Enjolras, Eivind Merok, Gutorm Aanes, Rune Karlsen, Jon Rogstad og Johanne Severinsen har i 2006 vært ansvarlige for programmet.

Høyesteretts makt og avmakt

Onsdag 18. januar

Innledere

- Nils Rune Langeland, Institutt for samfunnsforskning
- Dag Michalsen, Institutt for offentlig rett
- Erling Sandmo, Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier
- Ingse Stabel, Høyesterett

Demokratisk kapitalisme

Onsdag 5. april

Innledere

- Francis Sejersted, Institutt for samfunnsforskning
- Sissel Myklebust, Senter for teknologi, innovasjon og kultur, UiO
- Rolf Utgård, rådgiver og tidligere konserntillitsvalgt i Kværner

Fotball – det viktigste i verden

Onsdag 31. mai 2006

Innledere

- Hans K. Hognestad, Høgskolen i Bø
- Arve Hjelseth, Høgskolen i Nord-Trøndelag
- Cathrine Sandnes, redaktør i Samtiden
- Ørnulf Seippel, Institutt for samfunnsforskning
- Ingebrigt Steen Jensen, Stabæk fotball

Flertallsregjering – løsningen på alle styringsproblemer?

Onsdag 18. oktober 2006

Innledere

- Martin Kolberg, Arbeiderpartiet
- Hege Skjeie, Institutt for statsvitenskap, UiO
- Fredrik Sejersted, Regjeringsadvokaten

Tro, håp og gavebok – Integrasjonsløfte(t) og en ny lov om statsborgerskap

Torsdag 16. november 2006

Innledere

- Libe Rieber-Mohn, statssekretær i Arbeids- og inkluderingsdepartementet
- Grete Brochmann, Institutt for samfunnsforskning
- Olaf Aagedal, Diakonhjemmet Høgskole

9.4 Presentasjonsseminarer

Bokseminar: Hva er innvandring

Lansering av boken *Hva er innvandring* av Grete Brochmann, i samarbeid med Universitetsforlaget.

Institutt for samfunnsforskning, 8. november 2006

Faglig ansvarlig: Jørgen Moland

9.5 Vilhelm Aubert Memorial Lecture

I samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo arrangerer instituttet årlig «Vilhelm Aubert Memorial Lecture». Forelesningen i 2006 ble arrangert 26. september ved Universitetet i Oslo. Foreleser var Nancy Fraser, professor i politisk filosofi ved New School for Social Research, New York, USA.

Seminar ved Institutt for samfunnsforskning, 25. september:

Reframing justice in a globalizing world

Åpen forelesning ved Universitetet i Oslo, 26. september:

Abnormal justice

9.6 Arvid Brodersen-forelesning

Fra 1998 har P.M. Røwdes stiftelse årlig holdt en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersen og P.M. Røwdes. Årets forelesning ble arrangert 1. november ved Institutt for samfunnsforskning.

Foredrag ved Harald Norvik: *En norsk modell for eierskap? Statoil som lærestykke.*

Formidling

Forskningsresultater dokumenteres gjennom instituttrapporter, bøker, tidsskriftartikler, artikler i antologier og innlegg på vitenskapelige konferanser. Formidling av forskningsresultatene til oppdragsgiverne gjøres i hovedsak i form av rapporter eller artikler, men også gjennom foredrag, seminarer og egne avisinnlegg. I tillegg kommer den formidlingen som skjer gjennom undervisning og veiledning av studenter og stipendiater. Fullstendig oversikt over rapporter, artikler, bøker og konferansebidrag av er gitt i kap. 8.

Internett er ISFs viktigste kanal for allmennrettet formidling. I 2006 har nettsidene hatt i underkant av 900 besøkende per dag mot ca 800 i 2005 og ca 180 da vi startet registreringen våren 2003. Mer om nettsidene i kap. 10.4

10.1 Tidsskrifter

Tidsskrift for samfunnsforskning (TfS) ble startet av instituttet i 1960. Det gis ut fire ganger årlig av Universitetsforlaget, med støtte fra instituttet og Norges forskningsråd. Hovedvekten legges på originalartikler av norske forskere basert på empiriske undersøkelser. Ved siden av å gjenspeile mangfoldet i norsk samfunnsforskning, gir tidsskriftet også plass for utdyping.

Tidsskriftet publiserer bokanmeldelser, debattstoff og forskningspolitiske innlegg. Tidsskriftet kom i 2006 med 4 hefter. Karl Henrik Sivesind har i 2006 vært ansvarlig redaktør med Jan-Paul Brekke, Marianne Gullestad, Jo Saglie og Iselin Theien som medredaktører. Katrine Denstad var redaksjonssekretær. Redaksjonsrådet består av 11 medlemmer og er tverrfaglig sammensatt med representanter fra ulike forskningsmiljøer og landsdeler.

Tidsskriftet tilgjengeliggjøres digitalt fortløpende for skjermlesing på instituttets nettsider. Abonnement på *Tidsskrift for samfunnsforskning* tegnes gjennom Universitetsforlaget.

Søkelys på arbeidsmarkedet ble startet i 1984 og kommer med to hefter i året. Tidsskriftet er populærvitenskapelig og presenterer forskningsbasert stoff om sysselsetting, arbeidsledighet, lønnsutvikling og arbeidsmiljø. Målgruppen er andre forskere, utredere, saksbehandlere og beslutningstakere innenfor forvaltning, arbeidsmarkedsetaten og organisasjoner. *Søkelys på arbeidsmarke-*

det gis ut av instituttet med støtte fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Pål Schøne var redaktør for tidsskriftet i 2006. Øvrige redaksjonsmedlemmer var Erling Barth, Trygve Gulbrandsen, Geir Høgsnes, Ragnhild Steen Jensen, Marianne Røed, og Jon Rogstad. Guttorm Aanes var redaksjonssekretær frem til Johanne Severinsen overtok i mai 2006.

Søkelys på arbeidsmarkedet gjøres tilgjengelig digitalt fortløpende. Siste utgave kan kun leses på skjerm, mens tidligere utgaver kan skrives ut. Tidsskriftet distribueres av instituttet. Abonnement kan tegnes på samfunnsforskning.no eller ved henvendelse til instituttet. Se kapittel 10.5 for mer informasjon om forestående endringer av tidsskriftet.

ISF utgir tidsskriftet *Nordic Journal of Political Economy* (NOPEC), med Halvor Mehlum, Økonomisk institutt, UiO, som ansvarlig redaktør. Tidsskriftet kommer ut med to hefter i året og gjøres tilgjengelig digitalt fortløpende etter samme mønster som *Søkelyset*. Det arrangeres årlige NOPEC-seminarer.

I samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, redigerer ISF årboken *Comparative Social Research*, utgitt av Elsevier Science. Fredrik Engelstad er ansvarlig redaktør. Medredaktører er Lars Mjøset, Grete Brochmann, Arnlaug Leira, Ragnvald Kalleberg. Idunn Seland er redaksjonssekretær. I 2006 utkom *Comparative Studies of Social and Political Elites* (Vol. 23) redigert av Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen.

10.2 ISF-rapporter

Sluttresultater fra instituttets forskningsprosjekter blir ofte trykket i instituttets rapportserie (se kapittel 8.1). Rapporter og tidligere utgitte arbeidsnotater kan lastes ned fra www.samfunnsforskning.no. Samme sted kan trykket versjon av rapportene (og alle bøker) kjøpes. I 2006 utga instituttet 12 rapporter, samme antall som i 2005.

Siden mars 2003 har vi solgt en rekke rapporter og bøker på Internett, og i 2006 tilsvarte salgsinntektene omtrent omkostningene ved trykking. Et stort antall rapporter er også lastet ned i fulltekst. Salget av rapporter har i alle år variert, så det er vanskelig å vurdere hvordan fulltekst på nett har virket på salget av trykte publikasjoner. Vi kan likevel slå fast at spredningen av forskningen har økt betydelig.

10.3 ISF Sammendrag

Sammendrag av rapporter samles i *ISF Sammendrag*, som utgis kvartalsvis. Heftene inneholder også sammendrag av bøker utgitt på forlag og artikler publisert i norske og utenlandske tidsskrifter og antologier. Målgruppen for sammendragsserien er massemediene, offentlige myndigheter, organisasjoner og andre forskningsinstitusjoner. Abonnement på sammendragsserien er gratis og tegnes på nettet eller ved henvendelse til instituttet. Sammendragsserien har i 2006 hatt i underkant av 1300 abonnenter av trykket versjon. Digitalutgaven har i underkant av 50 abonnenter, et tall vi håper vil stige i 2007. I en brukerundersøkelse gjennomført på nyåret 2006, fremkommer det at leserne av sammendragsserien er godt fornøyd både med tekstenes tilgjengelighet og lengde. Noen ønsker seg en mer «moderne» layout, mens flertallet (47 prosent, N=231) er fornøyd også med formen. I 2007 vil sammendragsserien få ny layout, mens innholdet i hovedsak vil være det samme.

10.4 Hjemmesider på Internett

Oppdatering og vedlikehold av nettsidene er en vesentlig del av de ansattes formidlingsarbeid. Forskerne melder inn nye publikasjoner, prosjekter og arrangementer, samt bidrar med tekst til webnyheter, sammendragsserien og publikasjons- og prosjektpresentasjoner.

Nettsidene og innholdstypene har i hovedsak vært uendret i 2006. I gjennomsnitt hadde nettsiden ca 900 unike besøkende per dag i 2006¹. Bruken har vært relativt jevnt fordelt gjennom hele året, med topper i begynnelsen av hver termin. Totalt har over 300.000 eksterne brukere besøkt samfunnsforskning.no i 2006 mot ca 260.000 i 2005, 180.000 i 2004 og 60.000 i 2003. Antall treff på sidene er høyt og skulle indikere at den typiske brukeren klikker seg inn på et stort antall sider per besøk. Antallet abonnenter på elektroniske nyheter er steget til 831, mot 609 i 2005 og 375 i 2004. Tallene viser antall oppføringer totalt og ikke unike brukere. De som ikke abonnerer på alle nyheter (285 personer) kan være oppført på flere tematiske undergrupper.

I 2006 gjennomførte vi på nyåret en brukerundersøkelse av den eksterne webtjenesten som ble presentert i fjorårets årsmelding. Denne undersøkelsen ga ikke grunnlag for store endringer verken i innholdstyper eller struktur. Høsten 2006 gjennomførte vi en tilsvarende brukerundersøkelse av internsidene. Undersøkelsen viste at alle ansatte bruker internsidene aktivt til å

1. Webalizer Version 2.01 benyttes som statistikkprogram. Programmet er satt opp til å ikke telle internt bruk, samt overse alle kjente søkemotorer. Ikke kjente søkemotorer utgjør en feilkilde tilsvarende 10-20% for høye tall. Tallene oppgitt i årsmeldingen er justert for denne feilkilden.

skaffe seg informasjon, og at nesten alle redigerer og publiserer informasjon om seg selv eller sin forskningsgruppe. Konsekvensen av dette er at vi i 2007 vil forsøke å ta den interne delen av websidene ett skritt videre i retning av mer personlig informasjon. Altså en spalte med de siste e-poster, agenda, nyhetsvarsling etc.

10.5 Brukerkontakt

Forskerne ved ISF har jevnlig møter med oppdragsgivere og brukergrupper. Til dels har det vært uformelle samtaler i forbindelse med rapportering fra prosjekter, til dels har brukerkontakten skjedd gjennom seminarer. I 2006 har det i tilknytning til arbeidet med tidsskriftet *Søkelys på arbeidsmarkedet* vært flere møter med oppdragsgiver og Forskningsrådets arbeidslivsprogram. Dette har medført at tidsskriftet i 2007 vil få en noe bredere profil og utkomme i tre utgaver mot tidligere to. Tidsskriftet vil endre siste ledd i navnet, fra *Søkelys på arbeidsmarkedet* til *Søkelys på arbeidslivet*. Målet er å øke antallet artikler basert på kvalitative studier av arbeidslivet.

I 2006 har ISF gjennomført flere arrangementer som har rettet seg mot oppdragsgivere, eksempler kan være seminarer og Sensommertreffet. Av åpne arrangementer rettet mot brukere, forskere, journalister og folk flest, kan nevnes kveldsdebatter (pizzaseminar) og boklanseringer (se liste i kap. 9).

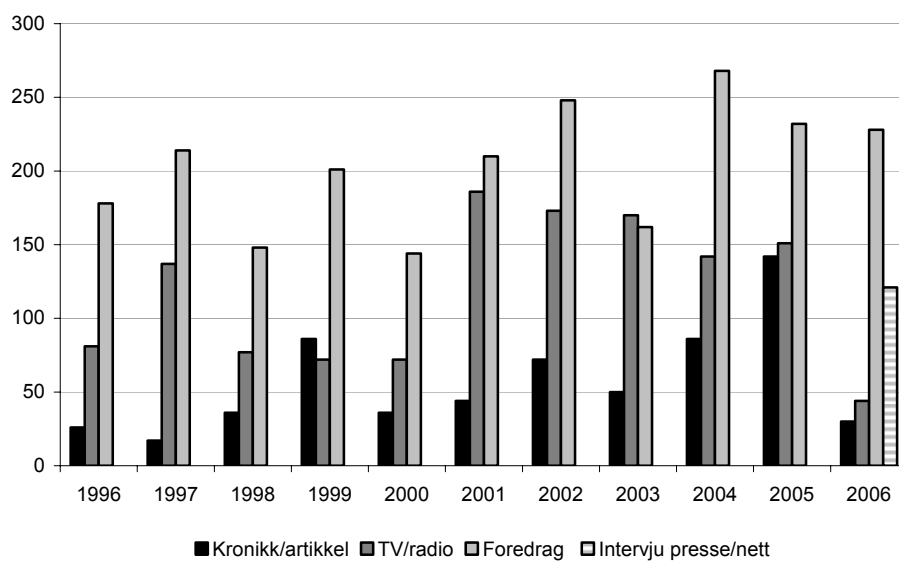
10.6 Mediekontakt og formidling til allmennheten

ISF abonnerer på elektroniske presseklipp fra Magentanews. I løpet av året er det registrert 1628 treff der våre forskere eller instituttet er nevnt i et medieoppslag. Av disse ble det videreformidlet 210 saker på www.samfunnsforskning.no. Tallene for 2005 var 2384/282.

Figur 3 og tabell 4 viser ISF-ansattes egenrapporterte mediedeltagelse. Eksempelvis kan vi se at det ble forfattet 30 avisinnlegg av forskere ved ISF. Søylene lengst til høyre er ny i år, og viser antall intervjuer i presse og på internett der våre forskere har uttalt seg. I 2006 ble det holdt 228 foredrag og innledninger rettet mot fagmiljøer og allmennheten mot 232 i 2005.

Data som bygger på hva de ansatte selv har innrapportert er et langt strengere mål enn tallene fra Magentanews. Dette skyldes bl.a. at vi kun teller hovedoppslaget, og ikke alle underoppslag generert av f.eks. en NTB-sak. Samlet er det en nedgang fra 2005, noe som delvis skyldes at flere aktive debattanter har sluttet ved ISF i 2006, og at det verken var kommune- eller stortingsvalg i fjor. Tallene viser likevel at ISF i tråd med målsettingene er godt synlige i mediene i 2006.

Figur 3. Formidling 1996–2006

Tabell 4. Allmennrettet formidling 2001–2006

	Antall			Gjennomsnitt	
	2004	2005	2006	2001-2003	2004-2006
Avisinnlegg og kronikker skrevet av ISF-forskere	86	142*	30	55	86
Antall forskere	20	19	15		
Intervjuer i presse og på internett	-	-	121		
Antall forskere	20	19	27		
Innslag i radio og TV	181	151	44	176	112
Antall forskere	24	21	8		

* Antall ikke direkte sammenliknbart med de andre årene. Beregnet etter andre kriterier.

10.7 Annen forskningsformidling

I tillegg til deltakelse på seminarer og konferanser driver forskerne utstrakt formidling rettet mot andre fagmiljøer og allmennheten, i form av innledninger og foredrag.

Tabell 5. Annen forskningsformidling i perioden 1998–2006

Antall			Gjennomsnitt		
2004	2005	2006	1998-2000	2001-2003	2004-2006
268	232	228	164	206	242

Spørsmål knyttet til formidlingsaktivitene ved Institutt for samfunnsforskning kan rettes til isf-info@samfunnsforskning.no eller informasjonsleder Jørgen Moland, 23 08 61 67.

Administrasjon og økonomi

11.1 Biblioteket

Biblioteket har 5 ansatte (4½ stillinger). I tillegg til ISF betjenes forskere ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA), ansatte ved Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne, samt biblioteker og andre eksterne brukere. Utlånet var i 2006 på 7.300 publikasjoner (tidsskriftsartikler, bøker, rapporter, statistikk), og det ble foretatt et tilsvarende antall lånefornyelser. Antall utlån fra egen samling var 3.650. Samlet antall fjernlån fra andre biblioteker var også 3.650. Fjernlånet fordelte seg på 1.770 tidsskriftsartikler og 1.880 bøker. Til sammen 270 artikler og bøker måtte lånes inn fra biblioteker i utlandet. 70 artikler ble kopiert til eksterne lånere.

Bibliotekets katalog består nå av en database på omkring 50.500 bibliografiske referanser. Det meste er bøker, rapporter og statistiske publikasjoner, men databasen inneholder også en del registreringer av artikler i tidsskrifter og redigerte bøker. Omkring 1.000 referanser ble registrert i databasen i 2006. I tillegg ble en rekke tidsskriftshefter strekkode-registrert for interne utlån. Antall abonnemeter på periodika er ca. 290. Bibliotekets samling er totalt på ca. 1.300 hyllemeter, fordelt på to avdelinger og fire magasiner.

Det ble utført en rekke litteratursøk etter ønsker fra forskerne, ikke minst i forbindelse med utarbeidelse av kunnskapsoversikter og ved igangsetting av forskningsprosjekter. Det ble videre utarbeidet en omfattende bibliografi over Francis Sejersteds forfatterskap, publisert i festskriftet *Demokratisk konservatisme* (Pax forlag, 2006).

Biblioteket lastet ned 90 rapporter i fulltekst fra Internett i 2006. Databasene AgeLine og MEDLINE ble i løpet av året gjort tilgjengelige for forskerne via Cambridge Scientific Abstracts (CSA) på Internett. Det ble i tillegg tegnet abonnement på Kunnskapsforlagets ordbokstjeneste Ordnett.no og artikkel-basen JSTOR. Denne databasen inneholder tidsskriftsartikler i fulltekst. Omkring 780 artikler ble lastet ned fra JSTOR i 2006, nærmere 200 av disse via biblioteket. 1.150 avisartikler ble lastet ned fra ATEKST.

11.2 IT-avdelingen

IT-avdelingen har 3 ansatte, som betjener administrasjon og forskere ved ISF, NOVA og Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne.

Avdelingen er ansvarlig for et moderne lokalnett med Internett-forbindelse. De viktigste arbeidsområdene i avdelingen er drift og videreutvikling av lokalnettjenestene, enkel programutvikling innen databaser og regneark, og individuell brukerstøtte innen kontorprogrammer og statistikk.

Lokalnettet består av et ryggradsnett basert på multimode-fiber og 3 Ethernet-switcher med 1 gigabit-hastighet. Dette ble installert i 2003. Kapasiteten fordeles til brukerne med en hastighet på 100 megabit/sek. Internett-forbindelsen er på 2 megabit/sek., og går til Uninett AS, som også er ansvarlige for drift av tilknytningen. Vi har en 2 megabit-forbindelse til NOVAs kontorer i Bogstadveien.

I dette nettet har vi i dag 7 servere, 5 med Novell Netware, 1 med Red Hat Linux og 1 med Microsoft Windows Server 2003. Tilsammen er ca. 180 arbeidsplassmaskiner knyttet til nettet, der det også er 10 nettverksskrivere. Totalt har serverne mer enn 2 terabyte lagringsplass, og det skrives årlig ut omtrent 1 million sider på laserskriverne. Sikkerhetskopiering av data skjer til båndstasjoner av typen SuperDLT og LTO-3.

De mest brukte programmene er Microsoft Office til produksjon av dokumenter og figurer, samt enkle databasefunksjoner. Pegasus Mail brukes som e-postklient. SPSS, SAS og Stata dekker statistikkfeltet på en god måte. Adobe Acrobat, Photoshop, Illustrator og InDesign er også i bruk i administrasjonen og av enkelte forskere.

11.3 Sekretariatsoppgaver

Instituttet har siden 1992 vært regnskapsfører for *European Consortium for Sociological Research* (ECSR).

ISF utfører sekretariatsoppgaver for *P. M. Røwdes stiftelse – til støtte av forskning omkring norsk økonomisk utvikling*. Stiftelsen støtter forskning om norsk økonomisk utvikling, med vekt på handel og industri. P. M. Røwdes stiftelse utdeler årlig ett eller flere stipend på opp til 100.000 kroner. Fra 1998 arrangerer stiftelsen årlig en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersens minne (se kap. 9.5).

Fra 1997 er Norsk sosiologforenings sekretariat/medlemsarkiv lagt til instituttet.

11.4 Instituttets økonomi

Størstedelen av virksomheten ved ISF finansieres ved prosjektmidler og stipend fra Norges forskningsråd og ved oppdrag for virksomheter i offentlig sektor; se tabell 6. Oppdragsgivere i privat sektor og utenlandske kilder utgjør en mindre del. I tillegg mottar ISF en grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Denne bevilgningen skal dekke egeninitiert forskning, kompetanseheving og forskningsledelse, samt instituttets nasjonale oppgaver. Valgforskningsprogrammet samt biblioteket, som også yter tjenester til eksterne brukere, er definert som nasjonale oppgaver. Grunnbevilgningen var i 2006 kroner 7.430.000,- i tillegg ble det overført fra 2005 kr. 358.850,78, tilsammen kr. 7.788.850,78. Av de samlede inntektene utgjorde grunnbevilgningen 19 prosent. ISF har også to strategiske instituttprogrammer finansiert av Forskningsrådet. Disse bevilgningene utgjorde mindre enn 6 prosent av instituttets totale inntekter i 2006.

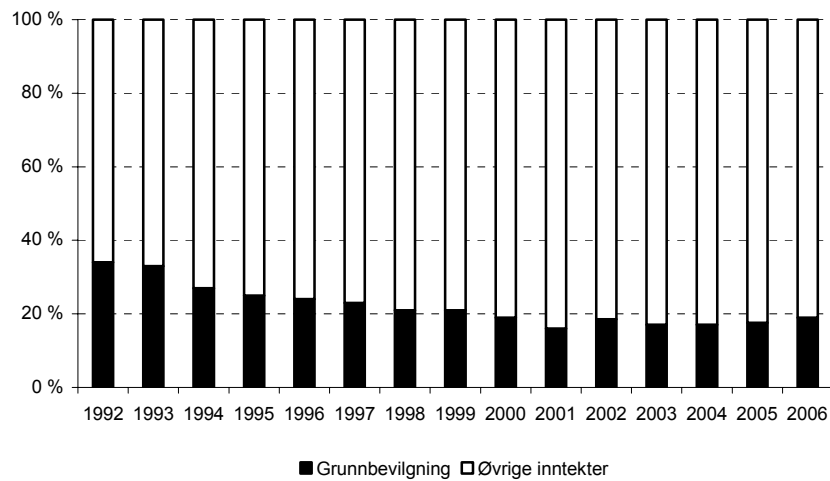
Fra prosjektene får instituttet inntekter i form av overhead. I 2006 utgjorde overheadinntektene kroner 8.628.686,-. Disse inntektene dekker utgifter til administrasjon og drift samt infrastrukturtenester. Kantinen, IT-avdelingen og biblioteket yter også tjenester til NOVA. Som vederlag for disse tjenestene mottar ISF en årlig overføring fra NOVA. For 2006 ble kostnadene kroner 4.175.734,- se tabell 6.

I forbindelse med utgivelsen av *Tidsskrift for samfunnsforskning*, der ISF er ansvarlig for det redaksjonelle arbeidet, mottar instituttet et tilskudd fra Norges forskningsråd. For 2006 utgjorde det kroner 80.000,-.

Resultatregnskap og balanse baserer seg på revisorbekreftede regnskapstall for 2006. For sammenligningens skyld er det tatt med tall for 2005. Regnskapet viser et underskudd på driftsresultatet på kroner 23.070,- før finansielle poster. Etter finansielle poster er årets resultat kroner 500.375,-.

Tabell 6. Finansiering av virksomheten (1000 kroner)

Bevilgninger/oppdrag	2006	2005
Norges forskningsråd, grunnbevilgning	7.789	6.861
Overført fra NOVA	4.176	4.076
Norges forskningsråd, prosjekter	12.597	12.964
Departementer	5.751	10.146
Næringsliv	2.623	1.224
Interesseorganisasjoner	707	521
Utenlandske	1.782	836
- Herav EU prosjekter	350	
.....- Herav egenandel til EU prosjekter	-173	
- Andre	1605	
Samarbeidsprosjekter	2.448	1.530
- herav Norges forskningsråd		
2.271		
- herav andre forskningsinstitusjoner	177	
Andre	233	622
Publikasjoner/diverse	178	137
Sum	38.284	38.917

Figur 3. Grunnbevilgningens andel av total virksomhet inkl. Prosent

11.5 Regnskap

Resultatregnskap pr. 31.12.2006

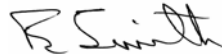
	2006	2005
	Hele kroner	Hele kroner
Driftsinntekter		
Grunnbevilgning *	7.788.851	6.861.149
Overført fra NOVA	4.175.734	4.075.944
Prosjekter	26.182.986	27.842.073
Andre inntekter	136.857	137.383
Sum inntekter	38.284.428	38.916.549
Utgifter		
Lønn, honorar, arb.avgift m.m., note 3, 4 og 5	25.928.677	26.493.036
Prosjekt- og driftskostnader, <i>note 5</i>	12.163.321	11.963.195
Ordinær avskrivning, <i>note 2</i>	215.500	264.300
Sum utgifter	38.307.498	38.720.531
Driftsresultat	(23.070)	196.018
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekter	523.445	319.310
Renteutgifter	-	-
Sum finansielle poster	523.445	319.310
Årets resultat	500.375	515.328
Anvendelse av årsresultat		
Overført til egenkapital	500.375	515.328

* Grunnbevilgningen var i 2006 kroner 7.430.000,- i tillegg ble det overført fra 2005 kr. 358.850,78, tilsammen kr. 7.788.850,78.

Balanse pr. 31.12. 2006

	2006	2005
	Hele kro- ner	Hele kro- ner
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Eiendom, <i>note 2</i>	4.525.000	4.667.500
IT-utstyr, <i>note 2</i>	46.000	119.000
Sum anleggsmidler	4.571.000	4.786.500
Omløpsmidler		
Fordringer		
Forskudd ansatte	36.697	112.969
Sum fordringer	36.697	112.969
Bankinnskudd		
Bank, post, <i>note 1</i>	22.018.466	22.164.703
Sum omløpsmidler	22.055.163	22.277.672
Sum eiendeler	26.626.163	27.064.172
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Grunnkapital 31/12,	5.374.000	5.374.000
Driftsfond, <i>note 6</i>	8.549.960	8.049.585
Sum egenkapital	13.923.960	13.423.585
Langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelser, <i>note 7</i>	1.547.776	1.547.776
Sum langsiktig gjeld	1.547.776	1.547.776
Kortsiktig gjeld		
Oppdragsgivere	5.401.495	6.235.645
Forskuddstrekk, arb.giv.avgift, merverdiavgift m.m. <i>note 5</i>	2.236.018	2.387.251
Annen kortsiktig gjeld, <i>note 5</i>	3.516.913	3.469.915
Sum kortsiktig gjeld	11.154.427	12.092.811
Sum egenkapital og gjeld	26.626.163	27.064.172

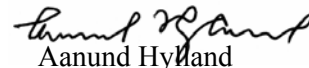
Oslo 5. februar 2007

Eivind Smith
Styreleder

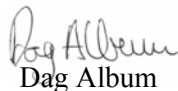

Anne Kari Lande Hasle

Terje Hauger

Aanund Hylland

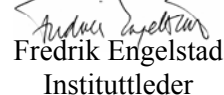
Dag Album

Ragnhild Steen Jensen

Pål Schone

Fredrik Engelstad
Instituttleder

Regnskapsprinsipper og noter 2006

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Regnskapet bygger på det historiske kost-prinsippet. Kostnader sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter kostnadene kan sammenstilles med. Regnskapet er satt opp og basert på fortsatt drift.

Klassifisering

Fordringer og gjeld klassifiseres som omløpsmidler/kortsiktig gjeld dersom de forfaller innen ett år. Øvrige eiendeler klassifiseres som anleggsmidler.

Inntektsføring av prosjekter

ISF inntektsfører prosjektmidler i samsvar med påløpte kostnader. Overskytende midler står som fordring eller gjeld i balansen.

Vurderingsregler

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000,-. Varige driftsmidler vurderes til historisk kost med fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger. Avskrivninger baseres på en vurdering av driftmidlenes økonomiske og tekniske levetid. Stiftelsen benytter lineære avskrivninger for avskrivning av varige driftsmidler. Avskrivningssatsene er gjengitt i note 2.

Note 1 – Bundne midler

Bundne skattetreksmidler utgjør kr. 1.143.152,-

Note 2 – Anleggsmidler

	Bygg	IT
Kostpris 1/1	5.662.500	3.244.529
Årets tilgang	-	-
Kostpris 31/12	5.662.500	3.244.529
Samlede avskrivninger	2.137.500	3.198.529
Kostpris tomt	1.000.000	-
Bokført verdi 31/12	4.525.000	46.000
Årets avskrivning	142.500	73.000

Årets avskrivninger

Munthes gate 31 ble bygget i 1960, og er i meget god stand. Ut fra dette er antatt levetid fra 1992 på 40 år. Årlig avskrivning 2% pr. år blir ut fra dette kr. 142.500,-. Ordinære avskrivninger av IT-utstyr er på i alt kr.73.000,-, 33,3%.

Note 3 – Antall ansatte

Antall årsverk har i 2006 vært 48.

Note 4 – Ytelser til ledende personer m.v.

Lønn til daglig ledelse har i 2006 vært kr. 621.596,-. Styret har fått utbetalt en samlet godtgjørelse på kr.57.000,-. Godtgjørelse til revisor har i 2006 vært kr. 68.750,-.

Note 5 – Spesifisering av poster i resultatregnskapet

	2006	2005
Spes. 1: Lønn, honorar, arb.giv.avgift og merverdiavgift.		
Lønn og feriepenger	21.118.389	21.167.105
Arbeidsgiveravgift	2.777.225	2.866.515
Pensjonskostnad	1.668.238	2.217.781
Andre ytelser	269.825	241.635
Sum lønn, honorar, arb.giv.avgift og merverdiavgift	25.928.677	26.493.036
Spes. 2: Prosjekt- og driftskostnader		
Spesielle prosjektkostnader	6.683.805	4.180.881
Faglige reiser	872.102	942.177
Seminarer	371.480	382.312
Maskiner, inventar, utstyr	166.447	162.640
Transport og annonser	124.961	43.363
Velferd, representasjon, helsetjenester og forsikring	367.170	380.409
Kjøp av datamateriale	2.757	1.842.886
Kjøp av tjenester fra NOVA	524.351	757.822
Trykking, info	395.612	554.105
Porto og telefon	252.934	262.758
Tidsskrifter, bøker, CD/rom og artikkelkopier	945.511	953.610
IT-vedlikehold, programvare og nettverkkostnader	718.362	597.188
Kantina, drift	60.624	56.479
Kopiering og rekvisita	534.918	587.925
Eiendom	73.146	228.762
Diverse utgifter	69.141	29.878
Sum prosjekt- og driftskostnader	12.163.321	11.963.195
Spes. 3: Forskuddstrekk		
Arbeidsgiveravgift, Statens pensjonskasse og merverdiavgift		
Forskuddstrekk	1.087.920	1.062.246
Arbeidsgiveravgift	520.153	522.595
Statens pensjonskasse	591.573	1.100.160
Merverdiavgift	36.372	(297.750)
Sum forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift, Statens pensjonskasse og merverdiavgift	2.236.018	2.387.251
Spes. 4: Annen kortsiktig gjeld		
Påløpte feriepenger	2.947.284	2.678.248
Påløpte kostnader	569.629	791.667
Sum annen kortsiktig gjeld	3.516.913	3.469.915

Note 6 – Grunnkapital

Fra og med 2002 er egenkapitalen delt i grunnkapital og driftsfond. Stiftelsens grunnkapital utgjøres av bokført verdi pr. 31/12-2002 av eiendommen Munthesgate 31/Fuglehauggata 6, den del av den derværende bygningsmasse som eies av Institutt for samfunnsforskning, samt et beløp på kr. 279.000,-

Note 7- Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

2. Pensjonsforpliktelse	31.12.2005	01.01.2006	31.12.2006
	Estimat	Faktisk	Estimat
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse (PBO)	42 420 869	41 674 194	45 424 122
Eventuell planendring		0	
Pensjonsmidler	-38 100 590	-36 238 837	-39 683 242
Netto påløpt pensjonsforpliktelser	4 320 279	5 435 357	5 740 880
Ikke resultatført planendring	0		0
Ikke resultatført implementering	0		0
Ikke resultatført estimatendringer og avvik	-3 886 728		-4 942 206
Balanseført netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	433 551		798 674
Arbeidsgiveravgift	61 130		112 610
Balanseført netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	494 681		911 284

5. Økonomiske forutsetninger og amortisering	2005	2006
Avkastning på pensjonsmidler	5,00 %	5,00 %
Diskonteringsrente	5,00 %	5,00 %
Årlig lønnsvekst	3,00 %	3,50 %
Årlig G-regulering/regulering av løpende pensjoner	3,50 %	3,50 %
Korridor	10 %	10 %
Amortiseringsfaktor – planendring	15	14
Amortiseringsfaktor – estimatavvik	15	14
Arbeidsgiveravgift (sats)	14,10 %	14,10 %